UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Jacobi Usserii Armachani Annales Veteris Et Novi Testamenti

Ussher, James

Lutetiæ Parisiorum, 1673

Jacobi Usserii Armachani, De Macedonum Et Asianorum Anno Solari, Dissertatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14425

Visual Library

JACOBI USSERII ARMACHANI,

DE MACEDONUM ET ASIANORVM ANNO SOLARI, DISSERATIO:

CVM GRÆCORVM ASTRONOMORVM PARAPEGMATE,
AD MACEDONICI
ET IVLIANI
Anni rationes accommodato.

JUXTA EXEMPLAR LONDINENSE.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

INDEX
CAPITVM TRACTATVS DE MACEDONVM ET ASIANORVM ANNO SOLARI.

CAPUT PRIMUM.

De menſibus Solaribus à Macedonibus Græciæ dominatu jam potitis; Lunarium loco in uſum civilem introductis; & iiſdem Aſiæ imperium poſteà obtinentibus, à Syromacedonibus & Aſiæ propriè dictæ incolis variè uſurpatis, 95

CAP. II. *De communi menſium Macedonicorum & Aſianorum, à numeris ordinalibus ductâ, denominatione: ubi & de Epiphaniâ, quinto die Ianuarii celebratâ, Hieronymi; & de Paſchalis feſtivitatis tempore à Montaniſtis in Phrygiâ obſervato, Sozomeni locus illuſtratur,* 98

CAP. III. *Tempus, quo paſſus Polycarpus & comprehenſus eſt Pionius, ex Aſiani anni ratione patefactum. Diei magni & Sabbati magni differentia explicata,* 101

CAP. IV. *De Græcorum & Macedonum menſibus varie ab Epiphanio uſurpatis. De Cypriorum & Bithyniorum menſibus ad anni Macedonici formam accommodatis. Variorum menſium & inter ſe & cum Iulianis comparatio.*

CAP. V. *Menſis cujuſque dierum numerus, & in anno Romano ſedes declaratur. Ex quatuor ſibi invicem ſuccedentium annorum Dominicis Paſchalibus cum tempore paſſionis Polycarpi comparatis, locus Intercalationis, Epocha, & ratio collationis cum Periodi Iulianæ & æræ Chriſtianæ annis, eruitur,* 105

CAP. VI. *Anni totius Macedonici & Aſiani diſpoſitio atque methodus exponitur. Cycli Solaris & Lunaris, & Chriſtiani Paſchatis, in eo indagandi ratio Veterum Parapegmatum ad eundem accommodatio.* 108

I.

Dato anno Periodi Iulianæ, vel æræ Chriſtianæ, annum congruentem epochæ Macedonicæ invenire. 108

II.

Dato Macedonici anni menſe & die, menſem & diem Iulianum illi reſpondentem deprehendere. ibid.

III.

Dato anno Macedonico, Cyclum Solarem invenire. 109

IV.

Dato Cyclo Solari, literam diei Solis ſive Dominicam, & per eam ferias hebdomadicas totius anni Macedonici, ſive Aſiani, invenire, ibid.

V.

Dato anno Macedonico ſive Aſiano, Cyclum Lunarem invenire. 109

VI.

In dato anno Macedonico vel Aſiano Paſchalem Dominicam, & Montaniſtarum & Alexandrinorum, deſignare. ibid.

CAP. VII. *Cœleſtium menſium diſparilis menſura, in Parapegmatum deſcriptionibus à Metone, Eudoxo & Chaldæis adhibita. Ortuum & occaſuum ſtellarum ipſarum, pro variâ temporum & locorum ratione, diſcrepantia: locorumque & temporum, quibus diverſorum authorum Parapegmata ſunt adaptata, deſignatio,* 111

Ephemeris anni Macedonici & Aſiani, cum Iuliano collati: Addito etiam Stellarum inerrantium ortu & occaſu ac tempeſtatum præſagiis, ex veterum Aſtronomorum, quæ Aſiam, Thraciam, Macedoniam & Græciam ſpectant, Parapegmatum reliquiis, 115

JACOBI USSERII ARMACHANI,

De Macedonum & Aſianorum anno Solari.

DISSERTATIO.

CAPUT I.

De menſibus Solaribus à Macedonibus Græciæ dominatu jam potitis, Lunarium loco in uſum civilem introductis; & iiſdem Aſiæ imperium poſteà obtinentibus, à Syromacedonibus & Aſiæ propriè dictæ incolis variè uſurpatis.

PHILIPPUS Rex Macedonum ab Amphictyonibus, ex quibus commune Græciæ conſtabat Concilium, a Belli ſacri contra Phocenſes Dux conſtitutus, ad Peloponneſiorum magiſtratus ſcripſit literas, à Demoſthene in oratione de Coronâ recitatas: in quibus mandatum ipſius, hiſce verbis expreſſum legitur. εἰσὶ συναντᾶτε μετὰ τῶν ὅπλων εἰς τὴν Φωκίδα, ἔχοντες ἐπισιτισμὸν ἡμερῶν τετταράκοντα, τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς Λῴου, ὡς ἡμεῖς ἄγομεν· ὡς δ' Ἀθηναῖοι, Βοηδρομιῶνος· ὡς δὲ Κορίνθιοι, Πανήμου. *Quare armati nobis occurrite in Phocide, allato commeatu quadraginta dierum, hoc menſe Loo: ut nos agimus: ut autem Athenienſes, Boëdromione; ut Corinthii, Panemo.* Ubi, ut *Boëdromionem* Atticum Lunarem Metonicum fuiſſe conſtat: ita ejuſdem generis & Macedonicum *Loum* & Corinthiacum *Panemum* tunc extitiſse, ipſa prudentiæ militaris ratio, cujus callentiſſimum Philippum fuiſſe nemo dubitat, planè exigere videtur. b *Si enim tuba* illius *incertum dediſſet ſonum; quis præparaviſſet ſe ad prælium?* Si Atticus *Boedromion* fuiſſet, ut erat, *Lunaris*; Macedonum verò *Lous*, aut Corinthiorum etiam *Panemus*, Solaris: incertum omninò fuiſſet, quando in Phocide armatus Philippo occurrere teneretur Peloponneſiorum exercitus.

a Diodor. Sicul. lib. 6. ad an. 2. Olymp. 108.

b 1. Corinth 14. 8.

In Alexandri autem Vitâ docet Plutarchus, Macedonas *Loum* menſem appellaviſſe eum, qui Athenienſibus erat *Hecatombæon*: menſeque *Dæſio* ſuperatas ab eis ad Granicum fuiſſe Regis Perſarum copias; quod menſe Athenienſium *Thargelione* factum, confirmat idem in Camillo. Quum enim Darii duces in trajectu Granici fluvii ingentem ſuam aciem inſtruxiſſent; à quibuſdam Alexandro, ne * cum illis congrederetur, religionem menſis objectam fuiſſe narrat. Δαισίου γὰρ οὐκ εἰώθεσαν οἱ βασιλεῖς τῶν Μακεδόνων ἐξάγειν τὴν στρατιάν. *Menſe enim Dæſio non erat moris regum Macedonum educere exercitum.* Quod correxit ille, κελεύσας δεύτερον Ἀρτεμίσιον ἄγειν, *edicens ut ſecundum agerent Artemiſium.* Menſis verò *Thargelionis* die *ſexto*, (qui, juxta noſtrum calculum, in Julianæ Periodi anno 4380. Maii 20. fuit) pugnam illam commiſſam fuiſſe; ex illis Æliani, in II. Variæ hiſtoriæ libro cap. XXV. colligimus. Πέρσαι δὲ ἡττήθησαν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, *Perſæ hoc die clade affecti ſunt. Et poſt:* Ἀλέξανδρον δὲ τὸν Μακεδόνα τὸν Φιλίππου παῖδα, τὰς πολλὰς μυριάδας τὰς τῶν βαρβάρων φθεῖραι, καὶ αὐτὸν λέγουσιν ἕκτῃ ἱσταμένου, (ὅτε καὶ Δαρεῖον καθεῖλεν Ἀλέξανδρος) καὶ ὁμολογοῦσι τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ταύτῃ. *Alexandrum verò Macedonem, Philippi filium, multas Babarorum myriadas fudiſſe dicunt die ſexto (quando & Darium proſtravit Alexander:) & de eodem menſe magnus omnium eſt conſenſus.* Ut enim ad menſem *Thargelionem*, de quo inſtitutus ab eo fuerat ſermo, ita ad primam hanc à Perſis reportatam victoriam, referenda iſta eſſe dubitare non poſſumus; ſi prælium ad *Iſſum* menſe *Mæmacterione*, ad *Gaugamela* menſe *Boëdromione* fuiſſe factum, ipſumque tandem Darium menſe *Hecatombæone* cæſum à Beſſo fuiſse, meminerimus. Sed & ad eundem *ſextum* ejuſdem *Thargelionis* menſis diem, Alexandri quoque mortem referri, Ælianus ſubjicit: quam ſub fine Macedonici *Dæſii* contigiſse, ex Diariis Regiis & Ariſtobulo, ſuo in loco declarabimus.

* Non eum Thebaniæ, fallente eum memoriâ, ad annũ Mundi 3665. Iacobus Cappellus reddidit.

Ex quibus inter ſe collatis liquet, in Philippi quidem litteris *Loum* Macedonicum *Boëdromioni* Attico reſpondiſse; ſuccedente verò tempore, Macedonicum *Loum* in *Hecatombæonem*, ac *Dæſium* in *Thargelionem* incurriſse: &, quod inde eſt conſequens, in univerſi anni diſpoſitione hanc inter priores & poſteriores menſes interceſſiſse differentiam.

MENSES.

Lunares Attici.	Lunares veteres Macedonici.	Solares novi Macedonici.	
Pyanepſion.	*Gorpiæus.*	*Dius.*	Autumnales
Mamacterion.	*Hyperberetæus.*	*Apellæus.*	
Poſideon.	*Dius.*	*Audynæus.*	
Gamelion.	*Apellæus.*	*Peritius.*	Brumales.
Antheſterion.	*Audynæus.*	*Dyſtrus.*	
Elaphebolion.	*Peritius.*	*Xanthicus.*	
Munichion.	*Dyſtrus.*	*Artemiſius*	Vernales.
Thargelion.	*Xanthicus.*	*Dæſius.*	
Scirrhophoriō.	*Artemiſius.*	*Panemus.*	
Hecatombaeon	*Dæſius.*	*Lous.*	Æſtivi.
Metagitnion.	*Panemus.*	*Gorpiæus.*	
Boëdromion.	*Lous.*	Hyperberetæus.	

Inter Olympiadis igitur CVIII. annum *ſecundum*, quo ſcriptæ à Philippo ad Peloponneſios ſunt literæ, (vel illius Olympiadis *primum*, ſi in eo finem bello Phocico Philippus fecerit, ut in libri X. initio tradidit Pauſanias) & CXI. *ſecundum*, quo ad Granicum à filio ejus cum Perſis eſt pugnatum; Macedones Lunares ſuos menſes in Solares commutarunt: quos & deinceps retinuerunt, eo quo propoſuimus modo, Lunaribus Athenienſium aliquâ ſui parte reſpondentes. Neque ut ab hoc recedamus, aliquid nos movet ἐπιγραφὴ illa, quæ apud Joſephum (libro XIV. Antiquit. cap XVI.) Athenienſium Decreto, in gratiam Hyrcani Judæorum Pontificis & Ethnarchæ edito, præfixa cernitur. Ἐπὶ πρυτάνεως καὶ ἱερέως Διονυσίου τοῦ Ἀσκληπιάδου, μηνὸς Πανέμου πέμπτῃ ἀπιόντος, ἐπεδόθη τοῖς στρατηγοῖς ψήφισμα Ἀθηναίων, ἐπὶ Ἀγαθοκλέους ἄρχοντος. Εὐκλῆς Μενάνδρου Ἀλιμούσιος ἐγραμμάτευε, Μουνυχιῶνος ἑνδεκάτῃ τῆς πρυτανείας, ἐκκλησία προέδρων ἐν τῷ θεάτρῳ τῶν προέδρων. *Sub judice & Sacerdote* Dionyſio *filio Aſclepiadis, menſis Panemi deſinentis die quinto, traditum eſt* Ducibus *decretum Athenienſium, archonte Agathocle. Eucles Menandri Alimuſius ſcriba retulit, Munychionis undecimo die Prytaniæ, habito Præſidum Concilio in theatro.* Unde nonnulli, *Panemi* Macedonici diem XXVI. ſive quintum deſinentis, cum *Munychionis* Attici die XI. concurriſſe colligunt. Verùm, quemadmodum in Codice, Conſtitutionibus Imperatoriis menſium notationes diverſas videmus appoſitas (ut alia, exēpli gratiâ, dicatur, c *Data XV. Kalend. Jul. Theſſalonicæ; item rurſus Conſtantin.* XIII. *Kalend. Januar.* alia, d *Data Idibus Auguſt. Arelato; propoſita idib. Octob. Thebeſte.* alia, e *Data* ſimul & *propoſita Kalend. Jul.*) ita nihil obſtat, quo minus & Athenienſium hoc Pſephiſma ſcriptum quidem *Munichionis* XI. Ducibus verò poſteà XXVI. *Panemi* die fuiſſe traditum, exiſtimemus.

c l. Quicunque rem. C. de litigioſis.
d l. Ex illo. C. de Appellationib.
e l. Si poſt Teſtam. C. de poſthumis hæred.

Ut verò Athenienſes, à neomeniâ Solſtitium Æſtivum proximè ſubſequente, primum menſem Lunarem, ita Macedones ab Autumnali Æquinoctio, primum menſem Solarem duxerunt; à *Dio* annum ſuum inchoantes, & cum *Hyperberetæo* terminantes. Παρὰ γὰρ Μακεδόσιν ὁ τελευταῖος μὴν τοῦ ἐνιαυτοῦ Ὑπερβερεταῖος ἀναγέγραπται. *Apud Macedones enim ultimus anni menſis Hyperberetæus deſcriptus eſt*: inquit Zenobius in Proverb. Centur. VI. num. 30. ubi ὑπερβερεταίου appellationem ἐπὶ τῶν ὑπερχρονίων, *de intempeſtivis & cunctatoribus*, proverbialiter uſurpari oſtendit. Solares autem fuiſse novos hoſce Macedonum menſes, & ad Solis ingreſsum in ſigna cœleſtia adaptatos; partim ex veteribus Indiculis cognoſcimus, f in quibus Zodiaci dodecatemoriorum nomina hiſce menſibus reperiuntur impoſita: partim ex Galeni primo ad primum Epidemiorum Hippocratis librum Commentario; in quo, civilium menſium nominibus retentis, ab Autumnali æquinoctio *Dii*, à Brumali ſolſtitio *Peritii*, à Vernali æquinoctio *Artemiſii*, & ab æſtivo ſolſtitio *Loi* principium ille repetit. Verba, quia emendatione indigent, adſcribam integra.

f Vid. [illegible]

Ἐὰν προμάθῃ τὸ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ Δίου μηνὸς καὶ φθινοπωρινὴν γίνεσθαι ἰσημερίαν, εἴσεται τὴν μὲν χειμερινὴν τροπὴν εἰς μετὰ τρεῖς μῆνας ἐσομένην ἐν ἀρχῇ τοῦ κατ' ἑαυτὸν τετάρτου μηνὸς, vel potius, τοῦ κατ' ἐνιαυτὸν Περιτίου μηνὸς (τοῦτο γὰρ σημαίνει κατὰ Μακεδόνας) τὴν δὲ ἐαρινὴν ἰσημερίαν Ἀρτεμισίου, ὥσπερ γε καὶ τὴν θερινὴν [τροπὴν] τοῦ Λώου. Κατὰ γὰρ τὰς ἀρχὰς τῶν εἰρημένων μηνῶν αἵ τ' ἰσημερίαι καὶ αἱ τροπαὶ γίνονται κατὰ Μακεδόνας ἀριθμοῦσί τε καὶ ὀνομάζουσι τοὺς μῆνας. Ὁ τοίνυν ταῦτα μαθὼν, εἰ προσεπιμάθῃ, τὸν μὲν Ἀρκτοῦρον ἐπιτέλλοντα πρὸ ἡμερῶν ὡς δώδεκα τῆς φθινοπωρινῆς ἰσημερίας, Πλειάδας δὲ δυομένας εἰς μετὰ πεντήκοντα, γνώσεται πόσῃ τοῦ καθ' ἕκαστον αὐτὸν (lege ἐνιαυτὸν) μηνὸς ἑκάτερον τῶν ἄστρων ἐπιτέλλει. παραφυλάξει τε, βουλόμενος ἀκολουθεῖν Ἱπποκράτει, τὴν μεταβολὴν τὴν περὶ τὴν ἀέρα κράσεως, ὁποία τις ἐγένετο. *Si quis didicerit, in principium menſis Dii autumnale incidere æquinoctium; intelliget, brumale quidem ſolſtitium poſt tres circiter menſes futurum, ineunte quotannis menſe Peritio, (nam hoc nomine denotatur apud Macedonas) vernum verò æquinoctium Artemiſio, ſicut & æſtivum ſolſtitium Loo. Nam circa initia dictorum menſium æquinoctia & ſolſtitia contingunt iis qui, ſecundum Macedonas, menſes numeraverint & nominaverint. Hæc qui perceperit, ſi ante autumnale æquinoctium duodecim circiter diebus oriri Arcturum inſuper didicerit, vergilias verò poſt dies circiter quinquaginta occidere; ſciet, quoto menſis cujuſque anni die utrumque ſidus exoriatur; obſervabitque ſi ſequi Hippocratem velit, cujuſmodi acciderit aeri temperamenti mutatio.*

Admonitionem deinde hanc Galenus ſubjicit. Χρὴ δὲ δηλονότι τοὺς μῆνας οὐ πρὸς σελήνην ἀριθμεῖσθαι, καθάπερ ἐν ταῖς πλείσταις νῦν τῶν Ἑλληνίδων πόλεων, ἀλλὰ πρὸς Ἥλιον [ὡς] ὡς ἐν ἁπάσαις τε τῶν ἀσιανῶν (lego, Ἀσιανῶν) καὶ ἐν πολλαῖς τῶν ἐθνῶν ἀριθμεῖται. *Cæterùm non ſunt ad Lunam menſes numerandi, quod multis jam Græciæ civitatibus eſt ſolenne: ſed ad Solem, ut & in Aſianorum*

omnibus, & in gentium compluribus civitatibus numerantur. Tum, de menſibus Romanorum Solaribus & Lunaribus Palæſtinorum aliis interjectis, demùm concludit, ab his qui Lunares ſequuntur rationes præſtari hoc non poſſe, ſed ab eis qui ad Solem annum ſuum agunt; ὥσπερ ἴσμεν ὑπό τε Ῥωμαίων, καὶ Μακεδόνων, Ἀσιανῶν τε τῶν ἡμετέρων, καὶ πολλῶν ἄλλων ἐθνῶν. *Id quod à Romanis dixi, & Macedonibus noſtratibuſque Aſiaticis, & verò etiam aliis nationibus obſervari non paucis:* quemadmodum Hermannus Cruſerius locum reddidit Unde apparet, & veram fuiſſe emendationem noſtram, quâ Ἀσιανῶν pro ἀρχαίων ſubſtituimus; &, ex Galeni (qui hoc ignorare non potuit) ſententiâ, non ſolùm à *Macedonibus* Solares annos fuiſſe receptos, ſed etiam ab *Aſianorum* ſuorum civitatibus omnibus: ſive eo nomine Aſiæ propriè dictæ (quod vero eſt ſimilius) univerſas, ſive Lydiacæ ſolum in eâ Aſiæ urbes intelligat, intra Lydiæ Mediterraneæ & littoralis (hoc eſt, Jonæ & Æolidis) terminos comprehenſas.

Quare autem Galenus *Macedonum* menſes exempli gratiâ, potiùs quàm *Romanorum*, penes quos eo tempore erat Imperium, proponendos cenſuerit: ea cauſa videtur fuiſſe potiſſima, quòd à *Pergamenis* ſuis, non univerſi ſolùm Macedonici anni rationem (uti à reliquis *Aſianis* omnibus) ſed eandem etiam ſingulorum menſium appellationem retentam fuiſſe animadverteret. Neque enim omnes qui in Aſiâ (ſive majore ſive minore, ſive propriè dictâ ſive Lydiacâ) novam hanc Solaris anni formam receperunt, illos à Galeno memoratos menſes ab æquinoctiis & ſolſtitiis ſimiliter deducendos cenſuerunt. Nam ut aliqui ordinem, ab Europæis Macedonibus receptum, intactum illibatumque conſervaverunt: ita non defuerunt alii, qui commune ab autumno initium, & reliquam Macedonici anni diſpoſitionem ſic retinuerunt; ut primum tamen ſuum menſem poſtremi Macedonum *Hiperberetai* nomine, cæteroſque deinceps antecedentis cujuſque Macedonici menſis appellatione deſignarent. Quod in honorem primæ illius ad Granicum de Perſis partæ victoriæ, quæ viam Macedonibus in univerſam Aſiam patefecerat, obſervatum credibile eſt. Poſt hanc enim victoriam, *majorem partem Aſiæ* (propriè dictæ) *defeciſſe* ad Alexandum, ex Trogo, libro XI. narrat Juſtinus: indidémque Darii everſionem non ſolùm Ælianus, ſed etiam Strabo arceſſit, in fine libri XVI. ita de eo ſcribens. Τοῦτον δὲ καταλύσας ὁ Ἀλέξανδρος, αὐτὸς ἦρξε δέκα ἢ ἕνδεκα ἔτη. *Hunc autem evertens Alexander, per decem vel undecim annos imperavit ipſe.* Inter hoc enim prælium & exceſſum Alexandri, juſtum *undecim* annorum poſitum eſt interſtitium: intra quod, & quidem non totorum *decem* annorum ſpatio, (ut in Cæſaribus ſcribit Julianus) tùm Perſas tùm Indos imperio ſuo ille ſubjugavit. Sicut igitur, quum primaria illa ad Granicum cum Perſarum copiis facta eſt congreſſio, qui in Macedoniâ erat *Dæſius*, Alexandri juſſu (ut audivimus) in Aſiâ dictus eſt *Artemiſius*: ita, ad futuram tantæ victoriæ memoriam, in compluribus novorum colonorum civitatibus uſu receptum fuiſſe videtur ut, *Hyperberetai* poſtremi menſis nomine ad primum deſignandum traducto, circumeunte quoque anno Macedonum eâ ratione *Dæſius* perpetuo *Artemiſii* gauderet nomine.

Id in propriè dictâ Aſiâ à *Smyrneis* factum fuiſſe, ex [g] Actis Polycarpi colligo; quę Smyrnæ paſſum eum fuiſſe narrant, *menſis Xanthici die ſecundo, ſeptimo Kalendas Aprilis, in magno Sabbato:* id eſt, ſub Solis in Arietem ingreſſum; neutiquam verò in Piſces, ut in Xanthico fieri ſolet Macedonico: quum in eâdem tamen Aſiâ ab *Epheſiis* & *Pergamenis* Macedonum Europæorum nomenclaturam retentam hîc fuiſſe, inde animadverterim; quod illorum *Peritium* in antiquis [h] ſchedis D. Henrici Savilii cum *Januario*, horum *Hyperberetaum* à Galeno cum *Septembri* Romanorum conferri viderem. Galeni in libro IV. de ſanitate tuendâ, cap. VIII. de Abiete verba hæc ſunt Ἐστὶ μὲν ὡραιότατον τῆς αὐτῆς τὸ σπέρμα περὶ τὴν ἐπιτολὴν τοῦ Ἀρκτούρου. ὅτε χωρεῖ ἐν Ῥώμῃ μὲν ὁ καλούμενος μὴν Σεπτέμβριος ἐστὶ, ἐν Περγάμῳ δὲ παρ' ἡμῖν Ὑπερβερεταῖος, Ἀθήνῃσι δὲ Μυστήρια. *Eſt igitur eius pulcherrimum* (vel, maximè maturum) *ſemen circa Arcturi emerſum: quo tempore, Romæ quidem September vocatus menſis eſt; apud nos verò Pergami Hyperberetaus, Athenis autem Myſteria.* Duodecim verò circiter diebus ante Autumnale æquinoctium, & initium primi Macedonum menſis *Dii*, Arcturum oriri, ex eodem Galeno jam anteà audivimus. Unde conſequitur, poſtremum Macedonum ſimul & Pergamenorum menſem fuiſse *Hyperberetaum:* cui in ſuperiori Indiculo *Boëdromionem* Atticum videmus oppoſitum; in quo magna illa Eleuſinia *Myſteria* ab Athenienſibus celebrari fuiſse ſolita, cùm ex aliis, tum ex Plutarcho in Alexandri, Camilli & Phocionis vitis intelligimus.

Eundem Macedonicorum & Pergamenorum menſium conſenſum Oribaſius quoque confirmat, Juliani τοῦ παραβάτου Medicus: *Pergamenus* & ipſe, quemadmodum in ejus Vitâ docet Eunapius; non *Sardianus*, ut à [i] Philoſtorgio, eumque ſecuto Suidâ, habetur traditum. Ille enim, libro IX. Collect. Medicin. cap. VIII. quum dixiſset, quod totidem verbis ante ipſum [k] Galenus dixerat; Ἡ μὲν γὰρ ἰσημερία κοσμικόν τι πρᾶγμά ἐστι, οἱ δὲ μῆνες ὀνομάζονται καθ' ἕκαστον ἔθνος: (*Eſt enim Æquinoctium mundana quadam res, Menſes verò uniuſcujuſque gentis proprii:*) de ſuo ſtatim ſubjicit. Μηνὸς Λώου φθίνοντος πέμπτῃ ἢ δ' ἀνατέλλοντος ἡλίου, ὁ Κύων ἐπιτέλλειν παρ' ἡμῖν ἐν Περγάμῳ πεπίστευται. Ἐγὼ δὲ εὗρον ἔκ τινος μεθόδου μετὰ δεκάτην ἡμέραν τῆς προθεσμίας ταύτης. *Menſis Loi deſinentis quintâ* (ſive, die XXVI.) *oriente Sole, Canem exoriri apud nos Pergami creditur. Ego verò methodo quâdam poſt decimam ab hâc præſcriptione diem id fieri comperi.* Menſis Loi πέμπτῃ φθίνοντος (quod VI. *Kalendas Loi*, peſſimè hîc reddidit Latinus interpres) in Ephemeride Diſſertationi huic annexâ, *Julii* Juliani dies XX. reſpondere cernitur: quò & Canis ἐπιτολὴ

g Vid. infrà, c. 2.

h Infrà, cap. 4.

i Philoſtorg hiſtor. Eccleſiaſt. l. 7. ſin.

k Gal. Comment. 1. in l. 1. Epidemior. Hippocrat.

à Diophane Bithyno, in libris de re Ruſticâ quos Dejotaro regi miſit, *l* relatam notavimus, in Geoponicorum lib. I. cap. 8. referri videmus. Oribaſius verò, ex methodo à Galeno ſuperius præſcriptâ (unde & illum de Æquinoctio & Menſibus ἐπιχωρίως locum deſumpſerat) poſt decimum abhinc diem eam fieri collegit. In *Loi* enim Macedonici initium Solſtitium æſtivum incidiſſe, Galenus ibi docuerat. Poſt Solſtitium verò illud triginta circiter diebus Caniculæ exortum contingere, ab *m* Hipparcho Bithyno eſt traditum: in Rhodio nimirùm climate; quemadmodum à Gemîno etiam, in XV. Iſagoges ſuæ capite, eſt annotatum. Atque hinc, non ad Julii diem XX. eique reſpondentem XXVI. *Loi* Pergameni æquè ac Macedonici, ſed ad Julii XXX. vel XXXI. Heliacus Canis ortum fuiſſe referendum Oribaſius concluſerat.

l Conſtantin. Geoponic. l. 1. c. 8.

m Hipparchi in Arati Phænomen. pag. 26. edit. Florentin.

Septembris Juliani proleptici dies XXIV. omnibus qui Macedonicam formam receperant commune erat anni principium: cum quo & Syri Antiocheni, ante anni rationem à Julio Cæſare conſtitutam, eorumque poſteà exemplo Romanorum Imperatores, *Indictionum* circulum inchoârunt. Sed primum ſuum menſem, Macedonum Europæorum more, Antiocheni, (ut Epheſii & Pergameni) *Dium* nominaverunt; quem Syromacedonum alii (cum Smyrnæis) *Hyperberetæum* appellare maluerunt. Quod de Antiochenis, ex Juliani Miſopogne colligimus, qui decimum eorum menſem *Loum* fuiſſe indicat: de cæteris, ex Euthalio Diacono (ſive quis alius ſcriptor *n* Martyrii B. Pauli fuerit, anno Domini CCCXCVI. exarati) qui capite truncatum Paulum Apoſtolum fuiſſe tradit, πέμπτῃ ἡμέρᾳ κατὰ Συρομακεδόνας Πανέμου μηνὸς, ὅστις λέγοιτο παρ' Αἰγυπτίοις Ἐπιφὶ, παρὰ Ῥωμαίοις τῇ πρὸ τριῶν καλανδῶν Ἰουλίων, μηνὶ Ἰουνίῳ κθ. *Quinto die juxta Syromacedones Panemi menſis, qui apud Ægyptios dici poteſt Epiphi; apud Romanos verò tertio Kalendarum Julii, nempè viceſimo nono menſis Junii.* Initio Syromacedonici *Panemi* in XXV. die Junii poſito.

n Præfix. Oecumenii ſcholiis in Acta Apoſt.

Ubi tamen & illud tenendum, tum Antiochenos, tum reliquos etiam Syros atque Palæſtinos, ſub Romanorum imperio viventes, præter menſes ſuos proprios etiam Julianos uſurpaſſe; ſed nominibus ad Syromacedonum, non ad Macedonum Europæorum, menſes proximè conformatis expreſſiſſe. Quum enim à XXV. Auguſti die, hi quidem *Hyperberetæum*, illi verò *Gorpiæum* ſuum inchoarent, Septembri Juliano *Gorpiæi* nomen eſt adaptatum, eadémque in cæteris ſervata ratio: ut in Joſephi de Bello Judaico libris poſterioribus, Anatolii Laodiceni Epiſcopi *o* Canone Paſchali, Concilii Antiocheni (anno CCCXLI. habiti) XX. Canone, & aliis videre licet. Atque ita, paulatim, obliteratâ Macedonici anni formâ, non apud Syros ſolùm reliquos, ſed apud ipſos etiam *Antiochenos*, ejuſmodi menſium Julianorum uſus eſt retentus. Indéque XXI. *Martii* diem, ad quem Nicænum refertur æquinoctium, κατὰ Σύρους Ἀντιοχέας, καὶ Μακεδόνας, *Dyſtri* eſſe XXI. in Prologo Paſchalis ſui laterculi, circa annum CCCLXXXVIII. Theodoſio Auguſt. dicati, Theophilus Alexandrinus aſſerit: neque alios quàm hujuſmodi menſes cum ærâ *Antiochenâ* Johannem Malelam & Evagrium Scholaſticum conjunxiſſe animadvertimus.

o Apud Euſeb. lib. 7. hiſtor. Eccl. cap. 26.

CAP. II.

De communi menſium Macedonicorum & Aſianorum, à numeris ordinalibus ductâ, denominatione: ubi & de Epiphaniâ, quinto die Ianuarii celebratâ, Hieronymi; & de Paſchalis feſtivitatis tempore à Montaniſtis in Phrygiâ obſervato, Sozomeni locus illuſtratur.

QUomodo in propriè dictâ Aſiâ, ab *Epheſiis, Pergamenis* & *Smyrnæis*, Macedonicæ menſium appellationes retentæ fuerint, jam vidimus. *Magneſiæ* verò in eadem ad Mæandrum incolæ, menſe *Lenæone* cum *Smyrnæis* fœdus ineuntes (inter Arundelliana marmora à Seldeno noſtro editum) Jonicis potiùs uſos ſe fuiſſe ſubindicant. *Ionum* enim proprium hoc fuiſſe vocabulum docet Proclus, ad illud Heſiodi:

Μῆνα δὲ Ληναιῶνα, κάκ' ἤματα, βουδόρα πάντα.

Quum in eadem igitur anni formâ, non eadem à Macedonibus & Aſianis omnibus menſium uſurparentur nomina; ipſæque Macedonicæ menſium appellationes non modo ab *Aſianis*, ſed etiam ab *Achivis, Chaldæis, Tyriis*, & *Gazenſibus* (ut de *Julianis* menſibus ab eiſdem denominatis non dicam) ad alia atque alia tempora denotanda applicatæ fuerint: conſenſui inter Macedones & Aſianos omnes inducendo, & confuſioni (ex tantâ menſium ὁμωνυμίᾳ ortæ) devitandæ hoc excogitatum eſt remedium, ut à numeris, communem & ab omnibus, (tam Aſianis quàm Macedonibus) receptum menſium ordinem exprimentibus, iidem denominarentur; à primo autumnali menſe ducto numerationis principio. Hoc enim commune fuiſſe non Macedonibus ſolùm (quod in capite præcedente eſt oſtenſum) ſed etiam τοῖς περὶ τὴν νῦν καλουμένην Ἀσίαν, in librum quintum Phyſicorum Ariſtotelis ſcribit Simplicius; ut circa Autumnale æquinoctium annum ſuum inciperent.

Hinc in *Timothei* Actis Polycrates (cum aliis Sanctorum Vitis Lovanii anno 1485. editus ab Epheſiis occiſum eum fuiſſe narrat, *in feſtivitate eorum quàm vocabant Scitagiorum* (vel *Catagogiorum* potiùs) *quæ eſt ſecundùm Aſianos quidem* [quarti] *menſis triceſimâ, ſecundùm Romanos autem menſis Ianuarii* XXII. *die; regnante Nervâ.* Ubi numerum menſis, qui librarii negligentiâ exciderat, ex aliis ejuſdem Timothei Actis à Petro Halloixio (in Notationibus ad cap. VII. Vitæ Polycarpi) citatis ſupplevimus: in quibus ita ſcriptum legebatur. Ἐτελειώθη δὲ ὁ ἅγιος καὶ ἔνδοξος Ἀπόστολος, καὶ Πατριάρχης, καὶ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Τιμόθεος, μετὰ τῆς ἡμέρας τῶν καλουμένων Καταγωγίων. ὅπερ ἐστὶ κατὰ τὸ Ἀσιανῶν μηνὸς

τετάρτου

τετάρτῃ τριακάδι, κατὰ δὲ Ῥωμαίους μηνὸς Ἰανουαρίου εἰκάδι δευτέρᾳ. βασιλεύοντος μὲν τῆς Ῥωμαίων βασιλείας τοῦ εὐφρανθέντος Νερούα, ἀνθυπατεύοντος δὲ τῆς Ἀσίας Περεγρίνου. *Obiit autem ſanctus & glorioſus Apoſtolus & Patriarcha & Martyr Chriſti Timotheus, poſt tres dies feſtivitatis eorum, quæ Catagogiorum nomen obtinet; qui dies ſecundùm Aſianos menſis quarti eſt triceſimus, juxta Romanos autem viceſimus ſecundus Januarii: imperante Romanis jam dicto Nervâ, Proconſulatum verò Aſiæ gerente* Peregrino. Ex quâ collatione intelligimus, à Romani Decembris die XXIV. Aſianorum quartum menſem iniiſſe.

Eadem quoque denominandorum menſium & *Macedonas* & *Aſianos* uſos fuiſſe formulâ, ex Arriano obſervavimus: initium navigationis, ab Indi fluvii oſtiis in ſinum Perſicum, à Nearcho & ſociis inſtitutæ, hiſce temporum characteriſmis in Indicis ſuis deſignante. Ὡς δὲ τὰ ἐτήσια πνεύματα ἐκοιμήθη (ἃ δὴ τοῦ θέρεος τὴν ὥρην πᾶσαν κατέχει, ἐκ τοῦ πελάγεος ἐπιπνέοντα ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ταύτῃ ἄπορον τὸν πλοῦν ποιέοντα) τότε δὴ ὡρμῶντο, ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθήνῃσι Κηφισοδώρου, εἰκάδι τοῦ Βοηδρομιῶνος μηνὸς, καθότι Ἀθηναῖοι ἄγουσιν, ὡς δὲ Μακεδόνες τε καὶ Ἀσιανοὶ, ** τὸ ἑνδέκατον βασιλεύοντος Ἀλεξάνδρου. *Vt autem Eteſii venti ceſſarunt (qui æſtatis totam tempeſtatem occupabant,* [a] *ex mari in terram ſpirantes, atque ita navigationi viam præcludentes) tum verò properè ſolverunt, archonte Athenis Cephiſodoro, die viceſimo menſis Boëdromionis, quemadmodum Athenienſes agunt tempora, ut autem Macedones & Aſiani,* ** *undecimo ex quo Alexander regnabat anno.* Ubi tamen in archontis Athenienſis nomine errorem eſſe commiſſum, certum eſt. Cùm enim, Alexandro vivente, & cœptam & peractam fuiſſe navalem iſtam expeditionem conſtet: non ante proximum poſt obitum illius annum, in archontum ἐπωνύμων Catalogo *Cephiſodorus* locum aliquem obtinet.

[a] Vid. eund. Arian. de reb. Alexandri, l. 6. p. 137. edit. Græco-Lat.

Scribit autem *Nearchus* ipſe (Strabone, in libro 15. Geographiæ ſuæ, referente) ἤδη τοῦ βασιλέως τελοῦντος τὴν ὁδὸν, αὐτὸν μετοπώρου κατὰ Πλειάδος ἐπιτολὴν ἑσπερίαν ἄρξασθαι τοῦ πλοῦ, μήπω μὲν τῶν πνευμάτων οἰκείων ὄντων: Alexandro *rege iter jam peragente, ſe in autumno ſub Veſpertinum* Pleia*dum exortum navigationem cœpiſſe, cùm nondum apti venti ſpirarent.* Jam, ſi Ephemeridem noſtram conſulas; ad menſis primi (Aſiani æquè ac Macedonici) octavum, & *Octobris* Juliani diem primum, ex Gemini Parapegmate, videbis annotatum, *Euctemoni veſpertinas apparere Pleiades;* cum quibus diebus & Attici *Boëdromionis* εἰκάδα, Olympiadis CXIII. anno 3. concurriſſe invenimus. In anni enim illius Olympiadici *Boëdromione & Dio*, iniiſſe regni Alexandri Macedonici annum undecimum; ex iis quæ de Alexandri Temporibus alibi à nobis ſunt diſputata, intelligitur. Jam verò quum illo in loco, quem mutilum eſſe, aſteriſcis appoſitis indicavimus; τῇ α μηνὸς ὀγδόῃ ἱσαμένου ſcripſiſſet Arrianus: librarius primam illam alphabeti literam numeralem eſſe neſciens, & num *Appellæum*, an *Audynæum*, an *Artemiſium* ea ſignificaret, ignorans, totum hoc comma, ut minimè à ſe intellectum, negligendum putavit. Hæc certè de lacunâ iſtâ conjectura mea fuit: quam prudentiorum Criticorum calculo, vel probandam vel improbandam, lubens relinquo.

In tomo quinto Operum Chryſoſtomi, nunquam ſatis laudatæ editionis D. Henrici Savilii, inter ſermones Panegyricos dubiæ fidei, habentur in *Paſcha* orationes ſeptem: quarum poſtrema tamen octavæ titulum præfert, non ſolùm in Gabrielis Archiepiſcopi Philadelphiæ, quo ille uſus eſt, Manuſcripto, ſed etiam in Barocianæ Bibliothecæ (ad Bodleianam nunc tranſlatæ) altero; quomodo & à Theodoro Balſamone citatam notavimus, in commentariis ad ſeptimum Apoſtolorum canonem huc nos ita remittente. Ζήτει καὶ τὸν η' λόγον τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Χρυσοστόμου, ὃν συνεγράψατο εἰς τὸ Πάσχα. *Quare etiam octavam orationem ſancti Patris noſtri Ioannis Chryſoſtomi, quam ſcripſit in Paſcha.* In noſtris enim codicibus penultima videtur deſiderari oratio; cujus, in ultimæ principio, non obſcuram factam mentionem licebit animadvertere.

In poſtremâ verò hâc homiliâ, *Theophania* peragi refert author, ἡμέρᾳ ὡρισμένῃ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τετάρτου μηνὸς κατ' Ἀσιανοὺς, *die certâ & definitâ; decimâ tertiâ* nimirùm *quarti menſis, ſecundùm Aſianos.* A viceſimo quarto verò (ut jam audivimus) Decembris die incipiebat quartus Aſianorum menſis, maximâ ſui parte Romano Januario reſpondens: cujus die quinto Theophania apud illos celebrata fuiſſe, hinc colligimus; non, ut apud alios, die ſexto. Quod Hieronymi loco lucem non modicam præfert in Commentariis ad cap. 1. Ezechielis; ubi tempus viſioni illius, *anno triceſimo, die quinto quarti menſis* exhibitæ, ad Chriſtum, anno ætatis triceſimo in Theophaniis vel Epiphaniis baptizatum, ita per anagogen accommodat. *Illud intelligendum, quòd in triceſimo ætatis ſuæ anno Dominus ad baptiſma venerit: in quarto menſe, qui apud nos vocatur Januarius, & eſt in anni primus exordio; præter Niſan menſem novorum, in quo Paſcha celebratur. Apud Orientales enim populos, poſt collectionem frugum & torcularia, quando decimæ deferebantur in templum, October erat primus menſis, & Ianuarius quartus. Quintam autem diem menſis adjungit, ut ſignificet baptiſma, in quo aperti ſunt Chriſto cœli, & Epiphaniorum dies hucuſque venerabilis eſt (non, ut quidam putant, Natalis in carne: tunc enim abſconditus eſt, & non apparuit) quod huic tempori congruit, quando dictum eſt; Hic eſt filius meus dilectus, in quo mihi complacui.*

De Montaniſtarum quoque hereſi, in Aſiæ propriè dictæ regione Phrygiâ commorantium, Paſchalis noſtræ homiliæ author (qui & ipſe Aſianus fuiſſe videtur) verba faciens; τεσσαρεσκαιδεκάτην, inquit, μηνὸς τοῦ πρώτου φυλάττει, τουτέστι, μηνὸς ἑβδόμου κατ' Ἀσιανοὺς, οὐ τεσσαρεσκαιδεκάτην τῆς σελήνης. *Decimam quartam primi menſis obſervat, hoc eſt, menſis ſecundùm Aſianos ſeptimi, non decimam quartam Lunæ.* De Paſchatis celebratione loquitur: in quâ τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην

κάτην

κάτην ἀπὸ τοῦ ἡλιακοῦ μηνὸς, οὐκ ἀπὸ τοῦ σεληνιακοῦ, *à Solari menſe* (qui Aſianis in uſu) *non à Lunari quartam decimam* ſuam deſumpſiſſe iſtos narrat. Quod ipſum pluribus, in Eccleſiaſticæ ſuæ hiſtoriæ libro VII. cap. 18. Sozomenus hunc in modum explicat.

Μοντανισταὶ, οὓς Πεπουζίτας καὶ Φρύγας ὀνομάζουσι, ξένην τινὰ μέθοδον εἰσαγαγόντες, κατὰ ταύτην τὸ Πάσχα ἄγουσι· τοὺς μὲν γὰρ ἐπὶ τούτῳ τὸν τῆς σελήνης δρόμον πολυπραγμονοῦσι καταμέμφονται. φασὶ δὲ χρῆναι μόνοις τοῖς ἡλιακοῖς ἐπιδεῖν κύκλοις τοὺς ὀρθῶς ταῦτα κανονίζοντας· καὶ μῆνα μὲν ἕκαστον εἶναι ἡμερῶν τριάκοντα, ἄρχεσθαι δὲ τὴν πρώτην ἀπὸ τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας, ἡ ῥηθείη ἂν κατὰ Ῥωμαίους, πρὸ ἐννέα καλανδῶν Ἀπριλλίων· ἐπειδὴ, φασὶν, οἱ δύο φωστῆρες τότε ἐγένοντο, οἷς οἱ χρόνοι καὶ οἱ ἐνιαυτοὶ δηλοῦνται· καὶ τοῦτο δείκνυται, τῷ τὴν σελήνην διὰ ὀκταετηρίδος τῷ ἡλίῳ συνιέναι, καὶ ἀμφοῖν κατὰ ταυτὸν νεομηνίαν συμβαίνειν. καθότι ἡ ὀκταετηρὶς τοῦ σεληνιακοῦ δρόμου πληροῦνται ἐννέα καὶ* [ἐνενήκοντα μησὶν, ἡμέραις δὲ δισχιλίαις ἐννακοσίαις εἴκοσι δύο,] ἐν αἷς ὁ ἥλιος τοὺς ὀκτὼ δρόμους ἀνύει, λογιζομένων ἑκάστῳ ἔτει τριακοσίων ἑξήκοντα [πέντε] ἡμερῶν, καὶ προσέτι τετάρτης ἡμέρας μιᾶς. Ἀπὸ γὰρ πρὸ ἐννέα καλανδῶν Ἀπριλλίων, ὡς ἀρχῆς οὔσης κτίσεως, ἡλίου καὶ πρώτου μηνὸς ἀναλογίζονται τὴν εἰρημένην ταῖς ἱεραῖς γραφαῖς τεσσαρεσκαιδεκάτην· καὶ ταύτην εἶναι λέγουσι τὴν πρὸ ὀκτὼ ἰδῶν Ἀπριλλίων, καθ᾽ ἣν ἀεὶ τὸ Πάσχα ἄγουσιν, εἰ συμβαίη, καὶ τὴν ἀναστάσιμον αὐτῇ συνδραμεῖν ἡμέραν· a [εἰ δὲ μὴ] ἐπὶ τῇ ἑξῆς Κυριακῇ ἑορτάζουσι. γέγραπται γάρ, φασιν, ἀπὸ τεσσαρεσκαιδεκάτης μέχρι εἰκοστῆς πρώτης.

*Incluſa hęc, in Genevenſi editione Gręco-Latinâ, Typographi negligentiâ, deſiderantur.

a Alioqui. Ita vetus interpres, Epiphanius Scholaſticus, in Hiſtor. triparcit. l. 9. c. 39. ex quo, incluſas iſtas particulas interpoſuimus; quas & ipſe ſenſus neceſſariò poſtulabat.

Montaniſtæ, quos Pepuzitas & Phrygas appellant, peregrinam quandam rationem commenti ſunt ſecundùm quam Paſcha celebrant : ſiquidem eos, qui in hoc negotio Lunæ curſum curioſè obſervant, reprehendunt : ac dicunt ſolos eſſe Solares circulos iis ſequendos, qui iſta rectè ordinare volunt. Et menſes quidem ſingulos eſſe triginta dierum ſtatuunt : incipere autem diem primam ab æquinoctio verno, quæ Romanorum more dicatur nona Kalendas Apriles : quandoquidem, inquiunt, duo iſta Luminaria tum creata ſunt, quibus & tempora & anni declararentur. Idque eo demonſtratur, quòd Luna elapſo unoquoque octennio cum Sole conjungatur ; & utriſque eodem tempore, novilunium (ſive novi menſis principium) *contingat. Siquidem octennii ſpatium in curſu Lunari nonaginta novem menſibus, diebus verò bis mille nongentis viginti duabus completur : intra quas Sol octo curſus abſolvit, deſtinatis unicuique anno diebus trecentis ſexaginta* [quinque] *cum quartâ inſuper unius diei parte. Etenim à nonâ Kalendas Aprilis, ut ab exordio creationis Solis ac primi menſis ſupputant memoratam in ſacris literis decimam quartam diem : & hanc eſſe dicunt octavam Idus Aprilis, in quâ Paſcha perpetuò celebrant ; ſi cnm hâc die dies reſurrectionis fortè concurrat. Alioqui ſequenti Dominicâ feſtum peragunt. Scriptum eſt enim, inquiunt, A decimaquartâ die uſque ad viceſimam primam.*

Exod. 12. 18.

In quâ narratione duo mihi videntur ab ipſo Sozomeno commiſſa fuiſſe errata : atque ut eâ ſibi conſentanea redderentur, à librariis admiſſa fuiſſe totidem alia. Unum quidem, quòd *Phryges* ſive *Pepuzitæ* iſti (à *Phrygiæ* vico *Pepuzâ* ita denominati) menſes ſingulos triginta dierum numero definiverint : quum Aſianorum menſium, utpote Solarium, alii XXX fuerint dierum, alii XXXI, ut in ſequente capite videbimus. Quandoquidem verò menſes duodecim τριακονθήμεροι 360. tantùm dies conficiebant, numerum πέντε superadditum temerarii correctores ſubduxerunt : quem tamen & Nicephorus (in XII. Eccleſiaſticæ ſuæ hiſtoriæ libro, cap. 32. ex Sozomeno ſua mutuatus) diſertè expreſſit, & *quadrantis* diei ſubjecta mentio, totuſque Octaëteridis epilogiſmus, adjiciendum neceſſario flagitat. Dies enim Octaëridis 2922. in annos octo diſtributi, unius anni quantitatem, dierum 365¼. relinquunt.

Alter Sozomeni videtur fuiſſe error, quòd *decimum quartum* diem menſis Paſchalis Montaniſtarum (quem *decimum quartum ſeptimi Aſianorum menſis* fuiſſe, ex Paſchali homiliâ jam audivimus) cum *Octavo Idus Aprilis* comparaverit ; *octavo* (dierum ratione negligentiùs fortaſſe ſubductâ) poſito pro *ſeptimo*. Et ut calculus iſte ſibi conſtaret, primum Paſchalis illius menſis diem in *nonum Kalendas Aprilis* à correctoribus fuiſſe transformatum, vel inde non levis oritur ſuſpicio, quod *octavum Kalendas Aprilis*, in Tripartitæ hiſtoriæ libro IX. capite trigeſimo nono retentum hîc videamus ab Epiphanio Scholaſtico, vetuſtiſſimo Sozomeni Latino interprete.

Etſi enim, quarto quoque anno (ut videbimus) propter diverſum diei intercalaris in utroque anno ſitum, ſeptimi ſive Paſchalis Aſianorum menſis kalendæ in *nonum Kalend. Aprilis* Juliani anni inciderint : cum *octavo* tamen, (ut, ex Actis Polycarpi, in ſequente capite, docebimus) ordinariè concurrebat; quo & æquinoctium & principium Mundi contigiſſe, Cæſareenſis Synodi ſub Theophilo habitæ Epiſcopi (ſi qua fides vulgatis illius Concilii Actis ſit adhibenda) definiverunt : ad quod comprobandum* importuna illa *Octaëteridis* deſcriptio à Sozomeno huc eſt inducta. Phryx nimirùm iſte, à quo is hæc acceperat, quum in VIII. vel IX. kalendas Aprilis novilunium fortè incurriſſe animadvertiſſet, & nono quoque anno redeunte ſimilem eo die ab initio Solis & Lunæ factum fuiſſe concurſum ſibi perſuaſiſſet, (ratus, octo annorum periodo confectâ, exactam futuram utriuſque ſideris ἀποκαταστάσει) hoc ut ἡμέρας πρωτοκτίσεως, argumentum homo imperitus arripiebat. Alias enim Octaëteridis, in Paſchate conſtituendo, à Montaniſtis, Lunarem omnem calculum hinc abdicantibus, nullam omnino rationem fuiſſe habitam exploratum eſt.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CAP. III.

Tempus, quo paſſus Polycarpus & comprehenſus eſt Pionius, ex Aſiani anni ratione patefactum. Diei magni & Sabbati magni differentia explicata.

EX Smyrnenſis Eccleſiæ, de Martyrio Polycarpi, epiſtolâ encyclicâ excerpta quædam hiſtoriæ ſuæ Eccleſiaſticæ (lib. IV. κεφ. ιε.) inſeruit Euſebius: in quibus comprehenſus ille fuiſſe traditur, ὄντος Σαββάτου μεγάλου, *cùm eſſet dies magni Sabbati.* Juxta rationes hodierni Computi Judaici, anno Mundi 3927. die XV. menſis Adar, hoc eſt, æræ Chriſtianæ CLXVII. die XXII. menſis Februarii, feſtũ Purim cum die Sabbati concurrebat: quem idcircò *magnum Sabbatum* fuiſſe dictum ſcripſit, in Chronologiâ nondùm editâ, vir doctiſſimus Edoüardus Liveleius. Atque hoc die captum fuiſſe Polycarpum ille exiſtimat, ſequente verò paſſum; die nimirum XXIII. Februarii, qui in Græcorum Menologiis pro illius Natali commemorandus proponitur.

Verùm ut omittam, Judaicum iſtum Computum Polycarpi temporibus recentiorem eſſe, & in ipſo Sabbato paſſum fuiſſe Martyrem, non die proximo: illud maximè huic ſententiæ officit, quòd non à Judæis Martyrii hujus Acta deſcripta habeamus, ſed ab hominibus Chriſtianis, quibus cum feſto Purim nihil erat commune, quique aliud nullum magnum agnoſcebant Sabbatum, quàm quod Paſcha proximè antecedebat: nempe vel immediatè, quod illi faciebant qui, juxta Patrum Nicænorum decretum, Paſcha die Dominico ſemper agentes *diei Paſchalis vigiliæ* (ut eam in epiſtolâ 19. ad Hieronymum Auguſtinus appellat) *magni Sabbati* titulum conſtanter tribuebant: vel diebus aliquot interdum interjectis, quod illis uſu veniebat, qui eodem cum Judæis tempore Paſcha celebrabant, in quamcunque hebdomadæ feriam dies ille incidiſſet. In quorum numero & Polycarpus ipſe fuit (ut ex Irenæi ad Victorem epiſtolâ manifeſtè conſtat) & Smyrnenſis Eccleſia, quam ille rexit, quæque in magno Sabbato ipſum paſſum fuiſſe literis ſuis eſt teſtata.

In integræ verò epiſtolæ Smyrnæorum exemplari (quod brevi, Deo volente, ſimul cum antiquâ Latinâ ejuſdem metaphraſi, ſum editurus) martyrium ſubiiſſe Polycarpus dicitur, μηνὸς Ξανθικοῦ δευτέρᾳ ἱσταμένου, πρὸ ἑπτὰ καλανδῶν Μαΐων, σαββάτῳ μεγάλῳ, ὥρᾳ ὀγδόῃ. quod vetus noſter Interpres reddidit: *menſe Aprilio* VII. *Kalend. Maii, majore Sabbato, horâ octavâ.* Obſervaverat nimirùm ille in ſcriptis Eccleſiaſticis, juxta Antiochenorum & Syromacedonum morem, *Aprili* Romano *Xanthicum* ſemper reſpondiſſe; ideoque ſecundum menſis illius diem, quem *ſeptimo Kalend. Maii* reſpondere non potuiſſe noverat: in verſione ſua prætermittendum curavit: nec conſideravit tamen, VII. illum κalend. Maii non modò cum ſecundo Aprilis, ſed nec cum *magno Sabbato* concurrere unquam potuiſſe. Conſtantinopolitanus Chronographus, Faſtorum in Siciliâ repertorum author (quos Græcè Scaliger *Caſaubonianè*, Græcè & Latinè Raderus *Alexandrini Chronici* titulo evulgavit) correctiore Smyrnenſis epiſtolæ uſus exemplari, πρὸ ἑπτὰ καλανδῶν Ἀπριλλίων, τῷ μεγάλῳ σαββάτῳ, ὥρᾳ η'. Polycarpum paſſum retulit: verâ VII. *Kalendarum Aprilium* lectione nobis conſervatâ. Sed quia nec illum menſis Romani diem cum ſecundo Antiocheni Xanthici conciliare poterat; μηνὸς Ξανθικοῦ δευτέρᾳ ἱσταμένου, pariter omittendam cenſuit.

Qui Græcis author fuit in XXIII. *Februarii* Polycarpi Natalem conjiciendi, ad Europæorum Macedonum annum, in primariâ Aſiæ urbe Epheſinâ receptum, reſpexiſſe videri poſſet: in quo *ſecundus Xanthici* cum illo *Februarii* die, concurrebat. At nos *Xanthici* nomen, ab Macedonibus ſexto Solari ſuo menſi impoſitum, Smyrnæos ad ſeptimum tranſtuliſſe, eumque à *Martii* die XXV. inchoaſſe, in ſuperiore capite declaravimus. Et quidem anno æræ noſtræ Chriſtianæ CLXIX. Cyclo Solis X. Dominicali literâ B. exiſtente, terminus Paſchalis Alexandrinus fuit Martii die XXIX. Calippicus Mart. XXX. vel XXXI. quo & juxta hodiernum Judæorum calculum Paſcha fuiſſet celebrandum. Sabbatum quod præceſſit Lunam hanc XIV. (quâ Polycarpus cum Aſianis ſuis Paſcha agere erat ſolitus) in Martii diem XXVI. incurrit, hoc eſt in VII. *Kalendas Apriles*, quo paſſum fuiſſe Polycarpum, Conſtantinopolitanum jam nos docuit Chronicon.

Eodem etiam anno & die Tabulæ Periodi 84. annorum Judaicæ ab Ægidio Bucherio conſtructæ, Lunam Hebræorum XV. exhibent, ſive primam Azymorum: quam ob hunc concurſum [a] is *Sabbatum magnum* appellatam cenſet, ut illam tempore Paſſionis Chriſti Johan. XIX. 31. Sed (ut de Bucherianarum Tabularum fide nihil hîc dicam) notandum eſt, aliud apud Judæos fuiſſe *diem magnum*, aliud *Sabbatum magnum*. In tribus enim [b] רגלים, quibus maſculi omnes quotannis comparere tenebantur coram Domino, quinque illi dies feſtivi, in quibus ſacri jubebantur haberi conventus (primus videlicet & ſeptimus Azymorum, dies Pentecoſtes, primus & octavus Tabernaculorum) ab Hebræis ימים טובים ab Helleniſtis μεγάλαι ἡμέραι dicebantur; ſive in Sabbatum illi incidiſſent, ſive in ſeptimanæ diem quemvis alium. Unde קרא מקרא *convocationem cœtus*, Eſaiæ 1. 13. Græci μεγάλην ἡμέραν reddiderunt: quò & Tertulliani illud ſpectat, in libro 5. adverſus Marcionem: *Dies obſervatis, & menſes, & tempora, & annos; & Sabbata, ut opinor, & cœnas puras, & jejunia, & dies magnos.* Ideoque in Evangelio ſuo Johannes, non ſolùm Sabbatum, paſſionem Domini proximè inſecutum, in μεγάλην ἡμέραν incidiſſe notat, c. XIX. 31. ſed etiam poſtremum feſti Tabernaculorum diem, Sabbati nullâ conſideratione habitâ, ἡμέραν τὴν μεγάλην τῆς ἑορτῆς, cap. VII. 37. ſimiliter appellat. At שבת הגדול *Sabbatum magnum* unoquoque anno recurrebat unicum; id-

[a] Bucher. Tract. de Paſchali Judæor. Cydo, cap. 8.

[b] Exod. 23. 14

que non cum ipſâ Paſchalis agni feſtivitate conjunctum, ſed illam antecedens proximè: de quo in tractatu *Schulchan Aruck* inſcripto legimus. שבת שלפני הפסח קורים אותו שבת הגדול *Sabbatum quod proximum eſt ante Paſcha, Sabbatum magnum vocant.* De quo etiam nos commonefecit in Synagogæ ſuæ Judaicæ capite 12. Judaicorum rituum ſcientiſſimus Johannes Buxtorfius, quorum planè ignarus Acron, homo ethnicus, c Horatii *triceſima Sabbata* exponens, homo Ethnicus, *Sabbatum magnum in renovatione Lunæ à Judæis hodie celebrari retulit.*

c Sermon. lib. 1. Satyr. 9.

In Aſianorum Martyrum Actis, quæ in unum codicem redacta olim circumferebantur, ſimul conjunctæ legebantur binæ Smyrnenſis Eccleſiæ epiſtolæ: de Polycarpi martyrio, cujus hactenùs meminimus, una; de *Pionii*, altera: quæ, propter omiſſam fortaſsè poſterioris epiſtolæ ἐπιγραφὴν, quum pro unâ continuâ eſſent acceptæ; erroris inde data eſt occaſio, ut eodem anno uterque martyr Smyrnæ paſſus fuiſſe exiſtimaretur: idque imperante, vel *Decio* (ſub quo Pionium vitam finiiſſe Acta illius docent, & quouſque Polycarpum vitam non protendiſſe ætas ipſius evincit) ut in Menæis ſuis Græci volunt; vel *M. Aurelio Antonino* (ſub quo Polycarpum exceſſiſſe conſtat) ut, tùm in Chronico, tum in Eccleſiaſticâ ſuâ hiſtoriâ, (lib. IV. κεφ. 15.) ſenſit Euſebius: quem (præter Pſeudo-Dextrum, & Latinorum alios) Beda & Ado hìc ſunt ſecuti, tam in Martyrologiis (ad Kalendas Februarias) quàm in Chronicis etiam ſuis.

Altera hæc de *Pionii* certamine Smyrnenſis Eccleſiæ epiſtola ab Euſebio, unà cum aliis Martyrum Actis, olim eſt edita: ex quâ, in ea quoque quæ apud Simeonem Metaphraſtam de Pionio hodie leguntur, tranſlata eſſe aliqua, vel unicus ille locus fidem fecerit. *Cùm ignis extinctus eſſet, nos qui præſentes eramus, talem ipſum vidimus, quale vigentis ornatique pugilis corpus exiſtit.* In hiſce verò quæ habemus Actis, *pridie natalis diei ſancti Polycarpi prævidiſſe* dicitur Pionius *ſe poſtridie comprehenſum iri.* Quod ipſum argumento eſt, alio quàm Polycarpum anno Martyrium eum ſubiiſſe: ut de diverſis Aſiæ Proconſulibus, *Statio Quadrato* ſub quo Polycarpus, & *Proclo Quintiliano* ſub quo paſſum Pionium Acta indicant, nihil hìc dicere neceſſe ſit. In Metaphraſtâ verò deinde ſequitur; Pionium, poſtquàm *Sabbato ſanctum panem & aquam cepiſſet*, captum & per urbem ductum fuiſſe. *Impletum* autem eſſe *totum forum & ſuperiores porticus tùm viris Græcis atque Judæis, tùm etiam mulieribus*: quia, *cùm magnum eſſet Sabbatum, feriabantur.* Ex quibus colligimus, nobile illud Polycarpi Martyrium, quod in inſignem Sabbati magni diem incidit, eodem die recurrente, annuâ memoriâ ab antiquis illis Chriſtianis fuiſſe celebratum: ita ut Natales illius non inter fixas, ſed inter mobiles feſtivitates connumeraretur, quomodo & hodie *Alenæ* virginis memoriam *Foreſti*, Dominicâ die ante natalem Johannis Baptiſtæ, celebrari notavit, in Natalibus Sanctorum Belgii Johannes Molanus. Anno enim æræ Chriſtianæ CLXIX. quo Polycarpus paſsus eſt; Sabbatum magnum in Martii XXVI. incurriſse oſtendimus: quo die, in Decii imperio, ſub quo agonem ſuum peregit Pionius, id eſt, anno ejuſdem æræ CCL. vel CCLI. neque Sabbatum magnum, neque ullum omninò Sabbatum fuit.

In vitiatis quidem hiſce Actis d Pionius dicitur *comprehenſus* (XXIII. *menſis Februarii die*) *cùm Sabbatum magnum inſtaret; natali ſcilicet beati martyris Polycarpi, vigente Decii Imperatoris perſecutione.* Ubi, vel à Metaphraſtâ, vel à ſciolo aliquo alio, de die XXIII. Februarii illud, ex receptâ Græcorum Menæorum ſententiâ, additum fuiſse videatur: quum certiſſimò conſtet, neque in Polycarpi natali, neque in Pionii comprehenſione, neque omninò unquam fieri potuiſse, ut magnum Sabbatum cum XXIII. Februarii die concurreret. At quidem Jacobus Capellus, in ſuis Epocharum thematiſmis, anno Dom. CCLI. captum fuiſse Pionium, *nocte quæ interceſſit inter Februar.* XXII. *&* XXIII. *Adar* XIII. *&* XIV. *feriam* VII. *&* I. *additque* μέγα σάββατον *hic dici, diem Judæis duplici nomine* ἑορτάσιμον: *vel primum Sabbatum* τῆς τεσσαρακοστῆς. *Paſcha enim eo anno celebratum Martii* XXX. Atqui ex Actis manifeſtum eſt, non nocte quæ inter feriam ſeptimam & primam, ſed die præcedente, Judæis Smyrnæ in magno ſuo Sabbato clarâ luce feriantibus, captivum per urbem ductum fuiſse Pionium. Deinde & illud certum, neque XIII. *diem Adar*, (qui, ob Nicanoris cædem, in 2. *Maccab.* 15. 36. obſervandus præſcribitur) neque XIV. (quo Purim ſive Sortium dies prior, Eſtheræ 9. 21. celebrandus ſtatuitur) multoque minus Chriſtianæ Quadrageſimæ Sabbatum primum (in cujus calculum, à Capello poſitum, inquirere hìc non libet) *magni Sabbati titulum* unquàm obtinuiſse: quem Sabbati Paſcha proximè antecedentis, & apud Judæos & apud Chriſtianos proprium fuiſse jam oſtendimus. Anno verò Domini CCLI. qui cyclum ſolarem VIII. literam Dominicalem E habebat, Paſchati Smyrnæorum (& reliquorum Aſianorum; qui cum Judæis *decimum quartum* Lunaris menſis diem conſtanter obſervabant) proximum Sabbatum, in Martii XXII. incidit: cujus die XXV. etiam juxta hodiernum Judęorum Computum, Paſcha fuiſset celebrandum.

d Tomo 1. Lipoman. fol. [illegible] Venet.

Eo anno Conſulatum geſserunt, *Meſſius Quinctus Trajanus Decius* Aug. III. & filius ejus *Quinctus Etruſcus Decius Cæſar.* quum anno pręcedente Conſules fuiſsent, idem *Meſſius Quinctus Trajanus Decius* Aug. II. & *Annius Gratus.* Qui ad Actorum Pionii marginem fortaſse ab antiquario aliquo annotati (ex Faſtis Conſularibus, qui hoc in loco ſunt perturbatiſſimi) in textum poſteà recepti, & cum alteris illis temerè commixti, ineptam illam temporis notationem nobis reliquerunt, quæ in hodiernis libris cernitur. *Hæc acta ſunt, Julio Aſiæ Proconſule, Proclo Quintiliano magiſtratum gerentibus, Conſule tertiùm Meſio Quinto Trajano, & Deltio Grato ſecundùm, Trajano Decio Auguſto: ante* IV. *Idus Martias, more*

Romanorum ; Aſiæ autem more , ſeptimi menſis undecimo, die Sabbati, horâ decimâ. Ubi, non *Julium* ſolùm, ſed etiam *Proclum* & *Quintilianum* pro uno & eodem Aſiæ Proconſule eſſe accipiendum ex Conſtantinopolitano Chronographo intelligimus; qui in Faſtis Siculis, ſub Decio Imperatore paſſum Pionium fuiſſe notat, ἐν Σμύρνῃ τῆς Ἀσίας, ἐπὶ Πρόκλου Κυιντιλιανοῦ ἀνθυπάτου τῆς Ἀσίας πρὸ δ' εἰδῶν Μαρτίων ὅ ἐστι κατ' Ἀσιανοὺς, μηνὶ ἕκτῳ ιβ. σαββάτῳ ὥρᾳ δεκάτῃ. Ubi, ex Actis numerus menſis Aſianorum in Faſtis eſt reſtituendus, VII. pro VI. & ex Faſtis rurſus, dies menſis XI. in Actis reponendus pro XII. licèt IV. *Iduum Martiarum* error utrobique ſit admiſſus: quem menſis Romani diem, neque anno hoc neque in toto Decii imperio, cum Sabbaticâ feriâ concurriſſe certo certius eſt.

Ad eum itaque errorem corrigendum; Jacobus Capellus, vel [*ante V. Idus Martias, Aſiæ autem more, ſeptimi menſis undecimo,*] legendum exiſtimat, & *Sabbatum vocaſſe Acta Proconſularia diem Iudæis* ἑορτάσιμον, *nempè neomeniam Niſan* (Martii die XI. feriâ III. hoc anno factam;) vel [*ante* VIII. *Idus Martias, Aſiæ autem more, ſeptimi menſis*, id eſt, Phamenoth, *duodecimo.*] Atqui potiùs captum, quàm paſſum fuiſſe Martyrem oportuit, ante XI. verò kalendas Aprilis, in quem *magnum Sabbatum* eo anno incidit, comprehenſum eum non fuiſſe declaravimus. Deinde, ut Judæi neomeniæ Niſan Sabbati appellationem tribuerint: quid hoc ad *Acta Proconſularia*, quæ *Sabbati* nomen hîc omninò non habent; aut Sanctorum paſſiones à Chriſtianis deſcriptas, qui *neomeniarum* Judaicarum nullâ religione tenebantur, ſpectabat? Et licèt verum ſit, Phamenoth, *Alexandrinorum* menſis ſeptimi, diem duodecimum in Sabbatum hebdomadicum incidiſſe: ad *Aſianos* tamen quid illud attinebat? quorum menſes ad Eccleſiæ *Antiochenæ* & *Conſtantinopolitanæ*, potiùs quàm *Alexandrinæ*, calculum, juſtiore ratione fuiſſent exigendæ.

Atque ita quidem res ſe habuit. Cùm in Epiſtolâ Eccleſiæ Smyrnenſis facta hæc fuiſſe dicerentur, κατ' Ἀσιανοὺς μηνὸς ἑβδόμου δωδεκάτῃ, *more Aſianorum menſis ſeptimi die duodecimo*; & horum quæ habemus Excerptorum autor non alios Aſianorum menſes cognoviſſet, quàm Conſtantinopolitanorum, qui à *Gorpiæi* ſive *Septembris* Juliani kalendis novi ſui anni & Indictionis initium deducebant: ad IV. *Idus Martias*, id eſt, diem *Martii* ſeptimi ipſorum menſis *duodecimum*, referenda iſta fuiſſe exiſtimavit. Ad quam normam & *Acta Proconſularia* conformanda fuiſſe ratus; hunc in modum correcta, vel corrupta potiùs, ea nobis exhibuit. *Ante* IV. *Idus Martii Quintilianus Proconſul, ſedens pro tribunali, ſic interrogavit.* Quum in authentico exemplari *Nonas Apriles* fuiſſe poſitas, & Smyrnæorum reliquorumque Aſianorum *menſis ſeptimi dies duodecimus* exactè illis reſpondens, & *Sabbati* cum eis feria pariter concurrens, planè nobis perſuadeat. Ut concludere tandem nihil vereamur, anno Domini CCLI. cum ſociis paſſum fuiſſe Pionium, *Aſiæ Proconſule Julio Proclo Quintiliano magiſtratum gerente, Conſule tertiùm Meſſio Quinto Trajano Auguſto & Decio Cæſare; Nonis Aprilis more Romanorum, Aſiæ autem more, ſeptimi menſis duodecimo, die Sabbati, hora decimâ.*

CAP. IV.

De Græcorum & Macedonum menſibus varie ab Epiphanio uſurpatis. De Cypriorum & Bithynorum menſibus ad anni Macedonici formam accommodatis. Variorum menſium & inter ſe & cum Iulianis comparatio.

MAcedonicorum menſium appellationes quatuor modis ab Epiphanio uſurpatas animadverto: quorum unum tantùm κατὰ Μακεδόνας, reliquos verò καθ' Ἕλληνας ille nuncupat; *Græcorum* nomine non eis ſolùm qui in Græciâ, ſed etiam qui in Syriâ & Aſiâ propriè dicta habitabant, attributo. Quum enim in hęreſi XI. de Sebuæis agens, Grecorum *Apellæum* cum Romanorum *Auguſto* & Ægyptiorum *Meſori* confert; *Achivorum* rationes ſpectaſſe videatur: quos Macedonicis hiſce menſium nominibus fuiſſe uſos, ab auctoribus illis eſt traditum, quos in ſcholiis ad caput IX. libri Bedæ de Temporibus, Joannes Noviomagus eſt ſecutus. *Achaia* verò propriè dicta, Ptolemæo Peloponneſiaca illa eſt, *Sicyoniæ* contermina: cujus Duci Arato Sicyonios (qui, eo ſuaſore, in nomen & Rempublicam tranſierant Achaicam) *quintum menſis Dæſii diem, quem Athenienſes Antheſterionem nominant*, dicaviſſe, in illius Vitâ narrat Plutarchus. Quod ſi Athenienſium *Antheſterion* Achivorum *Dæſio* reſponderit, atque ita in Romanorum *Februarium* inciderit: ut *Athenienſium* quoque *Metagitnioni* Achivorum *Apellæus* reſpondeat, & Romanorum *Auguſtum* uterque incurrat, pariter conſequetur.

Anni æræ Seleucidarum, quæ in *Syriâ* maximè obtinuit, *Græcorum* anni in libris Maccabæorum appellantur: quemadmodum & in Ulugbeigi (Samarcandæ Principis & magni Tamurlam nepotis) Aſtronomiâ Perſicâ, non *Græcorum* ſolùm ea epocha, ſed etiam menſes, quibus cum eâ ad hunc uſque diem utuntur *Syri* Juliani quidem, ſed Syriacis deſignati nominibus, *Græcorum* menſes nuncupantur. Ita & Epiphanius, in hęreſ. 51. Macedonicis hîc, Antiochenæ & Conſtantinopolitanæ Eccleſiæ more, adhibitis nominibus, octavum Romani Novembris diem, καθ' Ἕλληνας octavum eſſe *Dii* notat; & ſextum *Audinæi* κατὰ Σύρους, εἴτουν Ἕλληνας (*ſecundùm Syros, ſive Græcos*) Januarii itidem ſextum.

Idem Epiphanius, in libro de ponderibus & menſuris, Valentinianum juniorem Aug. *Arcadio* II. & *Rufino* Conſulib. ſepultum fuiſſe refert ipsâ *Pentecoſtes* die, quæ tum fuerit, *ſecundùm Ægyptios Pachon* XXI. κατὰ δὲ Ἕλληνας Ἀρτεμισίου τρίτῃ καὶ εἰκάδι, (*ſecundùm Græcos Artemiſii* XXIII.) *ſecundùm Romanos verò* XVII.

Kalendas Junias. Et quidem anno æræ Chriſtianæ CCCXCII. hîc deſignato, Maii die XVI. Dominica Pentecoſtes contigit: die Artemiſii XXIII. ſi *Smyrnæorum* calculum conſulamus: quos, cum reliquis Aſianis ſub Ἑλλήνων nomine comprehenſos, vel unicus ille Galeni locus oſtenderit, libro 1. de alimentorum facultatibus cap. 3. Οἱ μὲν πλακοῦντες παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ὀνομαζόμενοι, παρ' ἡμῖν δὲ τοῖς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἕλλησι τηγανῖται, σκευάζονται δι' ἐλαίου μόνου. Placentæ, *quas Attici quidem* πλακοῦντας, *nos autem Græci qui Aſiam incolimus* τηγανίτας *appellamus, ex ſolo oleo parantur.*

Atque ut hoc *Smyrnæorum*, ita & illud *Macedonum* annali rationi à nobis declaratæ conſentaneum eſt; quód in jam citatâ hæreſi XI. Romanum menſem *Auguſtum* cum *Gorpiæo* Macedonico, & in LI. *ſextum Idus*, id eſt, *octavum Novembris* diem cum *decimo ſexto Apellæi* κατὰ Μακεδόνας confert Epiphanius. Ubi clariſſimus Scaliger, libro V. de emendatione temporum, in diatribâ de morte Valentiniani junioris, non alios quàm puros Julianos menſes ob oculos habens, miratur *decem dies ſupra formam Julianam* numeratos hîc eſſe, &, in ſuperiore de exceſſu Valentiniani loco, *ſeptem*: atque iſta ſe *non intelligere*, profitetur ingenuè, quum tamen hîc, non *decem*, ſed *octo* tantùm dierum deprehendatur differentia: (neque enim *ſextum* ſimpliciter, ſed *ſextum Iduum* Novembriarum diem Epiphanius commemorat:) & de integro menſe movenda potiùs fuiſſet quæſtio; unde factum, ut cum Novembri *Apellæus* hîc componatur, qui cum Decembri comparari debuiſſet, ſi Maius cum *Artemiſio*. Quorum utrumque Macedonici & Smyrnenſis anni rationes à nobis jam deſcriptæ expediunt: quæ tanto dierum intervallo horum menſium initia Julianis fuiſſe anteriora, Macedonumque *Apellæum* & Smyrnęorum *Dium* per omnia ſibi reſpondiſſe, atque in Romanum Novembrem incurriſſe, declarant.

A Patribus fuiſſe conſtitutum refert in *Barnabæ* encomio Alexander monachus, ut anniverſaria Apoſtoli illius celebraretur memoria *tertio Idus Iunii, ut Romani numerant: ut verò Cyprii Conſtantienſes, die undecimo eiuſdem menſis, qui ab illis dicitur Meſori & decimus numeratur; ut autem Aſiani homines vel Paphii numerant, decimo nono menſis, qui Phthithipatus* (vel *Plethypatus* potiùs) *dicitur, & nonus numeratur.* Unde apparet, in *Cypro* inſulâ duas receptas fuiſſe annorum formas: à *Paphiis* unam, quę eis cum *Aſianis* fuerit communis, eodem ab utriſque retento menſium ordine, licèt ſub appellationibus diverſis; à *Conſtantienſibus* alteram, quæ menſes cum *Alexandrinis* habuerit communes, ordine tamen alio diſpoſitos. Qui enim Conſtantienſibus *Meſori* menſis erat *decimus*, & à Kalendis Juniis inchoabatur; idem Alexandrinis *duodecimus*, & à XXV. die Julii ducebat initium.

Plethypatus menſis *nonus* numerabatur à *Paphiis*: qui, cum *Aſianis* & *Macedonibus*, à XXIV. die *Septembris* annum ſuum exorſi, primum habebant menſem *Aphrodiſium*, à Latino interprete Euſebii, libro IV. de præparat. Evangelic. cap. 16. cum noſtro *Martio* perperam comparatum. Verba, ex *Porphyrii* περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων libro II. ab Euſebio eo in loco citata, hęc ſunt. Ἐν τῇ νῦν Σαλαμῖνι, πρότερον δὲ Κορωνίδι, (Κορωνίᾳ, apud Euſebium) ὀνομαζομένῃ, μηνὶ κατὰ Κυπρίους Ἀφροδισίῳ, ἐθύετο ἄνθρωπος τῇ Ἀγραύλῳ τῇ Κέκροπος καὶ νύμφης Ἀγραυλίδος. *In eâ quæ nunc Salamina, priùs Coronis appellabatur, menſe juxta Cyprios Aphrodiſio, Agraulo Cecropis nymphæque Agraulidis filiæ homo mactabatur.* Ex quibus fortaſſe quis collegerit, Porphyrii ætate *Paphiorum* menſes hoſce, non reliquis ſolùm *Cypriis*, ſed ipſis etiam *Conſtantienſibus* ſive *Salaminiis* fuiſse communes: atque in totâ illâ Inſulâ non aliam eo tempore in uſu fuiſse anni formam quàm Macedonicam illam, tùm à Syro macedonibus cæteris tùm ab Antiochenis quoque Aſianis (licet variatis menſium nominibus) uſurpatam.

Verùm ubi poſteà inter Antiochenum Syriæ Patriarcham & Conſtantienſem Cypri Metropolitam de πρεσβείων lis eſset orta: ne, ut anni formam, ita & Metropolitæ dignitatem à ſede Antiochenâ Conſtantienſis accepiſse argueretur, Alexandrinorum potiùs & menſibus τριακονθημέροις & menſium nominibus uſus ille fuiſſe videri poſset; ordine tamen immutato, ne ad αὐτοκεφαλίαν, quam ſibi vendicabat, minuendam, vel illud etiam in argumentum trahi poſſet. Sed quæcunque differentiæ hujus cauſa fuerit: illud certum eſt, Epiphanii Conſtantienſis epiſcopi tempore, alio *Conſtantienſes* anni genere fuiſſe uſos, *Paphios* alio. Novembris enim Juliani diem XVI. *Salaminiorum ſive Conſtantienſium* ſuorum *tertii* menſis *Chœac* diei *ſexto*, *Paphiorum* verò *Apogonici* diei *decimo ſexto*; paterque VI. Januarii diem, *Cypriorum ſive Salaminiorum* menſis *quinti* diei *quinto*, *Paphiorum* verò *Iûlii* diei *quarto decimo* reſpondiſse, in hæreſi 51. ille confirmat.

Ubi duo hæc obſervare fuerit operę pretium. I. *Chœac* Salaminiorum tertium fuiſſe menſem, & à tertio Novembris die incepiſſe; quum idem apud Alexandrinos quartus ordine fuerit, & à 27. vel 28. eiuſdem Novembris die inierit. II. Licèt & Paphii & Aſiani à XXIV. Decembris quartum ſuum menſem inchoaverint; in XIII. tamen menſis illius die Aſianos, in XIV. Paphios Theophaniorum feſtivitatem collocaſſe: quia illi (ut in II. capite notatum eſt) *quinto*, hi, (receptiſſimo aliarum Eccleſiarum more, *ſexto* Januarii die, eam celebrare conſueverunt. Apud Epiphanium quidem hoc in loco (ſect. 24. edit. Græco-Latin.) πέμπτῃ τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς, ſed rectiùs poſtea (ſect. 27.) ἕκτῃ Ἰανουαρίου μηνὸς, ſcribitur: quam veram eſſe lectionem, & Romanorum VIII. *Id. Januar.* ſimul connotatus evincit, & *undecimus* dies fixi Ægyptiorum ſive Alexandrinorum menſis *Tybi*; quem *quinto* Januarii nunquam reſpondere certum eſt. Neq; aliquid in eo mendo *myſterii* cum diligentiſſimo Animadverſore nos cernere, neque *Conſtantinopolitanos poſteà V. Ianuarii die Baptiſmum Chriſti celebraviſſe*, vel ex *Manuelis Novellâ de feriis*, vel ex *Curopalatâ*, colligere poſſumus.

Anno

Anno Domitiani XII. menſis *Metroi* ſecundùm Bithynios die VII. horâ 2. noctis incipiente, anno à Nabonaſſaro 840. Tybi die 2. Agrippa Aſtronomus Lunam auſtrali ſuo cornu cum auſtrali ſuccedente Vergiliarum conjunctam in Bithyniâ obſervavit: Ptolemæo, in magnæ ſuæ Syntaxeos libri 7. cap. 2. referente. Factum hoc, anno æræ Chriſtianæ XCII. Novembris die 29. Unde ſequitur, *Metroum* Bithyniorum, à 23. Novembris Juliani incepiſſe: & tertii menſis *Bythiniorum* idem fuiſſe initium, quod tertii menſis Macedonum & Aſianorum. In veteri enim manuſcripto [a] Henrici Stephani, Græco Johannis Criſpini lexico, & Johannis Noviomagi ſcholiis ad Bedæ de temporum ratione cap. IX. inter *Bithyniorum* menſes tertio in loco ponitur Metrous: ſicut inter *Cypriorum* (& in eis *Paphiorum*) in ſecundo recenſetur *Apogonicus*, & in quarto *Iulus*; licèt apud Criſpinum & Noviomagum *Iunios* per errorem nuncupetur. A XXIV. Decembris ſumebat ille initium, à vigiliâ nimirùm Natalis Dominici; quem *Jule day*, id eſt, *Iuli diem*, in Borealibus Britanniæ partibus adhuc appellitant. Antiqui enim Anglorum populi (ut in XIII. nominati libri capite notavit Beda) *incipiebant annum ab octavo Kalendarum Ianuariarum die, ubi nunc natale Domini celebramus; & ipſam noctem, nunc nobis ſacroſanctam, tunc gentili vocabulo* Modre-necht, *id eſt, Matrum noctem* (vel potiùs, *Matrem noctium*) *appellabant*: menſibuſque *Decembris & Ianuarii, à converſione Solis in auctum diei* (*quam unus eorum præcedit, alius ſubſequitur*) nomen *Giuli* tribuebant.

[a] Append. Theſauri linguæ Græcæ, col. 225.

Neque prætereundum, quod inter aliarum gentium & civitatum menſes, Cypriorum etiam Ἰούλιος, & *Bithyniorum* Διονύσιος, cum Romanorum *Januario* in vetere fragmento Saviliano, ita compoſitus reperiatur.

Ῥωμαίων,	Ἰανουάριος.
Ἀλεξανδρέων,	Τυβὶ.
Ἑλλήνων,	Αὐδιδαῖος. (legend. Αὐδυναῖος.)
Τυρίων,	Ἀπελλαῖος.
Ἀράβων,	Αὐδιδαῖος (Αὐδυναῖος.)
Σιδωνίων,	Δῖος.
Ἡλιουπολιτῶν,	Θόειν.
Λυκίων,	Δῖος.
Ἀσίων,	Ποσειδεὼν.
Κρητῶν,	Μετάρχιος.
Κυπρίων,	Ἰούλιος.
Ἐφεσίων,	Περίτιος.
Βιθυνῶν,	Διονύσιος.
Καππαδοκῶν,	Λύταιος.

a Ἀπελλαῖος, legendum.

Unde hanc tandem diverſorum menſium, in eâdem Macedonici anni formâ receptorum, inter ſe collationem (ſimul cum eorum uniuſcujuſque dierum numero & initiis, in ſequente capite deinceps explicandis) ſub unum conſpectum viſum eſt proponere.

Ordo menſium Macedonibus, & Aſianis omnibus communis.	Signa cœleſtia, eos apud Macedones denominantia.	Macedonũ Europæorũ, Antiochenorum, Pergamenorum, & Epheſiorũ, menſes politici.	Syromacedonum, & Smyrnæorum.	Cypriorum, & præcipuè Paphiorum.	Bythyniorum.	Dierum numerus.	Mẽſium initia, in anno Romanò.
I.	Ζυγὸς.	Δῖος.	Ὑπερβερεταῖος.	Ἀφροδίσιος.	Ἥραιος.	30	Sept. 24
II.	Σκορπίος.	Ἀπελλαῖος.	Δῖος.	Ἀπογονικὸς.	Ἕρμαιος.	30	Oct. 24
III.	Τοξότης.	Αὐδυναῖος.	Ἀπελλαῖος.	Αἰνικὸς.	Μητρῷος.	31	Nov. 23
IV.	Αἰγόκερως.	Περίτιος.	Αὐδυναῖος.	Ἰουλὸς.	Διονύσιος.	30	Dec. 24
V.	Ὑδροχόος.	Δύστρος.	Περίτιος.	Καισάρειος.	Ἡράκλειος.	30	Jan. 23
VI.	Ἰχθύς.	Ξανθικὸς.	Δύστρος.	Σεβαστὸς.	Δῖος.	31	Feb. 22
VII.	Κριὸς.	Ἀρτεμίσιος.	Ξανθικὸς.	Αὐτοκρατορικὸς	Βενδιδαῖος.	31	Mar. 25
VIII.	Ταῦρος.	Δαίσιος.	Ἀρτεμίσιος.	Δημαρχεξούσιος	Στρατήγιος.	30	Apr. 25
IX.	Δίδυμοι.	Πάνεμος.	Δαίσιος.	Πληθύπατος.	Ἄρειος.	31	Mai. 25
X	Καρκῖνος.	Λῷος.	Πάνεμος.	Ἀρχιερεὺς.	Περιέπιος.	30	Jun. 25
XI.	Λέων.	Γορπιαῖος.	Λῷος.	Ἑστιος.	Ἀφροδίσιος.	31	Juli. 25
XII.	Παρθένος.	Ὑπερβερεταῖος.	Γορπιαῖος.	Ῥωμαῖος.	Δημήτριος.	30	Aug. 25

CAP. V.

Menſis cujuſque dierum numerus, & in anno Romano ſedes declaratur. Ex quatuor ſibi invicem ſuccedentium annorum Dominicis Paſchalibus cum tempore paſſionis Polycarpi comparatis, locus Intercalationis, Epocha, & ratio collationis cum Periodi Iulianæ & æræ Chriſtianæ annis, eruitur.

Extat Græcè in publicâ Oxonienſis Academiæ Bibliothecâ Quæſitorum Reſponſorumque ſacrorum liber, quem Latinè à ſe verſum, ſub *Anaſtaſii Nicani* nomine, Gentianus Hervetus jam pridem edidit. In eo, Quæſtioni XCIII. ſubjicitur fragmentum Ἰωάννου Δαμασκηνοῦ, περὶ τῶν Μακεδόνων μηνῶν, ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐκδόσεως, ubi recenſentur. Μῆνες κατὰ Μακεδόνας, α Ταῦρος, β Δίδυμος, & ſic deinceps: neque Eccleſiaſtici, neque etiam civilis Macedonici, ſed Georgici anni obſervato principio; de quo, in primo Georgicorum, Virgilius.

Candidus auratis aperit quum cornibus orbem
Taurus, & adverſo cedens Canis occidit aſtro.

Et in 4. Aſtronomicôn Manilius, ſimiliter de *Tauro* canens;

Ille ſuis Phœbi portat quum cornibus orbem,
Militiam indicit terris, & ſegnia rura
In veteres revocat cultus.

Neque enim in civilem uſum recepta unquàm à Macedonibus iſta ſunt nomina: ſed ab iis qui rei ruſticæ operam dabant præcipuè uſurpata; quibus Solis per ſigna cœleſtia tranſitus, atque cum eo conjunctus Stellarum inerrantium Ortus & Occaſus Heliacus, agendi opportunitates indicabat &

[a] *Tempora quæ meſſor, quæ curvus arator haberet.*

[a] Virgil. Eclog.

Sequuntur deinde in Damaſceno Μῆνες κατ' Ἕλληνας (de quibus videnda quæ, in præcedente capite, ad Epiphanium diximus:) α. Ξανθικός, β. Ἀρτεμίσιος, &c. Eccleſiaſticæ ἀκολούθως ordine retento; quem in Pſeudo-Clementinis Apoſtolorum Conſtitutionibus confirmatum ille invenerat. In iis enim [b] primus nominatur menſis Xanthicus, [c] duodecimus Dyſtrus; in cujus etiam die XXII. vernale ſtatuitur Æquinoctium, ſicut in [d] XXV. menſis noni Natalis Domini, & in VI. decimi Epiphania: menſibus purè Julianis uſurpatis, ſed ab *Aprili* facto numerationis initio. Huic verò Damaſceni per omnia ſimilem & Hellenicorum & Macedonicorum menſium Indiculum, tùm in alio ejuſdem Oxonienſis Bibliothecæ manuſcripto invenimus, tùm in illis ex quibus Cypriorum & Bithynorum menſium ſeriem jam deſcripſimus: niſi quòd in hiſce omnibus, Macedonicorum menſium primus nominetur Αἰγοκέρως, à Brumali ſolſtitio, more Romano, repetito anni principio; juxta Naſonis illud.

[b] Conſtitut. Apoſtol. l. 5. cap. 14.
[c] Ibid. c. 17.
[d] Ibid. c. 13.

[e] *Bruma novi prima eſt, veteriſque noviſſima Solis:*
Principium capiunt Phœbus & annus idem.

[e] Ovid. Faſt. 1.

Ut autem numeri dierum & initii cujuſque menſis, in Tabellâ præcedente propoſiti, ratio nobis conſtet; adeoque totius anni cum Romanorum Juliano juſta inſtitui poſſit comparatio: à quo principio Epocha illius ſit deducenda, quo in anno intercalaris diei ſedes ſit figenda, & quibus anni menſibus dies illi quinque ſupra 12. menſes τριακονθημέρους excreſcentes adjiciendi ſint, diligentiùs inquirendum eſt.

Quo anno Paſchalis homilia, falſum Chryſoſtomi titulum præferens, eſt habita [f] XIV. Lunam *biduo ante æquinoctium* factam fuiſſe, author ſignificat: ideoque pro Paſchali termino proximam Lunam XIV. aſſumptam eſſe, quæ inciderit in menſis VII. diem XXVI. eámque Dominicam. Hoc autem contingere non potuit; niſi quum aureus numerus Dionyſianus eſſet VIII. litera Dominicalis C. Numero enim aureo VIII. exiſtente, Luna XIV. in 19. Martii incidit (quod biduum eſt ante Nicænum æquinoctium) & terminus Paſchalis neceſſariò incurrit in 18. Aprilis, literâ C. inſignitam. Quòd ſi 18. Aprilis Romani reſpondeat diei 26. ſeptimi menſis Aſiani: neceſſe eſt ut primus ejuſdē ſeptimi menſis diei 24. Martii eâdem ratione reſpondeat. Cumque ob diei Dominicæ & termini concurſum, diem Paſchalem in ſequentem Dominicam tranſlatum fuiſſe author indicet; à die videlicèt XXVI. menſis VII. ad diem II. menſis VIII. hoc eſt, ab Aprilis 18. ad 25. conſequens quoque eſt, primum menſis octavi Aſiani diem 24. Aprilis Juliani reſpondiſſe.

[f] Tom. 5. Chryſ. edit. Savil. pag. 948.

Porro inter annum Domini CXL. quo Montaniſtarum hîc damnata hæreſis nondum emerſerat, & DCCCCXIX. quouſque duraſſe eam non eſt veriſimile, quatuor tantùm occurrunt anni, in quibus aureus numerus VIII. & littera Dominicalis C. ſimul occurrunt: annus nimirum æræ Chriſtianæ CCCLXXXVII. CCCCLXXXII. DLXXVII. & DCLXXII. in quibus omnibus, Paſcha ἀναστάσιμον Aprilis die 25. eſt celebratum; quem ſecundum octavi menſis author nominat: ut octavum menſem à 24. Aprilis tunc incepiſſe, nullum ſit dubium. Sed in trium ſequentium Paſchatum continuatione, aliqua contingit variatio. Nam poſt annum CCCLXXXVII. Dominica Paſchalis in tribus annis conſequentibus occupavit Aprilis diem 9. 1. & 21. poſt annum CCCCLXXXII. Aprilis 10. 1. 21. poſt annum DLXXVII. Aprilis 10. 2. 21. poſt annum DCLXXII. Aprilis 10. 2. 22. quibus omnibus, propter diverſum intercalationis in anno Juliano ſitum, illa convenire poteſt authoris notatio. Νῦν μὲν γίνεται δευτέρα ὀγδόου ἡ ἀναστάσιμος. εἰς δὲ τὸ ἐπιὸν ἑπτακαιδεκάτῃ ἑβδόμου μηνὸς γίνεται, καὶ πάλιν εἰς τὸ ἑξῆς ἐνάτῃ ἑβδόμου μηνός. καὶ αὖθις εἰς τὸ τρίτον ἔτος, εἰκάδι ἐνάτῃ τοῦ μηνὸς ἡ ἀναστάσιμος γινεσθήσεται. *Nunc quidem ſecunda octavi menſis dies exiſtit Reſurrectionis; ſequente verò anno decima ſeptima ſeptimi menſis erit; atque iterùm proximo nona menſis ſeptimi: & rursùs anno tertio; viceſimâ nonâ menſis Reſurrectionis dies celebrabitur.*

Dies omnes notati, cùm Paſchales fuerint, in primam feriam incidere neceſſe eſt: ex quorum collatione manifeſtum fit, ſub finem primi anni (quo iſta habita eſt oratio) diei intercalationem eſſe factam, ſequentes verò tres fuiſſe ordinarios dierum 365. Si enim eo anno, dies XXVI. menſis VII. & II. menſis VIII. & ſequente anno, XVII. & conſequenter XXIV. dies menſis VII. inciderit in diem Dominicam, (ut author confirmat;) neceſſe eſt ut prior annus intercalaris fuerit, ſequens ordinarius: alioqui fieri non potuit, ut priore anno in diem XXVI. poſteriore in XXIV. feria prima incideret. Sed, licèt in quadrienniis illis quæ jam nominavimus quatuor, primus quiſque annus juxta Aſianorum rationes fuerit intercalaris: in Julianis tamen, eis reſpondentibus, ſubinde mutatum eſſe intercalationis ſitum, ſequens Tabella demonſtrat; quæ in unaquaque Tetraëteride quis annus fuerit biſſextilis, & cui diei Juliano primus dies menſis Aſianorum ſeptimi, in 16. Chriſtianæ æræ annis propoſitis, reſpondeat, oculis ſpectandum exhibet.

A.C.

A.C.	I.		III.
387	Mart.24.fer.4.	577	Mart.24.fer.4.
388	*Biſſ.*Mart.24.fer.6.	578	Mart.25. fer. 6.
389	Mart.24.fer.7.	579	Mart.25. fer.7.
390	Mart.24.fer.1.	580	*Biſſ.*Mart.24.fer.1.
	II.		IV.
482	Mart.24.fer.4.	672	*Biſſ.*Mart.24.fer.4.
483	Mart.25.fer.6.	673	Mart.25. fer. 6.
484	*Biſſ.*Mart.24.fe.7.	674	Mart.25. fer. 7.
485	Mart.24.fer.1.	675	Mart 25. fer.1.

[1] Ex his videndum jam, an tempus elici poſſit quo Paſchalis iſta prolata fuerit Oratio; &, quod cum eo eſt conjunctum, quænam Tetraëteris, ex iſtis quatuor, pro Aſiani anni Canone ſit aſſumenda. Et quidem ſi verum illud eſſet, quod Theodorus Balſamon credidit, Johanni ipſi Chryſoſtomo Sermonem hunc fuiſſe tribuendum; non alio haberi potuiſſe anno certum eſſet, quàm 387. cujus tam diu dilati Paſchatis occaſione, & ante quinquennium celebris illa ab Ambroſio Mediolanenſi ad epiſcopos per Æmiliam conſtitutos miſſa eſt Epiſtola, & proximo, niſi me fallo (poſt eum anno, à Theophilo Alexandrino Epiſcopo ad Theodoſium ſeniorem Paſchale 95. annorum ſcriptum eſt Laterculum, ac deinde ab Aniano & Panodoro magnus 532. annorum Cyclus, juxta Alexandrinorum calculum (quem & hujus Sermonis author ſequitur) primùm eſt editus. Verùm & totum tractandi genus à Chryſoſtomi conſuetudine maximè eſt alienum, & impurior dicendi character ſequioris ævi fœtum eſſe arguit.

Neque primam hanc Tetraëteridem Aſiani anni rationibus convenire, vel illud argumento eſt, quòd juxta eam omnes ſeptimi menſis kalendæ à 24. die Martii eſſent deducendæ: quum tamen in anno æræ Chriſtianæ 169. quo Polycarpus paſſus, in 25 Martii eas incidiſſe docuerimus. Qui annus, cùm primus à biſſexto fuerit, & ejuſdem tamen ordinis annus 485. in ſecundâ, & 577. in tertiâ Tetraëteride, eaſdem menſis ſeptimi kalendas ab eodem 24. Martii die repetant: pro anni Aſiani normâ Tetraëteris ſolùm quarta aſſumenda relinquitur: ex quâ colligimus, & anno 672. orationem hanc fuiſſe habitam; & quandocunque in anno Juliano ante 24. Februarii biſſextus fuiſſet inſertus, ante 24. ſequentis Septembris in fine anni Macedonici & Aſiani ſimilem diei intercalationem fuiſſe obſervatam. Quod etiam annus obitus Valentiniani confirmat: in quo Dominicam Pentecoſtes in Maii Romani diem 16. Græcorum verò Artemiſii, ſive menſis Aſianorum octavi diem 23. incidiſſe, ex Epiphanio didicimus. Nam cùm annus ille intercalaris eſſet, utpote Chriſtianæ ęræ 392. octavi menſis kalendæ in eo, non minùs quàm in anno 672. cum Aprilis 24. concurrebant. In omni enim anno intercalari, poſteriorum ſeptem anni Macedonici & Aſiani menſium kalendæ dies initiales Tabellæ menſium à nobis appoſitos (propter biſſexti in Februario interpoſitionem) uno ſemper die antevertebant.

Atque ex hoc diei intercalaris ſitu inſuper colligimus, in quarto Olympiadis cujuſque anno, primum poſt intercalationem annum quemque ſedem ſuam hîc obtinuiſſe. Cujuſmodi annus Olympiadicus cùm ante prẹlium ad Granicum, (cujus tempore novum hunc annum à Macedonibus receptum fuiſſe declaravimus) in regni Alexandri initiis occurrat nullus: à poſtremo patris Philippi, & Olympiadis CX. anno 4. id eſt, ab ipſo Macedonici Imperii exordio, primam Macedonici & Aſiani noſtri anni Tetraëteridem deducendam eſſe concludimus. Tunc enim Grẹciæ Dominus factus *Philippus, omnium civitatum legatos, ad formandum rerum præſentium ſtatum, evocari Corinthum juſſit: ubi pacis legem univerſæ Græciæ pro meritis ſingularum civitatum ſtatuit, conciliumque omnium veluti unum Senatum ex omnibus elegit*; uti ex Trogi Pompeii lib. 9. refert Juſtinus: communibus denique Græcorum (prẹter Lacedæmonios) ſuffragiis, Imperator eorum contra Perſas eſt electus; quemadmodum in libro Bibliothecæ ſuæ 16. ad 4. hunc Olympiadis illius annum, narrat Diodorus Siculus. In hoc igitur termino, anno videlicèt ante æram Chriſtianam 337. Periodi Julianæ 4377. Septembris die XXIV. feriâ VI. Macedonici & Imperii & Anni novi, à Philippo conſtituti, πυξίπτυχα figendum fuiſſe cenſuimus.

Reſtat jam, ut de dierum illorum initialium, & à quo illi maximè dependent, cujuſque menſis dierum numero, aliquid dicamus: & de quinque dierum, qui ex τετρακονθημέροις 31. dierum menſes efficerent, diſtributione quod promiſimus, exſolvamus. In prioribus exemplis, ex 51. apud Epiphanium hæreſi, ab Octobris 24. ſecundum; ex Agrippæ aſtronomicâ obſervatione, à Novembris 23. tertium; & ex Actis Timothei, à Decembris 24. quartum menſem iniiſſe docuimus: unde ut ſecundum illum 30. ita tertium 31. fuiſſe dierum, concludimus. Qui Xanthici diem ſecundum, quo paſſum fuiſſe Polycarpum declaravimus, cum 23. Februarii contulerunt, ſextum noſtrum menſem à 22. Februarii die incepiſſe crediderunt; ut veriora ejuſdem Acta, quæ ad 26. diem Martii certamen ejus retulerunt, à Martii 25. ſeptimum deduxerunt: inter quos 31. dies intercipiuntur, menſi illi ſexto aſſignandi. Anno quidem intercalari, in 24. Martii principium menſis ſeptimi incurriſſe oſtendimus: quod eo anno contigit, quo toties citata illa Paſchalis homilia eſt habita: quando & Lunam XIV. in menſis ſeptimi diem 26. incidiſſe author indicat, &, quòd ea Dominica eſſet, in Dominicam proximam Paſcha fuiſſe tranſlatum; nempe in octavi menſis diem ſecundum, quem 25. fuiſſe Aprilis, ex Cycli Paſchalis ratione demonſtravimus. Et cùm menſem *ſeptimum* à 24. Martii, & *octavum* à 24. Aprilis inchoatum tunc fuiſſe conſtet: ut dies 31. haberet menſis ſeptimus, omnino neceſſe eſt. Neque fieri potuit, ut die 26. menſis *ſeptimi*, & ſimiliter die 2. menſis *octavi*, ageretur dies Dominica; niſi tot dierum menſis *ſeptimus* extitiſſet.

Alexander monachus Natalem Barnabæ in Julii Romani diem XI. & Aſianorum *noni* menſis diem XIX. Euthalius Diaconus exceſſū Pauli

1. *Vſſer. de Maced. an. Solari.*

in Junii XXIX. & Syromacedonum Panemi ſive menſis Aſianorum *decimi* diem V. confert: quâ ratione *nonus* à XXIV. Maii, *decimus* à Junii XXV. die incepiſſet.

Sub Nerone martyrium ſubiiſſe Paulum, anno à Nativitate Domini LXIX. à Paſſione XXXVI. ſcribit Euthalius, annum vulgaris æræ Chriſtianæ LXVII. eâ ſupputatione indicans. Sequente enim anno LXVIII. qui intercalaris fuit, ante Junii diem 29. martyrio Pauli aſſignatum, vitam Neronem finiiſſe certum eſt. Inter 25. verò Junii, à quo *decimum* menſem hoc anno cœpiſſe notatum eſt, & Aprilis 25. à quo, in ſimili anno communi, menſis *octavus* ducebat initium, dies numerantur 61. in *octavum* & *nonum* menſem diſtribuendi. Si jam annum exceſſus Barnabæ, quo à 24. Maii *nonus* menſis inierit, communem fuiſſe ſuppoſuerimus; menſis *octavus*, ab Aprilis 25. in conſimili anno incipiens, 29. fuiſſet dierum; & conſequenter *nonus* 32. cujuſmodi numeri, utcumque à menſibus Solaribus Aſtronomicis alieni non fuerint, (ut in Parapegmate, quod Iſagogæ ſuæ in Phænomena ſubjecit Geminus, videre licet) in Solaribus tamen politicis locum non habent. Etſi enim antiqua Romanorum ſuperſtitio, à Numæ ducta temporibus, Februario dies 28. tribuens, non quinque jam, ſed ſeptem dies inter menſes ſuos Solares partiendos reliquit: maluit tamen Ceſar ſeptem menſes 31. dierum conſtituere, quàm 32. dierum numerum, qui in menſibus uſu civili receptis omni carebat exemplo, alicui eorum adſcribere. Quòd ſi annum, quo à Cypriis cæſus eſt Barnabas, intercalarem fuiſſe admiſerimus (quam hypotheſin ne admittamus, nulla nos cogit ratio) & à Maii 24. *nonus*, & ab Aprilis 24. *octavus* menſis inchoabitur: atque ita, & menſi *nono* 31. dierum conſtabit numerus, & *octavo* menſi 30. quot illum reverâ habuiſſe, non 29. tantùm, Ariſtobuli (apud Plutarchum) evincit authoritas, qui τριακάδι Δαισίου μηνὸς *Dæſii*, octavi Macedonum menſis, die *triceſimo*, Alexandrum Magnum deceſſiſſe tradidit.

Ex diebus noſtris *quinque*, unus adhuc ſupereſt diſponendus: quem & in poſtremo trimeſtri, (ne brumalis quadrans anni aliàs æſtivo fieret productior) & in medio eiuſdem menſe, id eſt, *undecimo*, collocandum judicavimus. Si enim in poſtremum anni menſem dies 31. contuliſſemus; quarto quoque anno, die intercalari ad eum accedente, diebus conſtaret 32. quod in anno civili hactenus inauditum fuiſſe diximus. *Decimum* verò menſem 30. tantùm fuiſſe dierum, ex hiſtoriâ captæ ab Alexandro Tyri deprehendimus. Cùm enim menſis illius, quo urbem haud dubie capiendam Ariſtander aruſpex prædixerat, extremus jam adeſſet dies; de eventu adhuc dubius Alexander (licèt eodem urbs poſteà expugnata ſit die) ἐκέλευε μηκέτι τριακάδα τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἀλλὰ τρίτην φθίνοντος ἀριθμεῖν *non trigeſimum, ſed vigeſimum octavum menſis illum diem numerari præcipit*: ut in Vitâ eius Plutarchus narrat. Archonte autem Athenis *Aniceto* (qui *Nicetas* Dionyſio Halicarnaſſeo, *Niceratus* Diodoro Siculo eſt, Olympiadis CXII. anno 1.) menſe *Hecatombæone*, occupatam ab Alexandro fuiſſe Tyrum, in II. de geſtis illius libro confimat Arrianus. Erat is Cycli Metonici 6. in quo cum 20. Julii die Kalendas *Hecatombæonis*, & cum quinto conſequenter Attici illius menſis die *Loi* menſis Macedonici *decimi* diem *trigeſimum*, eundémque ultimum, concurriſſe invenimus. Atque hiſce ducti rationibus, *quinque* iſtos dies per totum annum ita diſpertivimus: ut in priore ſemeſtri, binos quoſque τοὺς κοινομήνους unus exciperet 31. dierum menſis; in poſteriore verò, 31. & 30. dierum menſes alternatim diſpoſiti cernerentur.

CAP. VI.

Anni totius Macedonici & Aſiani diſpoſitio atque methodus exponitur. Cycli Solaris & Lunaris, & Chriſtiani Paſchatis, in eo indagandi ratio. Veterum Parapegmatum ad eundem accommodatio.

Reſtat jam, ut anni Macedonici & Aſiani methodum univerſam exponamus: quam ſequentibus hiſce Regulis licebit comprehendere.

I.

Dato anno Periodi Julianæ, vel æræ Chriſtianæ, annum congruentem epochæ Macedonicæ invenire.

A dato anno Periodi Julianæ ſubductis 4377. ad datum verò annum æræ Chriſtianæ additis 336. exurget annus epochæ Macedonicæ, in cujus *quarti* menſis diem *nonum* kalendæ Januariæ illius anni incurrunt; ſequente 24. Septembris eiuſdem anni die novum Macedonicum annum inchoaturo.

Exempli gratiâ. A dato anno Periodi Julianæ 4391. ſubductis 4377. relinquitur Macedonicæ epochæ annus 14. à menſis 4. die 9. kalendis illius Januariis reſpondens, cum 24. ſequentis Septembris die, 15. Epochæ Macedonicæ anno poſt inituro. Item, ad datum annum æræ Chriſtianæ 672. additi 336. annum Macedonicæ epochæ 1008. exhibent; à menſis 4. die 9. kalendis illius Januariis reſpondentem; à 14. Septembris ſequentis anno Macedonico 1009. deinde inituro.

II.

Dato Macedonici anni menſe & die, menſem & diem Julianum illi reſpondentem deprehendere.

Macedonicæ epochæ anno dato per quaternarium diviſo (millenariis, ſi placet, centenariis & vicenariis, compendii causâ, prætermiſſis) ſi quid ultra integros numeros ſuperfuerit, ordinarium; ſi nihil, intercalarem eſſe annum indicat, & ad finem 12. menſis diem ex quadrantibus confectum eſſe adjiciendum. Inſpectâ igitur anni Macedonici & Aſiani Ephemeride: menſes & dies anni Juliani è regione poſiti ita ſunt cum eis conferendi; ut in anno intercalari ex lineâ extimâ poſtremorum 7. menſium dies aſſumantur, non ex interiore, ut aliàs fieri par eſt.

Anno Periodi Julianæ 4391. Δαισίου τρίτη φθίνοντος, ſive menſis Macedonici 8. die 28. Alexandrum M. vitam finiſſe alibi oſtendimus. Erat ille, (juxta præcedentem Regulam) Macedonicæ epochæ annus 14. qui per 4. diviſus, in Quoto ultra 3. integros numeros etiam $\frac{1}{4}$ exhibet. Quod cùm anni ordinarii ſit indicium; ex interiore lineâ 12. Maii diem, ut 28. diei menſis 8. Macedonici reſpondentem, aſſumendum eſſe pronuntio.

Jam ſi in anno æræ Chriſtianæ 672. quæratur, cui diei Juliano dies 2. menſis 8. Macedonici ſive Aſiani reſpondeat: eſſe eum Macedonicæ epochæ annum 1008. (ex eadem præcedente Regulâ) intelligo. Is numerus (millenario, ſi libuerit, neglecto) per 4. diviſus, ultra numerum integrum, partem nullam in Quoto relinquit. Quæ cùm anni intercalaris certa nota ſit: ex lineâ extimâ 25. diem Aprilis quæſito diei Macedonico vel Aſiano reſpondere aſſero.

III.

Dato anno Macedonico, Cyclum Solarem, invenire.

Diviſo per 28. Macedonicæ epochæ anno dato: ſi quid ultra integros numeros in Quoto reliquum fuerit, Cycli Solaris index erit; ſin nihil ſuperfuerit, 28. pro quæſiti anni Cyclo erit aſſumendus.

Ita in exemplis præcedentibus; annus epochæ Macedonicæ 14. per ſe indicat eſſe ipſum Cycli Solaris 14. annus vero 1008. per 28. diviſus, in Quoto 36. exhibet, integrum numerum, ſine fractione ullâ adjectâ. Fuit igitur Cycli Solaris 28. & ultimus.

1.	C.
2.	B.
3.	A.
4.	G.
5.	E.
6.	D.
7.	C.
8.	B.
9.	G.
10.	F.
11.	E.
12.	D.
13.	B.
14.	A.
15.	G.
16.	F.
17.	D.
18.	C.
19	B.
20.	A.
21.	F.
22.	E
23.	D.
24.	C.
25.	A.
26.	G.
27.	F.
28.	E.

IV.

Dato Cyclo Solari, literam diei Solis ſive Dominicam, & per eam ferias hebdomadicas totius anni Macedonici ſive Aſiani, invenire.

Literam diei Dominicæ, ſive primæ feriæ Hebdomadicæ, in Macedonicâ Ephemeride indicem, cuivis Cycli Solaris anno congruentem, ſequens monſtrat Tabella: à literâ C. inchoata; quia, primo anno Macedonico à feriâ *ſextâ* incipiente, tertius ejuſdem dies, in Ephemeride literâ C. ſignatus, in feriam *primam*, ſive diem Solis incidit. Quartus verò quiſque Cycli annus, in Tabulâ hic notatus, Intercalaris eſſe intelligitur.

In anno Macedonicæ epochæ 1008. qui (per præcedentem Regulam) Cycli Solaris 28. inventus eſt, dies 2. menſis 8. Dominica Paſchalis fuit. Anno Cycli 28. litera E. reſpondet, quæ eadem diem 2. menſis 8. in Ephemeride Macedonicâ & Aſianâ appoſita, feriam primam ſive diem Dominicum eum eſſe indicat.

Polycarpum anno æræ Chriſtianæ 169. menſis Aſianorum 7. die 2. in magno Sabbato; Pionium anno æræ ejuſdem 251. menſis Aſianorum 7. die 12. eodemque Sabbati, martyrium ſubiiſſe, in c. III. declaravimus. Ad annum æræ Chriſtianæ 169 additis (juxta primâ Regulam) 339. exurgit Macedonicæ epochæ annus 505 qui per 28. diviſus (ex tertiæ Regulæ præſcripto) in Quoto, ultra integrum numerum 18. etiam 1. exhibet; anni 1. Cycli Solaris, & cum eo literæ Dominicalis C. in Tabulâ conjunctæ, indicem. Inſpectâ deinde anni Macedonici & Aſiani Ephemeride, 7. menſis diei 2. literam B. appoſitam invenio: quæ cùm in circulo hebdomadico locum à C. ſeptimum obtineat, feriam ſeptimam ſive Sabbati diem eſſe illum ſignificat.

Similiter, ad annum æræ Chriſtianę 251. additis 336 prodit Macedonicę ęræ annus 587. qui per 28. diviſus, pręter numerum integrum 20. etiam $\frac{27}{28}$ in Quoto relinquit: quod indicio eſt, eſſe annum illum Cycli Solaris 17 cui litera Dominicalis F. reſpondeat. Inſpectâ verò Ephemeride, menſis 7. dies 12. literâ E. ſignatus reperitur: quæ cùm in ſerie hebdomadicâ ab F. feriæ 1. indice, ordine ſit 7. feriam quoque 7. ſive Sabbaticam diem eſſe illum confirmat.

V

Dato anno Macedonico ſive Aſiano, Cyclum Lunarem invenire.

Dividatur annus datus per 19. ſi præter integros Quoti numeros relictus fuerit aliquis alius, is Cycli Lunaris quæſitus erit numerus: ſi nullus, 19 erit. Ita annus ille Macedonicæ epochæ 1008. per 19. diviſus, præter integrum numerum 53. etiam 1. in Quoto exhibet. Ut igitur Cycli Solaris erat ille poſtremus, ita Cycli Lunaris deprehenditur eſſe primus. Enneadecaëteridis, inquam, ab ęræ Macedonicæ exordio numeratæ, primus; Alexandrinæ verò, ab ærâ Diocletiani deductę, *octavus*.

VI.

In dato anno Macedonico vel Aſiano Paſchalem Dominicam, & Montaniſtarum & Alexandrinorum, deſignare.

Montaniſtis, Solares rationes tantum ſpectantibus, ſeptimi menſis (quem illi primum appellabant) vel 14 dies ſemper Paſchalis erat ſi is eſſet Dominicus, vel primus Dominicus dies qui eum ſequebatur: quemadmodum in II. capite declaravimus. Qui verò propriè dictam Aſiam incolebant Orthodoxi, Lunari quoque calculo adhibito, cum reliquis Orientalibus Paſchales Alexandrinorum Terminos reſpiciebant: Lunas videlicet 14. quæ vel in *Martii* diem 21. (quo vernum Æquinoctium, ex Nicęnorum Patrum ſententiâ, fieri credebatur) incurrebant, vel eum proximè inſequebantur. Ejuſmodi. in annis ordinariis, menſis VI. & VII. dies illi erant, quos, ſimul cum hebdomadicis ſuis literis ex Ephemeride deſcriptis, unicuique Lunaris Cycli anno in ſubjectâ Tabulâ appoſuimus: nam in intercalaribus, dies notatum proximè ſequens eſt ſemper aſſumendus.

Aſianæ Enneadecaëteridis Paſchales Termini.

Cycl.	Menſ.	Dies.	
1.	VII.	25.	D.
2.	VII.	14.	G
3.	VII.	3.	C.
4.	VII.	22.	A.
5.	VII.	11.	D.
6.	VI.	31.	G.
7.	VII.	19.	E.
8.	VII.	8.	A.
9.	VI.	28.	D.
10.	VII.	16.	B.
11.	VII.	5.	E.
12.	VII.	24.	C.
13.	VII.	12.	E.
14.	VII.	1.	A.
15.	VII.	20.	F.
16.	VII.	9.	B.
17.	VI.	29.	E.
18.	VII.	17.	C.
19.	VII.	6.	F.

Author Homiliæ Paſchalis, anno æræ Chriſtianæ 672. Macedonicæ 1008. habitæ Lunam 14. in diem 26. ſeptimi menſis Aſianorum tùm incidiſſe; & quòd ea Dominica eſſet, in proximam Dominicam, ſive menſis octavi diem 2. Paſcha fuiſſe dilatum, ſignificat. Annus ille 1008. (ut ex præcedentibus patuit) Cycli *Solaris* erat poſtremus, literam Dominicalem habens E. *Lunaris* verò primus, ad quem in pręſente Tabulâ menſis ſeptimi diem 25 literâ D. ſignatum vides. Sed quia annus intercalaris hic erat, dies proximus cum ſua literâ, nempe VII. 26. E. pro Lunâ 14. ſive Termino Paſchali, ex Regulæ pręſcripto eſt aſſumendus. Et quia E. anni hujus litera Dominicalis eſt, & in Lunâ 14. ſive ipſo Termino Paſcha celebrari ſanctio Nicęna vetat; in proximo E proximo diei Dominici indice, quærendum Paſcha eſt, id eſt, in menſis 8. die 2. quem literâ item E. notatum in Ephemeride videre licet.

Ut autem hoc anno, menſis 8. die 2. ita in tribus ſequentibus, menſis 7. die 17. 9. & 29. Dominicam Paſchalem celebrandam fuiſſe, author ſubjicit. Annus 1009. cùm cycli *Solaris* primus ſit, literam Dominicalem C. & cùm *Lunaris* ſecundus, Terminum Paſchalem habet VII 14. G. ideoque in proximo C. ſive menſis VII. die 17. Dominica Paſchalis conſtituenda eſt. Annus 1010 Cycli *Solaris* 2. literam Dominicalem B. Lunaris 3. Terminum VII. 3. C. indeque in ſequente B. hoc eſt, in menſis 7. die 9. Dominicam Paſchalem habet. Annus 1011. Cycli Solaris 3. literam Dominicalem A. Lunaris 4. Terminum VII. 22 A. adſcriptum habet. Quia igitur Dominica in Terminum incidit (quod concurſus ille A. oſtendit) in ſequente A. id eſt, in menſis VII. die 29. Dominica Paſchalis eſt hîc figenda.

Atque ita quadriennii hujus Paſchata ab orthodoxis, juxta Alexandrinum calculum ſunt celebrata. Montaniſtæ verò diem 14. menſis VII. literâ G. ſignatum, ut unicum ſuum Canonem reſpicientes, in ſequentibus E. C. B. A. quæ quatuor horum annorum (ut vidimus) literæ erant Dominicales, hoc eſt, in 19. 17. 16. & 15. menſis die, Paſchales ſuas Dominicas obſervabant.

Quandoquidem verò in cap. I. Galenum nos docentem audivimus, quâ ratione ortus & occaſus ſiderum, & cum eis conjunctæ tempeſtatum in orbem recurrentium vices, in anno Solari Macedonum inveniri poſſent: præclaro hoc additamento Macedonicum noſtrum Hemerologium locupletare viſum eſt; collectis undique tanquam ex naufragio, quæ reperiri poterant, hujuſmodi tabularum reliquiis; de quibus, in Aratum, ita ſcribebat olim Theo Alexandrinus. Οἱ μὲν περὶ Μέτωνα ἀστρονόμοι καὶ στήλας ἐν ταῖς πόλεσιν ἔστησαν περὶ τῆς τοῦ ἡλίου περιφορᾶς τῆς ἐννεακαιδεκαετηρίδος. ὅτι καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν τοιόσδε ἔσται χειμὼν, καὶ τοιόνδε ἔαρ, καὶ τοιόνδε θέρος, καὶ τοιόνδε φθινόπωρον, καὶ τοιοίδε ἄνεμοι, καὶ πολλὰ πρὸς βιωφελεῖς χρείας τοῖς ἀνθρώποις. *Poſt Metonem aſtronomi etiam tabellas in urbibus poſuerunt de Solis in XIX. annorum periodo circuitibus: quòd per unumquemque annum ejuſmodi futura eſſet hyems, & ejuſmodi ver, & ejuſmodi æſtas, & ejuſmodi autumnus, & ejuſmodi venti, & ejus generis multa humanæ vitæ uſibus accommoda.* Et quia Tabellæ iſtæ publicis affixæ locis, omnium oculis ſpectandæ proponebantur, *Parapegmatum* inde nomen eis eſt impoſitum. Vitruvius, libro IX. cap. 7. *Siderum occaſus & ortus, tempeſtatumque ſignificatus, Eudoxus, Eudæmon*, (Euctemon) *Calliſtus*, (Calippus) *Melo*, (Meto.) *Philippus, Hipparchus, Aratus, cæterique ex Aſtrologiâ Parapegmatorum diſciplinas invenerunt, & eas poſteris explicatas reliquerunt. Quorum ſcientiæ ſunt hominibus ſuſpicienda; quòd tantâ curâ fuerunt, ut etiam videantur divinâ mente tempeſtatum ſignificatus pòſt futuros antè pronunciare: quas ob res hæc eorum curis ſtudiiſque ſunt concedenda.* A Laërtio quoque, ex Thraſyllo, inter *Democriti* ſcripta Παράπηγμα recenſetur: cujus, ut & aliorum illorum à Vitruvio commemoratorum (præter *Aratæa*, quæ integra ſuperſunt) etiam in noſtrâ hac Tabularum congerie fragmenta licebit recognoſcere.

De eiſdem, in Iſagogæ ſuæ cap. XV. doctiſſimus Geminus. Αἱ δὲ γινόμεναι προῤῥήσεις τῶν ἐπισημασιῶν ἐν τοῖς παραπήγμασιν, οὐκ ἀπό τινων παραγγελμάτων ἀκριβουμένων γίνονται, οὐδὲ τέχνῃ τινὶ μεθοδευόμεναι κατηναγκασμένον ἔχουσι τὸ ἀποτέλεσμα, ἀλλ' οἱ ἐκ τοῦ ὡς ἐπίπαν γινομένου διὰ τῆς καθ' ἡμέραν παρατηρήσεως τὸ σύμφωνον λαμβάνοντες, εἰς τὰ παραπήγματα κατεχώρισαν. *Prædictiones autem ſignificationum quæ in Parapegmatibus ſive tabulis affixis fiunt, non fiunt ex quibuſdam certis præceptis, neque arte quadam traduntur, ut habeant neceſſarium effectum: ſed qui ex eo quod plerumque fit, per quotidianam obſervationem, quod erat conſonum ceperant, in Tabulis illud diſpoſuerunt.* Οἱ γὰρ ἀπ' ἀρχῆς παρατηρήσαντες, καὶ συντάξαντες τὰ παραπήγματα, ἐξετάσαντες τοὺς τόπους τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου, ἐν οἷς ὡς ἐπίπαν αἱ μεταβολαὶ τοῦ ἀέρος γίνονται, ἐπεσκέψαντο κατὰ τοὺς χρόνους τούτους τίνα τῶν ἄστρων ἀνατέλλει ἢ συγκαταδύνει, καὶ ταῖς τούτων ἐπιτολαῖς καὶ δύσεσι σημείοις ἐχρήσαντο εἰς τὴν πρόῤῥησιν τῶν προειρημένων. *Nam qui à principio obſervaverunt, & Parapegmata illa compoſuerunt, exploratis locis Zodiaci circuli, in quibus ut plurimùm mutationes aëris fiunt; conſideraverunt, quæ aſtra temporibus illis orirentur aut ſimul occiderent, atque horum ortibus & occaſibus pro ſignis ſunt uſi ad prædictionem prædictorum.*

In XI. ejuſdem operis capite ψηφίσματα quoque ea appellat. Ἐν τοῖς ψηφίσμασιν, inquit,

αἱ τοῦ

αἱ φαινόμεναι τῶν ἄστρων ἐπιτολαὶ προλέγονται. αἱ μὲν γὰρ ἀληθιναὶ ἀθεώρητοί εἰσι καὶ ἀπαρατήρητοι, αἱ δὲ φαινόμεναι καὶ προλέγονται καὶ παρατηροῦνται. *In judiciis, apparentes aſtrorum ortus prædicuntur. Nam veri ortus ſunt inviſibiles atque inobſervabiles: apparentes verò, & prædicuntur & obſervantur.* Ubi notandum tamen, Veteres aſtronomos in Parapegmatibus ſuis, quibus Plinius & ipſe Geminus quoque uſus eſt, Ortus quos appellant Coſmicos, utcumque ἀθεωρήτοις, locum conceſſiſſe; non quidem ut notis temporum conſpicuis, ſed ut ἐπισημασιῶν occultis indicibus: quippe qui ſiderum ortus & occaſus, non cum Gemino ſimpliciter ut ſigna, ſed etiam ut cauſas tempeſtatũ & variarum aëris mutationum in meteorologicis ſuis obſervationibus conſideraverint: quamquam in ſuo Ptolomæus, non ſolùm ſtellarum omnium ortus Coſmicos & occaſus Acronychos, ut planè ἀθεωρήτοις καὶ ἀπαρατηρήτοις, conſultò prętermiſerit; ſed etiam ipſas *Sagittæ, Pleiadum, Hœdorum, Vindemiatoris, Delphini,* ἐπιτολὰς καὶ κρύψεις Heliacas, διὰ τὸ δυσδιακρίτους καὶ δυσπαρατηρήτους εἶναι παντάπασι τὰς τῶν ἄγαν μικρῶν ἀστέρων ἐσχάτας καὶ πρώτας φαντασίας.

Ptolemæi autem nomen præferentia, quatuor vidimus Parapegmata. *Primum*, hoc ipſum & illius proprium, hujuſmodi prænotatum titulo. Κλαυδίου Πτολεμαίου φάσεις ἀπλανῶν ἀστέρων, καὶ συναγωγὴ ἐπισημασιῶν. Ubi ἐπισημασίας ex Veterum tabulis, φάσεις verò, ſuo tempori congruentes, ex proprio calculo exhibet; ſecundùm diverſitatem climatum, quæ, horarum maximæ in unoquoque diei numero appoſito, deſignat. Hujus exemplar Gręcum integrum communicavit nobis D. Henricus Savilius: cujus partem tantùm, eamque ipſam admodùm mutilam & depravatam, Græco-Latina Dionyſii Petavii continet editio; licèt XXXVIII. ante illum annis, Federicus Bonaventura Urbinas totum Latinè à ſe verſum in lucem emiſerit.

Secundum, falſo Ptolemæi nomine venditatum Parapegma, vulgatus ille eſt de ſtellarum inerrantium ſignificationibus libellus, qui ex Græco per Nicolaum Leonicum in Latinum tranſlatus fuiſſe dicitur: cùm vel ab ipſo Nicolao, vel ab alio aliquo rerum harum imperitiſſimo, Ex Ovidio & aliis Latinis authoribus, nullo judicio, fuerit congeſtus. *Tertium*, & brevius & nullius planè momenti, anno 1345. Aſtrologicæ ſuæ Summæ inſeruit Johannes Eſchenden. *Quartum* ſubjectum habebatur *Iſagogico Aſtrologiæ Ptolemæi, ex Arabico ab Abrahamo de Balmes converſo*: quod non aliud eſt quàm *Gemini* Iſagoge in Phænomena; cujus editionem ex codice, quem Viennæ à Johanne Sambuco Savilius noſter nactus eſt, expreſſam, non ſolùm cum Arabico iſto Iſagogico, ſed etiam cum alio manuſcripto Gręco & Vaticani exemplaris δισχεδαῖς (ab eodem præſtantiſſimo viro acceptis) diligenter contulimus: quod ideò monendum duximus, ne quis erratum putaret, ſi quid à libro edito varians in noſtrâ Ephemeride deprehenderet: in quâ, ex *Gemino* deſumpta ea omnia intelligenda ſunt, quæ *Plinii* & *Ptolemæi* & *Aëtii*, non habent nomen appoſitum.

CAP. VII.

Cœleſtium menſium diſparilis menſura, in Parapegmatum deſcriptionibus à Metone, Eudoxo & Chaldæis adhibita. Ortuum & occaſuum ſtellarum ipſarum, pro varia temporum & locorum ratione, diſcrepantia: locorumque & temporum, quibus diverſorum authorum Parapegmata ſunt adaptata, deſignatio.

COeleſtium menſiũ, ad Solis in ſigna Zodiaci ingreſſum conformatorum, quum Macedonicus noſter annus à rege Philippo primùm reciperetur, apud Gręcos duo pręcipua fuerunt genera: à *Metone* & *Euctemone* ante annos XCV. introductum unum, ab *Eudoxo* noviter excogitatum alterum. Hoc vero an illud ipſius Solis in cœlo motui rectiùs reſponderet; conſiderandum ſibi propoſuit Calippus Cyzicenus; qui, [a] cum populari ſuo atque Eudoxi familiari Polemarcho Cyziceno primùm, deinde cum Ariſtotele communicato conſilio; in integrâ anni Periodo conſtituenda *Eudoxi*, anno Tropico dies 365. & quadrantem aſſignantis, (detracta diei parte 76 quam Meton & Euctemon inſuper adjecerant) in anni verò Quadrantum partitione, *Metonis* & *Euctemonis* ſententiam præferendam fuiſſe ſtatuit. Cùm enim Eudoxus unius tantùm Sphæræ, idem cum Terrâ centrum habentis, circumvolutione Solem per totam Zodiaci longitudinem periodicum ſuum motum conficere, &, quod cum eo connexum eſt borealem & auſtralem illius ſemicirculum pari temporis ſpatio percurrere, ſtatuiſſet: duas prætereà alias homocentricas ſphæras neceſſariò hîc adhibendas contendit Calippus, τὰ φαινόμενα εἴ τις μέλλοι ἀποδώσειν, *ſi quis apparentia ſalvare vellit*; ut in libro 12. Metaphyſicorum habet Ariſtoteles: vel ut in Hiſtoriâ ſuâ Aſtronomicâ, ex ipſo Calippo, refert Eudemus, εἴπερ οἱ μεταξὺ τῶν τροπῶν καὶ τῶν ἰσημεριῶν χρόνοι τοσοῦτον διαφέρουσιν, ὅσον τῷ Εὐκτήμονι καὶ τῷ Μέτωνι ἐδόκει, *ſi inter æquinoctia & ſolſtitia temporum tanta ſit differentia, quanta Euctemoni & Metoni viſa fuit.*

[a] Vid. Simplic. in Ariſtot. l. 2. de Cœlo, fol. 120. a. & 123. init.

Extat inſignis hic Eudemi locus apud Simplicium, in libro ſecundo de Cœlo: ſed hactenùs minùs animadverſus, quòd ut in Vitruvio *Eudæmonis* & *Melonis*, in Arabum verſionibus *Octimonis* & *Matheonis*, ita & hîc Ἀλκμαίωνος ac Μέμνονος nomen, pro *Euctemonis* & *Metonis*, ſcriptorum vitio irrepſerit: quorum utrum nos, non ex nudâ conjecturâ, ſed ex clariſſimi *Savilii* apographo, quod ex Jo. Vincentii Pinelli exemplari deſcriptum, ſi memoria non fallit, ille nobis indicavit) integritati ſuæ reſtituimus. Atque ut ex eo Calippum, Euctemonis obſervationibus ſimpliciter acquieviſſe, & ad earum normam Eudoxi hypotheſes emendaſſe, intelleximus: ita ex Gemino quoque in Parapegmate ſuo Calippum cœleſtes Euctemonis menſes

adhibuiſſe

adhibuiſſe, atque ad eos ipſum Geminum tam Eudoxi quàm aliorum Aſtronomorum differentia Parapegmata reduxiſſe, animadvertimus. Hinc ad diem 15. id eſt, medium Scorpionis ſui Geminus ex Euctemone annotat. Ὠρίων ἄρχεται καὶ μεσοῦντι καὶ λήγοντι ἐπιχειμάζειν: per Orionem in medio & fine menſis, tam Euctemonici quàm ſui, futuras tempeſtates ſignificari innuens. Ad Zygônis 1. Εὐκτήμονι ἰσημερία μετοπωρινή, & Καλίππῳ ἰσημερία μετοπωρινή, ab Euctemonis ſimul & Calippi *æquinoctio autumnali* menſe inchoato: ad Ægonis item 1. Εὐκτήμονι τροπαὶ χειμεριναὶ & Καλίππῳ τροπαὶ χειμεριναί, à brumali ſolſtitio tùm Euctemonis, tùm Calippi principio menſis ſimiliter deducto. Unde, cùm ad primum Crionis, Calippi ἰσημερία ἐαρινή, & ad primum Carcinonis, eiuſdem τροπαὶ θεριναί, appoſitæ ibidem cernantur: quin Euctemonis quoq; & *æquinoctium vernum* & *ſolſtitium æſtivum* eodem ſint referenda, nullum eſt dubium. A *Metone* verò & *Euctemone* obſervatum fuiſſe *ſolſtitium æſtivum* Athenis archonte *Apſeude*, menſis *Phamenoth* ſecundùm Ægyptios die 21. ſub finem videlicèt anni 4. Olympiadis LXXXVI. Junii noſtri proleptici die 27. ex Ptolemæi libro 3. μεγάλης Συντάξεως didicimus. Unde hujuſmodi naſcitur kalendarum menſium cœleſtium Metonis, Euctemonis & Calippi, in Gemini Parapegmate, ad Julianorum noſtrorum menſium dies accommodatio.

Carcinon, dier. 31.	Jun. 27.	di. 92.
Leonton, di. 31.	Juli. 28.	
Parthenon, di. 30.	Aug. 28.	

Zygon, di. 30.	Sept. 27.	di. 89.
Scorpion, di. 30.	Oct. 27.	
Toxon, di. 29.	Nov. 26.	

Ægon, di. 29.	Dec. 25.	di. 89.
Hydron, di. 30.	Jan. 23.	
Ichthyon, di. 30.	Feb. 22.	

Crion, di. 31.	Mart 24.	di. 95.
Tauron, di. 32.	April. 24.	
Didymon, di. 32.	Mai. 26.	

Euctemonem occaſum matutinum Vergiliarum XLVIII. diei poſt æquinoctium autumni tribuere, in naturalis ſuæ hiſtoriæ lib. 18. cap. 25. ſcribit Plinius: Cęſareum utique æquinoctium, in 24. Septembris à Soſigene collocatum, intelligens. Eſt verò ille dies Novembris 10. Scorpionis Euctemonici & Calippici 15. ad quem, in Gemini Parapegmate, ſimiliter annotatum invenimus; Εὐκτήμονι πλειάδες δύνουσι. *Euctemoni Pleiades*, ſive Vergiliæ, *occidūt*. Ortus verò & occaſus ſiderum, quos in *Atticâ* fieri idem notavit Plinius, tempus à Gemino ex *Euctemone* aſſignatum uno plerumque die antecedunt, aliquando etiam & ſequuntur. Aprilis enim 15. Hyades, & 25. Canis, *Euctemoni* apud Geminum occultantur: quæ apud Plinium die 16. & 26. *Atticæ* occidunt veſperi. Contrà, Septembris 5. apud Plinium *Atticæ Arcturus matutinò exoritur*, & *Sagitta occidit manè*: quum die 6. *Euctemoni*, apud Geminum, ὀπ- τῶν ἑωρινὸς ὀϊστὸς δύεται ὄρθρου: quod idem etiam in Ephemeride noſtrâ, ad Octobris diem 2. & 3. Decembris 30. & 31. Aprilis 2. & 3. Julij 23. & 24. obſervare liceat. Quin & Julii die 5. Plinio, *Atticæ Orion totus exoritur*; ubi die 7. Εὐκτήμονι Ὠρίων ὅλος ἐπιτέλλει: quæ *bidui* differentia eſt, vel ſi manuſcripta Gemini exemplaria ſequi libeat (ad diem 13. Carcinonis ortum iſtum referentia) etiam *quatridui*.

Ad *Eudoxi* verò Parapegma ſpectat ille Plinii locus, lib. 2. cap. 47. *Omnium quidem (ſi libeat obſervare minimos ambitus) redire eaſdem vices quadriennio exacto Eudoxus putat; non ventorum modò, verùm reliquarum tempeſtatum magnâ ex parte. Et eſt principium luſtri ejus ſemper intercalari anno Caniculæ ortu*: non vero & ἀθεωρήτῳ, ſed apparente & Heliaco; à quo, cùm ab aliis, tum à *Galeno* (commentario 1. in lib. 1. Epidemiorum Hippocratis, & commentario 3. in ejuſdem librum de Humoribus) *Oporæ* deducitur principium: de quâ (in commentariis ad lib. 1. Meteororum Ariſtotelis) *Olympiodorus*. Τὸ θέρος εἰς δύο διαιρεῖται· εἰς θέρος, ὅταν ἥλιος ᾖ ἐν Καρκίνῳ καὶ Παρθένῳ, καὶ εἰς ὀπώραν, ἡνίκα ἐστὶν ὁ ἥλιος ἐν Λέοντι· ὅτε ὁ Σείριος φαίνεται λοιπόν, ὃν καὶ ὁ Ποιητὴς διὰ τὴν ὀπώραν ὀπωρινὸν ἐκάλεσεν. *Æſtas in duo dividitur: in æſtatem* propriè dictam, *quando Sol eſt in Cancro & Virgine; & in Oporam, quando Sol in Leone eſt: quando Sirius præterea apparet, quem & Poëta eam ob cauſam Oporinum appellavit.* Homerum intelligit, qui in Iliad. ε. Sirium ſive Caniculam ἀστέρ᾽ ὀπωρινῷ nominat.

A Solis igitur in *Leonem* ingreſſu, cœleſtium ſuorum menſium exordium deduxit Eudoxus; in Alexandrinorum *Meſori* die 5 ſive *Julii* noſtri 29. principium *Oporæ*; & in Metonici *Ægonis* die 4. qui noſtri Decembris 28. eſt, τροπὰς χειμερινὰς, ſive ſolſtitium brumale collocans; quorum hoc Geminus, illud in Parapegmate ſuo nos edocuit Ptolemæus. Unde in *intercalari* illo anno, à quo luſtrum ſuum eſt exorſus, hujuſmodi orta eſt menſium diſpoſitio.

Leonton, dier. 30.	Juli. 29.	di. 92.
Parthenon, di. 31.	Aug. 28.	
Zygon, di 30.	Sept. 28.	

Scorpion, di. 31.	Octob. 28.	di. 91.
Toxon, di. 30.	Nov. 28.	
Ægon, di. 31.	Dec. 28.	

Hydron, di. 30.	Januar. 28.	di. 92.
Ichthyon, di. 31.	Feb. 27.	
Crion, di. 30.	Mart. 29.	

Tauron, di 31.	April. 28.	di. 91.
Didymon, di. 30.	Mai. 29.	
Carcinon, di. 31. in anno intercalari;	Jun. 28. ſed 30. tantùm in ordinario.	

Homocentrica utique Eudoxi illa hypotheſis, quæ in ſeptentrionali & auſtrali Zodiaci ſemicirculo æqualem Soli moram tribuebat, ut æſtivum etiam ſemeſtre & brumale eodem temporis

ſpatio

ſpatio conficeretur poſtulabat: quo ad dies integros reducto, in anno illo intercalari, quem (ut luſtri ſui primarium) in Parapegmate ſuo Eudoxus propoſuerat, menſes dierum 31. & 30. alternatim poſiti, in alterutro ſemeſtri 183. dies æquabiliter exhibebant. Unde, ut ex duodecim menſibus ἐναλλὰξ 30. & 29. dierum, Lunaris annus dierum 354. ita ex totidem menſibus eâdem alternatâ ratione 31. & 30. dierum conſtitutis, Solaris annus 366. dierum enatus eſt: quot etiam naturali anno dies tribuiſſe *Ennium*, Cenſorinus author eſt. Quòd ſi anno 3. Olympiadis CIII. Octaëterida ſuam in Ægypto Eudoxus conſcripſerit (quod ut conceſſum, in libro 2. de Emendat. Temporum, aſſumit Scaliger) in intercalari ejus anno contigiſſet etiam biſſextus anni noſtri Juliani Proleptici. Et circa illam ſanè Olympiadem claruiſſe Eudoxum, ex ipſius Γῆς περιόδῳ confirmat Laërtius: ad tertium verò, vel illius vel præcedentis alicujus Olympiadis, quàm ad annum quempiam alium, principium luſtri ejus & nos referre maluimus, quod menſe Februario 29. dierum eâ ratione hîc admiſſo, *Crionis* kalendæ in Martii 29. incurrerent; nempè in Metonici Crionis diem 6. ad quem, in Gemini Parapegmate, Eudoxi ἐπισημασία cernitur appoſita.

Ex his quæ hactenus ſunt dicta ſatis apparet, neque Metonis & Euctemonis, neque Eudoxi menſes cœleſtes, in novo ſuo anno Solari ſecutos fuiſſe Macedones: ſed à quibus eos mutuati fuerint, non tam proclive eſt dicere. Ego certè quod huc faciat, aliud nihil afferre poſſum, quàm quod à Columellâ lib. XI. cap. 2. annotatum reperio: *Nono Kalendas Ianuarias Brumale ſolſtitium ſicut Chaldæi obſervãt, ſignificat.* In anno autem Macedonico, ab Aſianis item recepto, menſis quarti initium à *brumali ſolſtitio* fuiſſe deductum, capite I. ex Galeno; & à *nono Kalendas Ianuarias*, ſive XXIV. Decembris Juliani die, fuiſſe numeratum, capite II. ex Actis Timothei declaravimus. Unde & in reliquis pariter anni partibus ordinandis Chaldęos quoque ſecuti illi fuiſſe videantur, quorum hîc operâ rex Philippus fuerat uſus, & inter eos præcipuè Ariſtoteles quem, ut cœleſtium obſervationum, *ab Ægyptiis & Babyloniis à plurimis annis factarum*, non ignarum fuiſſe ex libro 1. de Cœlo intelligimus: ita Parapegmata eum latuiſſe non eſt credibile, quorum uſum *ab Ægyptiis & Chaldæis ad Græcos* perveniſſe, in commentariis ad Aratum Theon Alexandrinus confirmat. *Ægyptiacum* quoque illud & *Chaldaicum* (eo nomine & [b] *Aſſyriâ*, & *Babyloniâ* comprehenſa) inter alia Parapegmata, conſuluiſſe ſe Plinius indicat: de eorum inter ſe diſcrepantiâ, ita præfatus. *Addidere difficultatem & auctores diverſis in locis obſervando, mox etiam in iiſdem diverſa prodendo. Tres autem fuerunt ſectæ: Chaldæa, Ægyptia, Græca. His addidit quartam apud nos Cæſar Dictator, annos ad Solis curſum redigens; Soſigene perito ejus ſcientiæ adhibito* Nos verò in ſequentem Ephemeridem, quæ ex *Chaldæâ* & *Græcâ* ſupererant, conjecimus; *Ægyptiâ* & *Cæſareâ* ſuum in locum ſepoſitâ, & ad Græcanicas prætereà obſervationes, à Gemino & Ptolemæo commemoratas, aliis nonnullis ex Plinio adjectis: quem longè quàm illos pluribus generis hujus ſcriptoribus fuiſſe uſum, tùm ex authorum ex quibus liber 18. conflatus eſt Indice, clarum eſt; tùm, ex capitis 31. ejuſdem libri, verbis illis. *Deinde conſentiunt, quod eſt rarum, Philippus, Calippus, Doſitheus, Parmeniſcus, Conon, Criton, Democritus, Eudoxus, Ion; IV. Kalend. Octobr. Capellam matutino exoriri, & III. Kalendæ Hædos.*

[b] Plin. l. 18. c. 25.

Quod ita inter ſe auctores diſſenſerint, qui *diverſis in locis* obſervarunt, nihil eſt quod quiſquam miretur: quum in aliis atque aliis Terræ climatibus alios atque alios eorundem ſiderum ortus & occaſus neceſſario fieri, Sphæræ ratio demonſtret. Τὸ γὰρ αὐτὸ παράπηγμα οὐ δύναται συμφωνεῖν ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ ἐν τῷ Πόντῳ, καὶ ἐν Ῥόδῳ, καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἀλλὰ ἀνάγκη διαφόρους τὰς παρατηρήσεις εἶναι ἐν διαφόροις ὁρίζουσι. *Vnum enim Parapegma non poteſt congruere in urbe Româ, & in Ponto, & in Rhodo, & in urbe Alexandrinâ; ſed neceſſe eſt, ut diverſæ ſint obſervationes in diverſis horizontibus:* quemadmodum in capite περὶ ἐπισημασιῶν, confirmat Geminus. Nam *Canicula*, exempli gratiâ, in *Rhodo* quidem (ut ait ille) poſt æſtivum ſolſtitium diebus triginta oritur, in aliis verò locis quadraginta, & quinquaginta in aliis. Licèt enim ad 400. ferè ſtadia inſenſibilis fiat climatum varietas; in majori tamen diſtantiâ, προανατολὰς καὶ προδύσεις, *præortus & praeoccaſus* notari, in præcedente capite idem præſtantiſſimus ſcriptor docuerat. Cujus mente non rectè perſpectâ, ſecundùm Mathematicos ſingulis gradibus mutari ad ſenſum Meridianos, & cuique gradui 400 reſpondere ſtadia, minùs conſideratè in Manilianis ſuis pronunciavit Scaliger.

Sed cùm Parapegmatum ſcriptores ortibus & occaſibus ſiderum inerrantium ut ἱδρυμένοις καὶ μὴ κινουμένοις, *ſtatis & immotis quibuſdam ſignis*, ad tempeſtates deſignandas uſos fuiſſe, in capite illo περὶ ἐπισημασιῶν, Geminus notaverit; *iiſdem in locis diverſa prodita* ab eis fuiſſe, magis illi mirum videri potuiſſet, quàm Ptolemæo qui, ipſis ſtellis fixis motum proprium tribuens, tantùm ἐπὶ πολλῷ χρόνον τὰς αὐτὰς φάσεις τοῖς ὁμωνύμοις ἡμέραις Canonem ſuum potuiſſe reddere profeſſus eſt. Hic enim, Hipparchi inſiſtens veſtigiis, centum annis in conſequentia ſignorum per unum gradum ſtellas provehi cenſuit: quem ſeptuaginta annorum ſpatio ab illis confici, R. Joſua Judæus (in tractatu Thalmudico, הוריות dicto) Alzuphi Arabs, Naſſir-eddinus Tuſinus & Ulug-beigus Perſæ, multo rectiùs tradiderunt; ita ut annuus earum motus ſit minut. 0′. 51″. 25‴. 42⁗. qui item τῶν ἀψιδῶν, ſive apogæorum, Solis, Saturni, Jovis, Martis, Veneris & Mercurii, in Tabulis Perſicis manuſcriptis (à Georgio Chryſococcâ Græcè converſis) annuus motus eſſe ſtatuitur. Quocunque vero motu Periodico ſtellarum inerrantium poſito, illud conſequitur; labentibus ſæculis, iiſdem in locis eaſdem ſiderum φάσεις, eiſque reſpondentes tempeſtatum ἐπισημασίας, certâ quâdam ratione à prioribus diebus paulatim recedere. Unde & decem illorum Græcorum, è quibus

ſequens i pmetner s collecta eſt, Aſtronomorum tempora libuit hîc ſubjicere: locis quoque ex Ptolemæo appoſitis, quibus illi Parapegmata ſua adaptarunt.

Authores.	*Tempus: Periodi Julianæ.*	*Circa annū Ante æra Christiana.*	*Loca.*
1 Meton & 2 Euctemon Athenienſes.	4282	432	Athenæ, Cyclades, Macedonia, & Thracia: à maximi diei quantitate horarum 14. uſque ad 15.
3 Democritus Abderitanus.	4284	430	Macedonia & Thracia: ubi maximus dies eſt horarum 15.
4 Eudoxus Cnidius.	4348	366	Aſia, Sicilia & Italia: à maximi diei quantitate horarū 14½ uſque ad 15.
5 Philippus Medmæus.	4374	340	Peloponneſus, Locris & Phocis: ubi maximus dies eſt horarum 14¼.
6 Calippus Cyzicenus,	4384	330	Helleſpontus: à maximi diei quantitate horarum 14½ uſque ad 15.
7 Conon Samius.	4444	270	Italia & Sicilia: à maximi diei quantitate horarū 14½ uſque ad 15.
8 Doſitheus Colonienſis	4514	200	Colonis prope Athenas, ubi maximus dies eſt horarū 14¾.
9 Hipparchus Bithynus.	4584	130	Bithynia: ubi maximus dies eſt horarum 15.
10 Metrodorus Scepſius.	4634	80	Italia & Sicilia: à maximi diei 14½ uſque ad 15.

Nobis verò, ad quos integra horum Parapegmata non pervenerunt, alia adhuc difficultas ſupereſt; quòd qui reliquias eorum nobis conſervarunt, Geminus & Ptolemæus, ad diverſos dies eorumdem non locorum modò & temporum, ſed etiam hominum obſervationes retulerunt. Cujuſmodi error, in variis annorum cœleſtium formis ad unum aliquem alium anni modum transferendis, facillimè potuit obrepere. Ut enim Metonis & Calippi menſes cœleſtes Geminus; ita Alexandrinorum ſuorum menſes civiles, reliquorum omnium Parapegmatum communem menſuram, Ptolemæus conſtituit.

Et ſæpiùs quidem in eundem diem Julianum Gemini & Ptolemæi notationes coincidere animadvertimus: quod argumento eſt, ex malè à nobis conſtituto menſium cœleſtium apud Geminum exordio (de Alexandrinorum enim apud Ptolemæum ad noſtros applicatione nullum ſubeſt dubium) differentiam illam nequaquam provenisse. Ita verbi gratiâ, apud utrumque Martii die 7. *Democrito* frigidi flant venti, Ornithiæ appellati, per dies novem. *Calippo*, Septembris 1. Eteſiæ deſinunt; & Martii 26. eſt ὑετὸς ἢ νετός. *Eudoxo*, April. 25. Mai. 4. & Decemb. 9 eſt ὑετός. *Doſitheo*, Octob. 29 & *Euctemoni*, Novemb, 10. χειμάζει. Non raro tamen unius diſcrimen cernitur. Inde *Euctemoni*, Septembris die 15. apud Ptolemæum, 16. apud Geminum, eſt Autumni principium: & apud illum Januarii 6. die, apud hunc 7. Media hyems. Eidem, apud Ptolemæum Martii 4. & 8. apud Geminum 5. & 7. flat frigidus Boreas. *Democrito*, juxta Ptolemaicas rationes, Decembris die 10 Tonitrus fulgura aqua, ventus; Januarij 4. Auſter flat ut plurimùm; Februarii 6. Zephyrus incipit flare, & 24. Varii ſunt dies, qui Halcyonii appellantur; Julii 3. Aqua exiſtit, & 22. Significare ſolet: quæ ſingula Gemini Canon in dies ſequentes conjicit.

Aliquando hîc & bidui occurrit differentia, *Euctemoni* enim, apud Ptolemæum Martii die 13 apud Geminum 15. Ornithiæ flare incipiunt, & Milvus apparet. *Eudoxo* juxta Ptolemæum Februarii die 3. Serenitas eſt, quandoque etiam flat Zephyrus; Martii 8 Milvus apparet; Julii 25. Auſter flat; Septembris 4. Pluvia, tonitrus, ventus exiſtit: quæ in Gemini tabulâ, Februarii die 5 Martii 10 Julii 27. & Septembris 6. conſignata leguntur. Sed & ipſi nos, in Ephemeridis noſtræ tractatione, priuſquam lineis ductis dierum numeros ab invicem diſcreviſſemus, uſu comperimus, in phaſibus & ἐπισημασίαις excerpendis, uno aliquoties & (ubi dies hiſce vacuus intercurrebat) duobus aliquando diebus errorem à nobis fuiſſe admiſſum: adeò proclivis lapſus eſt in numerorum & notarum appoſitarum rectâ accommodatione; ad primorum ſcriptorum ἀβλεψίαν poſteriorum librariorum præſertim accedente negligentiâ. Quod prudenti Lectori æſtimandum ex ipſius Ephemeridis inſpectione relinquimus: cui ne quid deeſſet, etiam ex Aëtii Tetrabiblo (ſerm. III. capite 164.) recentius Parapegma interſerere libuit; qui circa annum Chriſti CCCL. Amidæ Meſopotamiâ claruit, in illo videlicet climate, cujus medius parallelus diem maximum habet horarum 14½.

EPHEMERIS

EPHEMERIS ANNI MACEDONICI ET ASIANI, CUM JULIANO COLLATI.

Addito etiam Stellarum inerrantium ortu & occaſu ac tempeſtatum præſagiis; ex veterum Aſtronomorum, quæ Aſiam, Thraciam, Macedoniam *&* Græciam *ſpectant,* Parapegmatum *reliquiis.*

I. DIUS Macedonicus, dierum 30. *Sol in Librâ.*

				Sept.
1	A	Νουμηνία.		24
2	B	δευτέρα ἱσταμένου.	*Euxodo*, ſignificat. *Ptolem.* *Aëtio* Æquinoctium autumnale: & eſt maxima aëris turbatio trib. dieb. anteà.	25
3	C	τρίτη ἱσταμένου.	*Euctemoni*, ſignificat. *Democrito*, Pluvia & ventorum turbatio. *Ptol.*	26
4	D	τετάρτη ἱσταμένου.	*Euctemoni*, *Philippo*, & *Cononi*, ſignificat. *Ptol.* *Euctemoni*, Æquinoctium autumnale, & ſignificat. *Calippo*, Aries incipit occidere Æquinoctium autumnale.	27
5	E	πέμπτη ἱσταμένου.	*Hipparcho*, ſignificat. *Ptol.* *Philippo*, *Calippo*, *Doſitheo*, *Cononi*, & *Democrito*, Capella matutinò exoritur. *Plin.*	28
6	F	ἕκτη ἱσταμένου.	*Eiſdem*, Hœdi exoriuntur. *Plin.* *Hipparcho*, Auſter vel Zephyrus. *Eudoxo* & *Euctemoni*, ſignific. *Ptol.* *Euctemoni*, Hœdi veſpertinò oriuntur. Tempeſtas eſt.	29
7	G	ἑβδόμη ἱσταμένου.	*Eudoxo*, Capra veſperi oritur.	30
				Oct.
8	A	ὀγδόη ἱσταμένου.	*Calippo*, Tempeſtas eſt, & aëris intemperies. *Euctemoni* & *Philippo*, Pluvia. *Ptol.* *Euctemoni*, veſpertinæ apparent Pleiades. *Calippo*, Virgo ceſſat oriri.	1
9	B	ἐνάτη ἱσταμένου.	*Atticæ* Corona exoritur manè. *Plin.* *Euctemoni*, Tempeſtas eſt. *Ptol.*	2
10	C	δεκάτη.	*Aſiæ* Henochius occidit matutinò. *Plin.* *Euctemoni*, Corona oritur. Tempeſtas eſt.	3
11	D	πρώτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Eudoxo*, Pluvia & ventus inconſtans. *Doſitheo*, ſignificat. *Ptol.* *Eudoxo*, Pleiades oriuntur.	4
12	E	δευτέρα ἐπὶ δεκάτῃ.	*Democrito*, Tempeſtas eſt Sementis tempus. *Ptol.*	5
13	F	τρίτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Eudoxo*, [Spica] manè oritur. *Aëtio* Corona manè oritur: & vehemens aëris mutatio.	6
14	G	τετάρτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Hipparcho*, Auſter *Ptol.* *Aëtio*, Hœdi veſpere oriuntur.	7
15	A	πέμπτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Euxodo*, Scorpius veſperi incipit occidere: & tempeſtas inſuper oritur, & ventus flat magnus.	8
16	B	ἕκτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Eudoxo*, ſignificat. *Hipparcho*, Subſolanus. *Ptol.*	9
17	C	ἑβδόμη ἐπὶ δεκάτῃ.		10
18	D	ὀγδόη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Doſitheo*, & *Euxodo*, ſignificat. *Ptol.*	11
19	E	ἐνάτη ἐπὶ δεκάτῃ.		12
20	F	εἰκάς.	*Doſitheo*, Ventus inconſtans. *Calippo*, ſignificat. *Ptol.* *Eudoxo*, Scorpius veſperi occidit. Capra [manè] occidit. *Calippo*, Chelæ incipiunt oriri. Significat.	13
21	G	δεκάτη φθίνοντος.	*Euxodo*, ſignificatio. *Ptol.*	14
22	A	ἐνάτη φθίνοντος.	*Eudoxo*, Boreæ & auſtri ſpirant.	15
23	B	ὀγδόη φθίνοντος.	*Eudoxo*, Ventorum mutationes Tonitrua, *Ptol.*	16
24	C	ἑβδόμη φθίνοντος.	*Hipparcho*, Auſter vel Boreas. *Ptol.* *Aëtio*, Hyades veſpere oriuntur: & magna fit aëris turbatio.	17
25	D	ἕκτη φθίνοντος.	*Eudoxo*, Hyades veſperi oriuntur.	18
26	E	πέμπτη φθίνοντος.	*Doſitheo*, ſignificatio. *Ptol.*	19
27	F	τετάρτη φθίνοντος.		20
28	G	τρίτη φθίνοντος.		21
29	A	δευτέρα φθίνοντος.	*Aëtio*, maxima aëris turbatio.	22
30	B	πρώτη φθίνοντος, ἢ τριακάς.	*Eudoxo*, ſignificat. *Ptol.* *Aëtio*, oriente Sole Pleiades occidunt.	23

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

EPHEMERIS.

II. APELLÆUS, dierum 30. *Sol in Scorpio.*

1	C	Νουμηνία.	*Calipppo*, ſignificat. *Euctemoni*, & *Calippo*, Varius aër. In mari, tempeſtas magna. *Ptol. Calippo*, Tauri cauda occidit. Significat.	24
2	D	Δευτέρα ἱσταμένου.	*Eudoxo*, Boreas & auſter ſpirant.	25
3	E	τρίτη ἱσταμένου.	*Euctemoni*, Magna per mare tempeſtas.	26
4	F	τετάρτη ἱσταμένου.		27
5	G	πέμπτη ἱσταμένου.		28
6	A	ἕκτη ἱσταμένου.	*Doſitheo*, Tempeſtas eſt. *Democrito*, Frigus vel pruina, *Hipparcho*, Auſter continuus. *Ptol. Doſitheo*, tempeſtas eſt.	29
7	B	ἑβδόμη ἱσταμένου.	*Euctemoni*, & *Philippo*, Ventus magnus flat. *Ptol. Democrito*, Pleiades matutinò occidunt. Venti hyberni plerumque, & frigora & pruina. Solet audiri flatus. Folia abjicere maximè incipiunt arbores. *Calippo*, Scorpii frons oritur, cum ventis.	30
8	C	ὀγδόη ἱσταμένου.	*Calippo* & *Euctemoni*, Venti vehementes. *Metrodoro*, Venti & tempeſtas. *Ptol. Euctemoni*, Arcturus veſperi occidit; magniq; ſpirant venti.	31
9	D	ἐννάτη ἱσταμένου.	*Cononi* & *Eudoxo*, Intemperies ventorum. *Ptol.*	Nov 1
10	E	Δεκάτη.	*Calippo*, Intemperies aëris. *Hipparcho*, Auſter vel Boreas frigidi. *Ptol*	2
11	F	πρώτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Eudoxo*, Boreas, vel auſter. *Metrodoro*, Intemperies aëris. *Euctemoni*, & *Philippo*, & *Hipparcho*, Pluvia. *Ptol. Eudoxo*, Arcturus acronychus [manè] occidit; & ſignificat, & ventus ſpirat.	3
12	G	δευτέρα ἐπὶ δεκάτῃ.	*Calippo*, Pluvia. *Euctemoni*, ſignificat. *Ptol.* *Calippo*, Tauri caput [manè] occidit. Pluviæ.	4
13	A	τρίτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Euctemoni*, Lyra manè oritur: & tempeſtas eſt, cum pluviâ.	5
14	B	τετάρτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Doſitheo*, Tempeſtas. *Ptol. Aetio*, Pleiades manè occidunt, & incipit aër ſedari.	6
15	C	πέμπτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Hipparcho*, Argeſtes (ſeu Corus) frigidus. *Ptol.* *Eudoxo*, Orion veſperi incipit oriri.	7
16	D	ἕκτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Democrito*, Lyra oritur unà cum Sole aſcendente: & aër fit tempeſtuoſus plerumque.	8
17	E	ἑβδόμη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Metrodoro*, Tempeſtas eſt, & procella. *Euctemoni*, pluviæ & tempeſtas. *Ptol. Eudoxo*, pluvia eſt.	9
18	F	ὀγδόη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Philippo* & *Euctemoni*, Tempeſtas & procella. *Hipparcho*, Boreas vel auſter frigidus, & pluvia. *Ptol. Euctemoni*, Pleiades occidunt, & ſignif. Et Orion incipit cùm mediãti menſi tum deſinenti tẽpeſtat. excitare.	10
19	G	ἐννάτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Hipparcho*, Hyemis initium. *Metrodoro*, & *Calippo*, & *Cononi*, ſignificatio. *Ptol. Calippo*, Splendida in Scorpio ſtella oritur, ſignificat: & Pleiades occidunt apparenter. *Aetio*, Lyra manè oritur.	11
20	A	Εἰκάς.	*Euctemoni*, & *Doſitheo*, Tempeſtas eſt. *Ptol.*	12
21	B	δεκάτη φθίνοντος.	*Eudoxo*, Scorpius incipit oriri manè.	13
22	C	ἐννάτη φθίνοντος.	*Eudoxo*, Hyemis principium; & Significat. *Democrito*, Tempeſtas, tùm in terrâ tùm in mari. *Ptol. Eudoxo*, Pleiades manè occidunt; & Orion incipit occidere, & tempeſtas eſt.	14
23	D	ὀγδόη φθίνοντος.		15
24	E	ἑβδόμη φθίνοντος.	*Eudoxo*, Lyra manè oritur.	16
25	F	ἕκτη φθίνοντος.		17
26	G	πέμπτη φθίνοντος.		18
27	A	τετάρτη φθίνοντος.	*Eudoxo*, Hybernus cœli ſtatus. *Ptol.*	19
28	B	τρίτη φθίνοντος.	*Eudoxo*, Boreas frigidus. *Ptol.*	20
29	C	δευτέρα φθίνοντος.	*Euctemoni*, & *Doſitheo*, Tempeſtas & pluvia. *Ptol.* *Aetio*, Hyades manè occidunt.	21
30	D	πρώτη φθίνοντος, ἢ τριακάς.	*Eudoxo*, Tempeſtas vehemens. *Ptol. Euctemoni*, Hyades occidunt, atque inſuper pluit. *Aetio*, Turbatio fit circa aërem.	22

EPHEMERIS

EPHEMERIS.

III. AUDYNÆUS, dierum 31. *Sol in Sagittario.*

1	E	Νεμηνία.	*Hipparcho*, Auſter frequens. *Eudoxo, & Cononi*, Hybernus aër. *Calippo*, pluvia. *Ptolem.* *Calippo*, Tauri cornua occidunt; & pluvia.	23
2	F	δευτέρα ἱσταμένου.	*Eudoxo*, Hyades occidunt; & magna eſt tempeſtas.	24
3	G	τρίτη ἱσταμένου.		25
4	A	τετάρτη ἱσταμένου.		26
5	B	πέμπτη ἱσταμένου.	*Eudoxo*, Intemperies aëris. *Doſitheo*, ſignificatio. *Democrito*, Cœlum turbidum & mare ut plurimùm. *Ptol.* *Aëtio*, Orion oritur; & Corona occidit.	27
6	C	ἕκτη ἱσταμένου.		28
7	D	ἑβδόμη ἱσταμένου.		29
8	E	ὀγδόη ἱσταμένου.	*Cononi*. Tempeſtas eſt. *Ptol.*	30
9	F	ἐνάτη ἱσταμένου.	*Euctemoni, & Eudoxo, & Calippo*, Tempeſtas. *Ptol.* *Aëtio*, Canis manè occidit.	Dec. 1
10	G	δεκάτη.	*Metrodoro*, Hybernus ſtatus. *Euctemoni, & Philoni*, (f.Philippo) & *Calippo*, Ventorum intemperies. *Ptol. Euctemoni*, Canis occidit; & fit tempeſtas. *Calippo*, Sagittarius incipit oriri, & Orion occidere apparenter. Tempeſtas eſt.	2
11	A	πρώτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Cononi*, Tempeſtas eſt. *Ptol. Eudoxo*, Orion manè occidit.	3
12	B	δευτέρα ἐπὶ δεκάτῃ.	*Euctemoni, & Eudoxo*, Tempeſtas. *Ptol.*	4
13	C	τρίτῃ ἐπὶ δεκάτῃ.	*Doſitheo, & Democrito*, Tempeſtas. *Ptol.* *Euctemoni*, Scorpii aculeus oritur.	5
14	D	τετάρτῃ ἐπὶ δεκάτῃ.	*Eudoxo, & Doſitheo*, Hybernus aër. *Ptol.*	6
15	E	πέμπτῃ ἐπὶ δεκάτῃ.	*Hipparcho*, Boreas aſſiduus. *Eudoxo*, Pluvia. *Ptol. Eudoxo*, Canis manè occidit: tempeſtas eſt.	7
16	F	ἕκτῃ ἐπὶ δεκάτῃ.	*Euctemoni, & Eudoxo, & Calippo*, Hybernus aër & pluvia. *Ptol.*	8
17	G	ἑβδόμῃ ἐπὶ δεκάτῃ.	*Euctemoni, & Eudoxo, & Calippo*, Hybernus aër & pluvia. *Ptol.* *Eudoxo*, Pluvia.	9
18	A	ὀγδόῃ ἐπὶ δεκάτῃ.	*Metrodoro, & Euctemoni, & Calippo*, Hybernus ſtatus. *Democrito*, Tonitrus, fulgura, aqua, venti. *Ptol. Euctemoni*, Aquila oritur; flat auſter. *Aëtio*, Hœdi manè occidunt.	10
19	B	ἐνάτῃ ἐπὶ δεκάτῃ.	*Calippo*, Auſter; & ſignificatio. *Eudoxo*, Hybernus aër. *Ptol. Democrito*, Aquila oritur ſimul cum Sole; & ſignificare ſolet tonitru & fulgur, cum aquâ, aut vento, aut utroque ut plurimùm. *Eudoxo*, Canis veſperi oritur. *Calippo*, Gemini tranſeunt occidentes: fit pluvia. *Aëtio*, Capra manè occidit.	11
20	C	Εἰκάς.	*Aëtio*, perturbatio aëris fit.	12
21	D	ἑνδεκάτῃ φθίνοντος.	*Hipparcho*, Auſter multus vel Boreas, *Ptol.*	13
22	E	δεκάτῃ φθίνοντος.	*Eudoxo*, Tempeſtas eſt. *Ptol. Euctemoni*, [Capra] occidit.	14
23	F	ἐνάτῃ φθίνοντος.		15
24	G	ὀγδόῃ φθίνοντος.	*Eudoxo*, Scorpius manè oritur; & eſt tempeſtas.	16
25	A	ἑβδόμῃ φθίνοντος.		17
26	B	ἕκτῃ φθίνοντος.	*Hipparcho*, Auſter. *Ptol. Eudoxo*, Capra manè occidit.	18
27	C	πέμπτῃ φθίνοντος.	*Eudoxo, & Doſitheo*, Africus vel Auſter. *Ptol.*	19
28	D	τετάρτῃ φθίνοντος.	*Eudoxo*, Hybernus aër. *Ptol.*	20
29	E	τρίτῃ φθίνοντος.	*Eudoxo*, Aquila manè oritur.	21
30	F	δευτέρᾳ φθίνοντος.		22
31	G	πρώτῃ φθίνοντος.	*Aëtio*, Solſtitium hybernum.	23

EPHEMERIS.

IV. PERITIUS, dierum 30. *Sol in Capricorno.*

1	A	Νουμηνία.	*Hipparcho* & *Metoni*, ſignificat. *Ptol.* *Chaldæis*, Brumale ſolſtitium eſt. *Columel.*	24
2	B	δευτέρα ἱσταμένου.	*Cononi*, & *Metoni*, & *Calippo*, Tempeſtas. *Metrodoro*, ſignificationis intemperies. *Ptol.* *Euctemoni*, Solſtitium brumale. Significat, *Calippo*, Sagittarius deſinit oriri. Solſtitium brumale. Tempeſtas eſt.	25
3	C	τρίτη ἱσταμένου.	*Eudoxo*, & *Metrodoro*, Hyemalis aër. *Hipparcho*, Tempeſtas veſpertina. *Ptol. Euctemoni*, Delphinus oritur. Tempeſtas eſt.	26
4	D	τετάρτη ἱσταμένου.	*Eudoxo*, Significat. *Democrito*, Tempeſtas. *Ptol.*	27
5	E	πέμπτη ἱσταμένου.	*Eudoxo*, Solſtitium brumale. Tempeſtas eſt.	28
6	F	ἕκτη ἱσταμένου.	*Euctemoni*, & *Philippo*. & *Democrito*, ſignificat. *Ptol.*	29
7	G	ἑβδόμη ἱσταμένου.	*Euctemoni*, ſignificat. *Ptol.* *Atticæ* & finitimis regionibus Aquila veſperi occidit. *Plin.*	30
8	A	ὀγδόη ἱσταμένου.	*Euctemoni*, Aquila veſperi occidit: fitque tempeſtas.	31
9	B	ἐνάτη ἱσταμένου.	Januar.	1
10	C	Δεκάτη.	*Doſitheo*, ſignificat. *Ptol. Eudoxo*, Corona veſperi occidit.	2
11	D	πρώτη ἐπὶ δεκάτῃ		3
12	E	δευτέρα ἐπὶ δεκάτῃ.	*Democrito*, Auſter flat ut plurimûm. *Ptol.* *Aëtio*, Delphinus oritur.	4
13	F	τρίτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Democrito*, Auſter flat ut plurimûm. *Aëtio*, Aquila veſperi occidit.	5
14	G	τετάρτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Euctemoni*, & *Philippo*, Media hyems. P*tol.*	6
15	A	πέμπτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Hipparcho*, & *Eudoxo*, Tempeſtas eſt. *Ptol.* *Euctemoni*, Media hyems. Auſter multus flat hybernus per mare. *Aetio*, turbatio vehemens.	7
16	B	ἕκτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Metrodoro*, & *Euctemoni*, & *Philippo*, & *Calippo*, Auſter. *Ptol.* *Calippo*, Capricornus incipit oriri. Flat auſter.	8
17	C	ἑβδόμη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Eudoxo*, auſter vehemens, & pluvia. P*tol.* *Euctemoni*, Auſter hybernus per mare.	9
18	D	ὀγδόη ἐπὶ δεκάτῃ.		10
19	E	ἐνάτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Eudoxo* & *Doſitheo*, Auſter cum tempeſtate. *Hipparcho*, Ventorum intemperies. *Ptol.*[Euctemoni] veſperi occidit Perſeus, & ſpirat auſter.	11
20	[illegible]	Εἰκάς.		12
21	G	δεκάτη φθίνοντος.		13
22	A	ἐνάτη φθίνοντος.	*Hipparcho*, Auſter vel Boreas, Tempeſtas eſt. *Ptol.*	14
23	B	ὀγδόη φθίνοντος		15
24	C	ἑβδόμη φθίνοντος	*Hipparcho*, Subſolanus ſpirat. P*tol.*	16
25	D	ἕκτη φθίνοντος.		17
26	E	πέμπτη φθίνοντος	*Euctemoni* & *Philippo*, Tempeſtas. *Metrodoro*, Inconſtantia aëris. *Ptolem.*	18
27	F	τετάρτη φθίνοντος.	*Euctemoni*, Tempeſtas. P*tol.*	19
28	G	τρίτη φθίνοντος.	*Calippo*, Tempeſtas, pluvia. *Hipparcho*, Boreas flat. *Euctemoni*, & *Democrito*, pluit. P*tol.* *Euctemoni*, Delphinus veſpertinus occidit. *Calippo*, Cancer occidit. Tempeſtas eſt.	20
29	A	δευτέρα φθίνοντος.	*Eudoxo*, Hyems media. P*tol.*	21
30	B	δεκάτη φθίνοντος, ἢ τριακάς.	*Aetio*, Motus aër.	22

EPHEMERIS

EPHEMERIS.

V. DYSTRUS, dierum 30. *Sol in Aquario.*

1	C	Νουμηνία.	*Hipparcho*, Significatio. *Ptol.*	23
2	D	δευτέρα ἱσταμένου.	*Calippo*, & *Euctemoni*, pluit. *Democrito*, Media hyems. *Calippo*, Leo incipit occidere. *Democrito*, Tempeſtas.	24
3	E	τρίτη ἱσταμένου.	*Hipparcho*, Subſolanus flat. *Ptol.* *Aëtio*, Lucida ſtella in Leone occidit.	25
4	F	τετάρτη ἱσταμένου.	*Metrodoro*, Pluvia. *Doſitheo*, Tempeſtas. *Ptol.* *Eudoxo*, Delphinus veſperi occidit.	26
5	G	πέμπτη ἱσταμένου.		27
6	A	ἕκτη ἱσταμένου.	*Aetio*, Delphin veſperi occidit.	28
7	B	ἑβδόμη ἱσταμένου.	*Hipparcho*, Auſter vel Cauri. *Ptol.* *Aëtio*, Lyra veſperi occidit.	29
8	C	ὀγδόη ἱσταμένου.		30
9	D	ἐννάτη ἱσταμένου.	*Eudoxo*, Pluvia. *Ptol.*	31
10	E	Δεκάτη.	Febr.	1
11	F	πρώτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Eudoxo*, Lyra veſperi occidit: exiſtit pluvia.	2
12	G	δευτέρα ἐπὶ δεκάτῃ.	*Eudoxo*, Serenitas: quandoque verò flat & Zephyrus. *Ptol.*	3
13	A	τρίτη ἐπὶ δεκάτῃ.		4
14	B	τετάρτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Eudoxo*, Serenitas: quandoque etiam flat Zephyrus.	5
15	C	πέμπτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Democrito*, Zephyrus incipit flare. *Ptol.* *Aëtio*, Zephyrus ſpirat.	6
16	D	ἕκτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Eudoxo*, Veris principium. Zephyrus incipit flare: & interdum tempeſtas eſt. *Ptol.* *Democrito*, Zephyrus incipit flare: & manet per dies 43. à Tropis.	7
17	E	ἑβδόμη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Eudoxo*, Pluvia. *Hipparcho*, & *Calippo*, & *Metrodoro*, Zephyrus flare incipit. *Ptol.* *Euctemoni*, Zephyrus flat. *Calippo*, Aquarius medius oritur: flat Zephyrus.	8
18	F	ὀγδόη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Metrodoro*, Veris initium: & Zephyrus flare incipit. *Ptol.*	9
19	G	ἐννάτη ἐπὶ δεκάτῃ		10
20	A	Εἰκάς.	*Eudoxo*, Zephyri flant. *Hipparcho*, Veris principium *Calippo*, & *Metrodoro*, Tempeſtas. *Ptol.*	11
21	B	δεκάτη φθίνοντος.	*Hipparcho*, Boreas vel Subſolanus flat. *Ptol.*	12
22	C	ἐννάτη φθίνοντος.		13
23	D	ὀγδόη φθίνοντος.		14
24	E	ἑβδόμη φθίνοντος.	*Hipparcho*, Auſter flat. *Euctemoni*, & *Philippo*, & *Doſitheo*, Tempeſtas. *Ptol.*	15
25	F	ἕκτη φθίνοντος.	*Euctemoni*, [Sagitta] veſperi occidit: & magna eſt tempeſtas.	16
26	G	πέμπτη φθίνοντος.		17
27	A	τετάρτη φθίνοντος.		18
28	B	τρίτη φθίνοντος.	*Hipparcho*, Boreas frigidus flat. *Ptol.*	19
29	C	δευτέρα φθίνοντος.		20
30	D	πρώτη φθίνοντος, ἢ τριακάς.		21

EPHEMERIS.

VI. XANTHICUS, dierum 31. *Sol in Piſcibus.*

1	E	νουμηνία.	*Hipparcho*, & *Euctemoni*, Ornithiæ incipiunt flare, frigidi: & tempus eſt ut Hirundo appareat. *Ptol. Aëtio*, Malus navis veſperi occidit, & eſt turbatio aëris magna.		22
2	F	δευτέρα ἱσταμένου.	*Philippo*, & *Calippo*, Hirundo apparet; & ventoſus aëris eſt ſtatus. *Cononi*. Boreæ incipiunt flare, frigidi. *Eudoxo*, Pluvia cum Chelidoniis: & per quatuor dies ſpirant Boreæ, Ornithiæ vocati. *Ptol.* Hirundinem apparere tempus eſt: & ſpirant Ornithiæ. *Calippo*, Leo occidit, & Hirundo apparet. Significat.		23
3	G	τρίτη ἱσταμένου.	*Hipparcho*, Boreæ frigidi. *Metrodoro*, Hirundo apparet, & ſignificat. *Democrito*, Varii dies, qui Halcyonii appellantur. *Ptol.*		24
4	A	τετάρτη ἱσταμένου.	*Doſitheo*, Tempeſtas. *Ptol. Democrito*, Varii ſunt dies, qui Halcyonii appellantur. *Eudoxo*, Arcturus veſperi oritur, & exiſtit pluvia, [& Hirundo apparet:] & per ſequentes dies 30. Boreæ ſpirant, & maximè illi, qui Proornithiæ vocantur. *Aëtio*, Arcturus veſperi oritur.		25
5	B	πέμπτη ἱσταμένου.	*Aëtio*, Hirundines volant, & apparent.		26
6	C	ἕκτη ἱσταμένου.			27
7	D	ἑβδόμη ἱσταμένου.	* *In anno intercalari.*		28
8	E	ὀγδόη ἱσταμένου.	*Hipparcho*, Boreas vel Auſter frigidus flat. *Ptol.*	Mar. 1	*29
9	F	ἐννάτη ἱσταμένου.	*Hipparcho*, Boreas frigidus flat. *Ptol.*	2	Mar. 1
10	G	δεκάτη.		3	2
11	A	πρώτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Euctemoni*, Boreas frigidus flat. *Ptol.*	4	3
12	B	δευτέρα ἐπὶ δεκάτῃ.	*Euctemoni*, Arcturus veſperi oritur, & Vindemiator fit apparens: flat frigidus Boreas.	5	4
13	C	τρίτη ἐπὶ δεκάτῃ.		6	5
14	D	τετάρτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Democrito*, venti frigidi: Ornithiæ per dies novem. (*Ptol.*) *Democrito*, frigidi flant venti, qui Ornithiæ vocantur, per dies maximè novem. *Euctemoni*, Equus manè occidit: & frigidus flat Boreas.	7	6
15	E	πέμπτη ἐπὶ δεκάτῃ.	Aquilonius Piſcis exoritur. *Plin. Eudoxo*, Hirundo & milvus apparent: & ſignificat. *Metrodoro*, & *Euctemoni*, & *Philippo*. Boreas frigidus flat. *Hipparcho*, Veris initium. *Ptol.*	8	7
16	F	ἕκτη ἐπὶ δεκάτῃ.	In *Atticâ*, Milvus apparere obſervatur. *Plin. Metrodoro*, & *Euctemoni*, Boreas flat. *Doſitheo*, Milvus apparere incipit. *Hipparcho*, Auſter multus. *Ptol.*	9	8
17	G	ἑβδόμη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Calippo*, Boreas frigidus flat. *Ptol. Eudoxo*, Tēpeſtas exiſtit; & Milvus apparet. *Calippo*, Auſtralis Piſcis exoritur; deſinit Boreas.	10	9
18	A	ὀγδόη ἐπὶ δεκάτῃ.		11	10
19	B	ἐννάτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Calippo*, Boreas moderatus flat. *Ptol.*	12	11
20	C	εἰκάς.	*Euctemoni*, & *Philippo*, Ornithiæ incipiunt flare, & tempus eſt ut Milvus appareat. *Ptol.*	13	12
21	D	ἑνδεκάτη φθίνοντος.	*Euctemoni*; Boreas ſpirat. *Doſitheo*, Ornithiæ ſpirare incipiunt. *Hipparcho*, Boreas vel Caurus. *Ptol. Eudoxo*, Corona veſperi oritur: Ornithiæ ſpirare incipiunt.	14	13
22	E	δεκάτη φθίνοντος.	*Euctemoni*, Boreas frigidus flat. *Ptol. Euctemoni*, Milvus apparet: Ornithiæ ſpirant uſque ad æquinoctium.	15	14
23	F	ἐννάτη φθίνοντος.		16	15
24	G	ὀγδόη φθίνοντος.	*Calippo*. Boreas flat, & Milvus apparet. *Ptol.*	17	16
25	A	ἑβδόμη φθίνοντος.	*Democrito*, Tempeſtas, ventus frigidus. *Ptol.*	18	17
26	B	ἕκτη φθίνοντος.	*Hipparcho*, Boreas flat. *Ptol. Aëtio*, Equus manè oritur.	19	18
27	C	πέμπτη φθίνοντος.		20	19
28	D	τετάρτη φθίνοντος.	*Eudoxo*, Milvus apparet; & Boreas flat. *Ptolem.*	21	20
29	E	τρίτη φθίνοντος.	*Euctemoni*, Scorpii primæ ſtellæ occidunt: flat frigidus Boreas.	22	21
30	F	δευτέρα φθίνοντος.	*Hipparcho*, Pluvia. *Ptol. Calippo*, Piſcium Borealis oriri deſinit: Milvus apparet, Boreas flat. *Aëtio*, Æquinoctium vernum eſt, & maxima aëris turbatio.	23	22
31	G	πρώτη φθίνοντος.	*Philippo*, & *Calippo*, & *Euctemoni*, Pluvia vel lenis imber. *Hipparcho*, Significatio. *Ptol. Calippo*, Vinculū Piſciū oritur; fit Æquinoctiū vernū, & pluvia minutula; magna fit tempeſtas, ſignificat.	24	23

EPHEMERIS.

VII. ARTEMISIUS, dierum 31. *Sol in Ariete.*

1	A	νουμηνία.	*Cononi*, & *Metoni*, Æquinoctium. *Eudoxo*, Boreas flat. *Ptol.*	25	24
2	B	δευτέρα ἱσταμένου.	*Calippo*, Pluvia vel nix. *Ptol.* *Calippo*, Aries incipit oriri : exiſtit pluvia aut nix.	26	25
3	C	τρίτη ἱσταμένου.	*Metoni*, & *Calippo*, & *Eudoxo*. Pluvia. *Euctemoni*, & *Democrito*, Significat. *Ptol.*	27	26
4	D	τετάρτη ἱσταμένου.	*Doſitheo*, & *Metoni*. Pluvia. *Ptol.*	28	27
5	E	πέμπτη ἱσταμένου.	*Eudoxo*, Æquinoctium : fit pluvia.	29	28
6	F	ἕκτη ἱσταμένου.	*Cononi*, Significat. *Eudoxo*, fit pluvia. *Ptol.*	30	29
7	G	ἑβδόμη ἱσταμένου.		31	30
8	A	ὀγδόη ἱσταμένου.	*Aëtio*, Pleiades ineunte nocte apparent. Apr.	1	31
9	B	ἐνάτη ἱσταμένου.	*Euctemoni*, Pleiades veſperi occultantur.	2	Apr. 1
10	C	Δεκάτη.	Pleiades in *Attica* veſperi occultantur. *Plin.*	3	2
11	D	πρώτη ἐπὶ δεκάτῃ.	Pleiades in *Bœotia* veſperi occultantur. *Plin.*	4	3
12	E	δευτέρα ἐπὶ δεκάτῃ.	Pleiades *Chaldæis*, veſperi occultantur. *Plin.* *Hipparcho*, Auſter & ventorum turbines. *Ptol.* *Eudoxo*, Pleiades veſperi occidunt, & Orion incipit occidere. A veſpertino occaſu Orionis pluvia exiſtit. *Democrito*, Pleiades occultantur ſimul cum ſole aſcendente, & inviſibiles fiunt per noctes 40.	5	4
13	F	τρίτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Hipparcho*, & *Doſitheo*, Significat. *Ptol.*	6	5
14	G	τετάρτη ἐπὶ δεκάτῃ.		7	6
15	A	πέμπτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Eudoxo*, Pluvia. *Ptol.*	8	7
16	B	ἕκτη ἐπὶ δεκάτῃ.		9	8
17	C	ἑβδόμη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Euctemoni*, & *Philippo*, Ventorum intemperies. *Ptol.*	10	9
18	D	ὀγδόη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Eudoxo*, Zephyrus & cum leni imbre intemperies. *Ptol.*	11	10
19	E	ἐνάτη ἐπὶ δεκάτῃ.		12	11
20	F	Εἰκάς.	*Doſitheo*, Pluvia. *Ptol.* *Eudoxo*, Hyades veſperi occidunt.	13	12
21	G	ἑνδεκάτη φθίνοντος		14	13
22	A	δεκάτη φθίνοντος.	*Eudoxo*, & *Euctemoni*, Pluvia & grando. *Ptol.* *Euctemoni*, Hyades occultantur : & grando poſt exiſtit, & flat Zephyrus. *Calippo*, Libra incipit occidere : copioſa exiſtit & grando.	15	14
23	B	ἐνάτη φθίνοντος.	Hyades *Atticæ* occidunt veſperi. *Plin.* *Metrodoro*, & *Calippo*, Grando. *Euctemoni*, & *Philippo*, Zephyrus. *Ptol.*	16	15
24	C	ὀγδόη φθίνοντος.	*Cononi*, Grando vel Zephyrus. *Eudoxo*, Pluvia. *Ptol.*	17	16
25	D	ἑβδόμη φθίνοντος.		18	17
26	E	ἕκτη φθίνοντος.	*Eudoxo*, Lyra veſperi oritur, *Aëtio*, Pleiades veſperi occultantur.	19	18
27	F	πέμπτη φθίνοντος.	*Aſſyriis*, Hyades occidunt veſperi. *Plin.*	20	19
28	G	τετάρτη φθίνοντος.	*Hipparcho*, Auſter & Aparctias frigidus. *Ptol.* *Aëtio*, Pleiades cum ortu Solis oriuntur : & eſt maxima circa aërem turbatio.	21	20
29	A	τρίτη φθίνοντος.	*Eudoxo*, Pluvia. *Ptol.*	22	21
30	B	δευτέρα φθίνοντος		23	22
31	C	πρώτη φθίνοντος.	*Metrodoro*, & *Calippo*, quandoque grando. *Democrito*, Significat. *Ptol.* *Eudoxo*, Orion veſperi occidit : fit pluvia. *Calippo*, Aries deſinit oriri : fit pluvia, plurimum autem & grando.	24	23

EPHEMERIS.

VIII. DÆSIUS, dierum 30. *Sol in Tauro.*

1	D	Νουμηνία.	*Eudoxo*, Stillans imber. *Ptol.* ***Euctemoni***, Canis occultatur; & grando exiſtit. Lyra oritur. *Eudoxo*, Canis veſperi occidit; & fit pluvia. ***Calippo***, Tauri cauda oritur; exiſtit humiditas.	25	24
2	E	δευτέρα ἱσταμένου.	***Bœotiæ***, ***& Atticæ***, Canis veſperi occultatur: & Fidicula manè oritur. ***Plin.*** ***Euctemoni***, ***& Philippo***, Pluvia vel grando. ***Ptol.***	26	25
3	F	τρίτη ἱσταμένου.	***Metrodoro***, ***& Calippo***, Humiditas. ***Ptol.*** ***Aetio***, Orion veſperi occultatur.	27	26
4	G	τετάρτη ἱσταμένου.	***Eudoxo***, Pluvia. ***Ptol.*** ***Aſſyriis***, Orion totus abſconditur. ***Plin.***	28	27
5	A	πέμπτη ἱσταμένου.	***Aſſyriis***, Canis abſconditur. ***Plin.***	29	28
6	B	ἕκτη ἱσταμένου.	***Euctemoni***, ***& Philippo***, Ventorum tranquillitas, lenis imber. ***Ptol.*** ***Eudoxo***, Pluvia exiſtit.	30	29
7	C	ἑβδόμη ἱσταμένου.	***Euctemoni***, Capra manè oritur. Mai. ***Aëtio***, Hyades cum Solis ortu oriuntur.	1	30
8	D	ὀγδόη ἱσταμένου.	***Eudoxo***, Capra manè oritur.	2	Mai 1
9	E	ἐνάτη ἱσταμένου.		3	2
10	F	δεκάτη.	***Eudoxo***, Scorpius manè occidere incipit: & pluvia exiſtit. ***Aetio***, Lyra veſperi oritur, & aër multùm alteratur.	4	3
11	G	πρώτη ἐπὶ δεκάτῃ.	***Doſitheo***, Pluvia. ***Ptol.***	5	4
12	A	δευτέρα ἐπὶ δεκάτῃ.	***Euctemoni***, Pleias oritur: Æſtatis eſt initium, & ſignificat. ***Calippo***, Tauri caput oritur: ſignificat. ***Aëtio***, Capra manè oritur, & valdè alteratur aër.	6	5
13	B	τρίτη ἐπὶ δεκάτῃ.	***Aëtio***, Pleiades manè apparent, & aër ſedari incipit.	7	6
14	C	τετάρτη ἐπὶ δεκάτῃ.	***Eudoxo***, ***& Doſitheo***, Pluvia. ***Ptol.***	8	7
15	D	πέμπτη ἐπὶ δεκάτῃ.		9	8
16	E	ἕκτη ἐπὶ δεκάτῃ.	***Euctemoni***, ***& Philippo***, Significat. ***Ptol.***	10	9
17	F	ἑβδόμη ἐπὶ δεκάτῃ.	***Doſitheo***, Significat. ***Ptol.***	11	10
18	G	ὀγδόη ἐπὶ δεκάτῃ.	***Metrodoro***, ***& Eudoxo***, ***& Hipparcho***, Significat: & Æſtatis eſt initium. ***Ptol.***	12	11
19	A	ἐνάτη ἐπὶ δεκάτῃ.		13	12
20	B	Εἰκάς.	***Eudoxo***, Scorpius totus manè occidit.	10	13
21	C	δεκάτη φθίνοντος.	***Eudoxo***, ***& Cononi***, Pluvia. ***Ptol.*** ***Eudoxo***, Pleiades oriuntur: & ſignificant.	15	14
22	D	ἐνάτη φθίνοντος.	***Eudoxo***, ***& Calippo***, Significatio. ***Ptol.***	16	15
23	E	ὀγδόη φθίνοντος.	***Aetio***, hoc vel ſequenti die, aër valde alteratur.	17	16
24	F	ἑβδόμη φθίνοντος.	***Euctemoni***, Aquila veſperi occidit.	18	17
25	G	ἕκτη φθίνοντος.	***Eudoxo***, Pluvia. ***Hipparcho***, Auſter vel Aparctias. ***Ptol.*** ***Aëtio***, Hyades manè apparent.	19	18
26	A	πέμπτη φθίνοντος.		20	19
27	B	τετάρτη φθίνοντος.	Canis in ***Atticâ***, veſperi occidit. ***Plin.*** ***Doſitheo***, Auſter. ***Ptol.***	21	20
28	C	τρίτη φθίνοντος.	***Aëtio***, aër movetur.	22	21
29	D	δευτέρα φθίνοντος.		23	22
30	E	ὑστάτη φθίνοντος. ἢ τριακάς.	***Euctemoni***, ***& Philippo***, Significatio. ***Ptol.*** ***Euctemoni***, Aquila veſperi oritur. ***Aëtio***, Capra veſperi oritur.	24	23

EPHEMERIS.

IX. PANEMUS, dierum 31. *Sol in Geminis.*

1	F	Νεμηνία.	*Euctemoni, & Philippo, & Hipparcho*, Significat. *Ptol.* *Euctemoni*, Arcturus manè occidit; Hyades oriuntur: Significat. *Calippo*, Taurus deſinit oriri.	25	24
2	G	δευτέρα ἱςαμένε.	*Calippo & Euctemoni*; Significat. *Ptol.*	26	25
3	A	τρίτη ἱςαμένε.	*Metrodoro, & Calippo*, Humiditas. *Ptol.* *Calippo*, Gemini incipiunt oriri: exiſtit humiditas.	27	26
4	B	τετάρτη ἱςαμένε.	*Democrito*, Pluvia. *Ptol.*	28	27
5	C	πέμπτη ἱςαμένε.	*Hipparcho*, Auſter vel Zephyrus. *Ptol.*	29	28
6	D	ἕκτη ἱςαμένε.	*Eudoxo*, Hyades manè oriuntur.	30	29
7	E	ἑβδόμη ἱςαμένε.		31	30
8	F	ὀγδόη ἱςαμένε.	*Eudoxo, & Doſitheo*, Humiditas. *Ptol.* *Eudoxo*, Aquila veſperi oritur.	Jun. 1	31
9	G	ἐννάτη ἱςαμένε.	*Aëtio*, Aquila veſperi oritur.	2	Ju. 1
10	A	Δεκάτη.	*Aſſyriis*, Aquila veſperi oritur. *Plin.* *Democrito*, Aqua exiſtit. *Ptol.*	3	2
11	B	πρώτη ἐπὶ δεκάτη.	*Democrito*, Aqua exiſtit.	4	3
12	C	δευτέρα ἐπὶ δεκάτη.		5	4
13	D	τρίτη ἐπὶ δεκάτη.	*Aëtio*, Arcturus manè occidit.	6	5
14	E	τετάρτη ἐπὶ δεκάτη.	*Eudoxo*, Arcturus manè occidit.	7	6
15	F	πέμπτη ἐπὶ δεκάτη.		8	7
16	G	ἕκτη ἐπὶ δεκάτη.	*Aetio*, Delphinus veſperi oritur.	9	8
17	A	ἑβδόμη ἐπὶ δεκάτη.		10	9
18	B	ὀγδόη ἐπὶ δεκάτη.		11	10
19	C	ἐννάτη ἐπὶ δεκάτη.	*Eudoxo*, Delphinus veſperi oritur.	12	11
20	D	Εἰκάς.		13	12
21	E	ἑνδεκάτη φθίνοντος.		14	13
22	F	δεκάτη φθίνοντος.		15	14
23	G	ἐννάτη φθίνοντος.		16	15
24	A	ὀγδόη φθίνοντος.	*Doſitheo*, Significat. *Ptol.*	17	16
25	B	ἑβδόμη φθίνοντος.	*Euctemoni*, Orionis humerus oritur. *Eudoxo*, Orion incipit oriri.	18	17
26	C	ἕκτη φθίνοντος.		19	18
27	D	πέμπτη φθίνοντος.		20	19
28	E	τετάρτη φθίνοντος.		21	20
29	F	τρίτη φθίνοντος.	*Democrito*, Significat. *Ptol.* *Aëtio*, aër valde alteratur.	22	21
30	G	δευτέρα φθίνοντος.	*Hipparcho*, Zephyrus vel Auſter. *Ptol.* *Democrito*, Orion incipit oriri: & ſignificare ſolet.	23	22
31	A	πρώτη φθίνοντος.		24	23

EPHEMERIS.

X. LOUS, dierum 30. *Sol in Cancro.*

1	B	Νεμηνία.	*Aëtio*, Orion manè oriri incipit: Solſtitium æſtivum eſt.	25	24
2	C	δευτέρα ἱσταμένου.		26	25
3	D	τρίτη ἱσταμένου.	*Democrito*, Zephyrus flat. *Ptol. Calippo*, Cancer incipit oriri: Solſtitium æſtivum; & ſignificat.	27	16
4	E	τετάρτη ἱσταμένου.	*Calippo*, & *Doſitheo*, ſignificat. *Democrito*, Auſter, & pluvia: deinde Boreæ Prodromi per dies ſeptem. *Ptol.*	28	27
5	F	πέμπτη ἱσταμένου.	*Eudoxo*, Significat. *Ptol.*	29	28
6	G	ἕκτη ἱσταμένου.		30	29
7	A	ἑβδόμη ἱσταμένου.	Jul.	1	30
8	B	ὀγδόη ἱσταμένου.		2	Jul. 1
9	C	ἐνάτη ἱσταμένου.	*Aëtio*, Orion totus oritur.	3	2
10	D	δεκάτη.	*Aſſyriis*, Zona Orionis exoritur. *Plin.*	4	3
11	E	πρώτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Chaldæis*, Corona occidit matutinò. *Atticæ*, Orion totus exoritur. *Plin. Metrodoro*, Caurus. *Calippo*, Auſter, *Hipparcho*, Auſter vel zephyrus. *Ptol. Eudoxo*, flat Auſter.	5	4
12	F	δευτέρα ἐπὶ δεκάτῃ.		6	5
13	G	τρίτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Eudoxo*, Orion manè oritur. *Euctemoni*, Orion totus oritur.	7	6
14	A	τετάρτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Metoni*, Humiditas. *Ptol.*	8	7
15	B	πέμπτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Euctemoni*, & *Philippo*, Humiditas: & Prodromorum initium. *Ptolem.*	9	8
16	C	ἕκτη ἐπὶ δεκάτῃ.		10	9
17	D	ἑβδόμη ἐπὶ δεκάτῃ.		11	10
18	E	ὀγδόη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Metrodoro*, zephyrus vel Caurus. *Ptol.* *Doſitheo*, Corona manè incipit occidere.	12	11
19	F	ἐνάτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Hipparcho*, Ventorum intemperies. *Ptol.*	13	12
20	G	Εἰκάς.	*Hipparcho*, Boreas ſpirare incipit. *Ptol.* *Aëtio*, Procyon manè oritur.	14	13
21	A	δεκάτη φθίνοντος.		15	14
22	B	ἐνάτη φθίνοντος.	*Democrito*, Aqua, Procellæ. *Ptol.*	16	15
23	C	ὀγδόη φθίνοντος.	*Aſſyriis*, Procyon exoritur. *Plin. Doſitheo*, Humiditas & æſtus. *Ptol. Aëtio*, maxima aëris turbatio.	17	16
24	D	ἑβδόμη φθίνοντος.	*Hipparcho*, Eteſiæ flare incipiunt, *Ptol.*	18	17
25	E	ἕκτη φθίνοντος.	*Doſitheo*, in Ægypto Canis apparet. *Aëtio*, Canis manè oritur: & contingit maxima aëris turbatio.	19	18
26	F	πέμπτη φθίνοντος.		20	19
27	G	τετάρτη φθίνοντος.	*Metrodoro*, & *Euctemoni*, & *Philippo*, Eteſiæ ſpirant: & Oporæ initium. *Ptol. Metoni*, Canis oritur manè.	21	20
28	A	τρίτη φθίνοντος.	*Philippo*, Aëris intemperies: Prodromi ſpirant. *Ptol.* *Aëtio*, Aër movetur.	22	21
29	B	δευτέρα φθίνοντος.	*Atticæ*, Aquila matutino occidit. *Plin.* *Metrodoro*, & *Calippo*, Ventoſus aëris ſtatus. *Euctemoni*, Tempeſtas in mari. *Ptol.* *Euctemoni*, Canis oritur. *Eudoxo*, Canis manè oritur: & per dies ſequentes 55. Eteſiæ ſpirant; è quibus diebus primi quinque vocantur Prodromi. *Calippo*, Cancer oriri deſinit; flatuoſus.	23	22
30	C	πρώτη φθίνοντος. ἢ τριακάς.	*Eudoxo*, Eteſiæ ſpirant. *Metrodoro*, & *Calippo*, Ventoſus aëris ſtatus. *Ptol.* *Euctemoni*, Aquila manè occidit: tempeſtas per mare excitatur.	24	23

EPHEMERIS.

XI. GORPIÆUS, dierum 31. *Sol in Leone.*

1	D	Νεομηνία.	*Eudoxo*, Auſter. *Ptol. Aëtio*, Aquila manè occidit.	25	24
2	E	δευτέρα ἱσταμένου.	*Metrodoro*, & *Calippo*, Lucida Piſcis auſtralis ſtella manè occidit. *Cononi*, & *Democrito*, & *Hipparcho*, Auſter & æſtus. *Ptol. Calippo*, Leo incipit oriri: Auſter ſpirat, & Canis oriens fit conſpicuus.	26	25
3	F	τρίτη ἱσταμένου.	*Euctemoni*, & *Doſitheo*, Humiditas & æſtus. *Ptol. Eudoxo*, Auſter ſpirat.	27	26
4	G	τετάρτη ἱσταμένου.	*Euctemoni*, Canis eſt conſpicuus; poſt fit æſtus: Significat.	28	27
5	A	πέμπτη ἱσταμένου.	*Eudoxo*, Humiditas & Oporæ principium. *Doſitheo*, Eteſiæ incipiunt. *Ptol.*	29	28
6	B	ἕκτη ἱσταμένου.	*Eudoxo*, Eteſiæ ſpirant.	30	29
7	C	ἑβδόμη ἱσταμένου.		31	30
8	D	ὀγδόη ἱσταμένου.	*Hipparcho*, Æſtus. *Ptol. Eudoxo*, Aquila manè occidit. Aug.	1	31
9	E	ἐνάτη ἱσταμένου.		2	Aug. 1
10	F	Δεκάτη.	*Eudoxo*, & *Doſitheo*, Humiditas, & lucida Aquilæ ſtella manè occidit. *Ptol.*	3	2
11	G	πρώτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Eudoxo*, Æſtus magnus. *Ptol.*	4	3
12	A	δευτέρα ἐπὶ δεκάτῃ.	*Doſitheo*, Æſtus; & poſteà Eteſiæ. *Ptol.*	5	4
13	B	τρίτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Eudoxo*, Corona occidit.	6	5
14	C	τετάρτη ἐπὶ δεκάτῃ.		7	6
15	D	πέμπτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Calippo*, Leo medius oriens æſtus maximè efficit.	8	7
16	E	ἕκτη ἐπὶ δεκάτῃ.		9	8
17	F	ἑβδόμη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Euctemoni*, Æſtus maximè fiunt.	10	9
18	G	ὀγδόη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Eudoxo*, Ventus maximus. *Hipparcho*, Ventorum perturbatio. *Ptol.*	11	10
19	A	ἐνάτῃ ἐπὶ δεκάτῃ.	*Atticæ*, Equus oritur veſperi. *Plin. Eudoxo*, Significat.	12	11
20	B	Εἰκάς.	*Euctemoni*, Lyra occidit, & pluit, & Eteſiæ ceſſant; & Equus oritur.	13	12
21	C	ἑνδεκάτη φθίνοντος.	*Eudoxo*, Delphinus manè occidit. *Doſitheo*, Vindemiator veſperi oritur.	14	13
22	D	δεκάτη φθίνοντος.	*Aetio*, Lyra manè occidit.	15	14
23	E	ἐνάτη φθίνοντος.	*Eudoxo*, Significat. *Ptol.*	16	15
24	F	ὀγδόη φθίνοντος.		17	16
25	G	ἑβδόμη φθίνοντος.	*Eudoxo*, Lyra manè occidit; Significat.	18	17
26	A	ἕκτη φθίνοντος.	*Democrito*, Significat aquis & ventis. *Ptol. Aëtio*, Delphinus manè occidit; & eſt mutatio æſtatis ad frigiditatē.	19	18
27	B	πέμπτη φθίνοντος.		20	19
28	C	τετάρτη φθίνοντος.	*Aſſyriis*, Vindemiator exoriri manè incipit. *Plin.*	21	20
29	D	τρίτη φθίνοντος.	*Eudoxo*, Tonare ſolet. *Ptol.*	22	21
30	E	δευτέρα φθίνοντος.		23	22
31	F	πρώτη φθίνοντος.	*Eudoxo*, & *Metrodoro*, Significat. *Ptol.*	24	23

EPHEMERIS.

XII. HYPERBERETÆUS, dierum 30. *Sol in Virgine.*

1	G	Νουμηνία.	*Eudoxo*, Significat. *Hipparcho*, Auſter, & Eteſiæ ceſſant. *Ptol.* *Eudoxo*, Significat. *Calippo*, Virgo oritur: ſignificat.	25	24
2	A	δευτέρα ἱσταμένου.	*Hipparcho*, Ventorum convolutio. *Ptol.*	26	25
3	B	τρίτη ἱσταμένου.	*Calippo*, Significat. *Ptol.*	27	26
4	C	τετάρτη ἱσταμένου.	*Aſſyriis*, Sagitta occidit, & Eteſiæ deſinunt. *Plin.* *Aetio*, Vindemiator manè oritur, & malus navis occidit; & eſt finis dierum 40. poſt exortum Canis.	28	27
5	D	πέμπτη ἱσταμένου.	*Hipparcho*, Eteſiæ ceſſant. *Eudoxo*, Pluvia, tonitrua. Eteſiæ ceſſant. *Ptol.*	29	28
6	E	ἕκτη ἱσταμένου.	*Hipparcho*, Significat. *Ptol.*	30	29
7	F	ἑβδόμη ἱσταμένου.	*Eudoxo*, Venti inconſtantes. *Hipparcho*, Subſolanus flat. *Ptol.*	31	30
8	G	ὀγδόη ἱσταμένου.	*Calippo*, Tempeſtas eſt; & Eteſiæ ceſſant, *Ptol.* *Eudoxo*, Ventus ſpirat magnus, & tonat. *Calippo*, Humeri Virginis oriuntur & Eteſiæ deſinunt.	Sept. 1	31
9	A	ἐνάτη ἱσταμένου.	*Metrodoro*, Aëris intemperies. *Cononi*, Eteſiæ deſinunt. *Ptol.*	2	Sept 1
10	B	δεκάτη.	*Eudoxo*, Ventus, tonitru, aëris intemperies. *Hipparcho*, Ventus, humiditas. *Ptol.*	3	2
11	C	πρώτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Metrodoro*, Aëris intemperies. *Calippo*, *Euctemoni*, *Philippo*, Aëris intemperies, & varia permixtio. *Eudoxo*, Pluvia, tonitru, ventus inconſtans. *Ptol.*	4	3
12	D	δευτέρα ἐπὶ δεκάτῃ.	*Atticæ*, Arcturus matutino exoritur, & Sagitta occidit manè. *Plin.*	5	4
13	E	τρίτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Euctemoni*, Vindemiator apparet; oritur & Arcturus, & Sagitta occidit manè: tempeſtas fit per mare. *Eudoxo*, Pluvia, tonitrua, ventus magnus ſpirat.	6	5
14	F	τετάρτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Philippo*, Aëris intemperies. *Doſitheo*, tempeſtas eſt. *Ptol.* *Aëtio*, Capra veſperi oritur.	7	6
15	G	πέμπτη ἐπὶ δεκάτῃ.		8	7
16	A	ἕκτη ἐπὶ δεκάτῃ.		9	8
17	B	ἑβδόμη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Doſitheo*, Aëris intemperies. *Ptol.*	10	9
18	C	ὀγδόη ἐπὶ δεκάτῃ.		11	10
19	D	ἐνάτη ἐπὶ δεκάτῃ.	*Eudoxo*, Venti auſtrales. *Ptol.*	12	11
20	E	Εἰκάς.	*Calippo* & *Cononi*, Significat, *Ptol.* *Calippo*, Virgo media oriens ſignificat: Arct. oriens eſt conſpicuus.	13	12
21	F	δεκάτη φθίνοντος.	*Eudoxo*, Boreæ ceſſant. *Metrodoro*, Significat. *Democrito*, Significat: & Hirundo non apparet. *Ptol.*	10	13
22	G	ἐνάτη φθίνοντος.	*Doſitheo*, Humiditas. *Euctemoni*, Autumni initium. *Ptol.* *Eudoxo*, Arcturus manè oritur; & per ſequentes dies 7. ſpirant venti. Serenitas eſt plerumq; Ceſſante hoc tempore, ventus ab aurorâ exiſtit.	15	14
23	A	ὀγδόη φθίνοντος.	*Hipparcho*, Aëris intemperies, & pluvia per mare, & Autumni initium. *Ptol.* *Euctemoni*, Arcturus conſpicuus; Autumni initium, & Capra oritur, ſtella magna in Aurigâ; & deinde ſignificat. Tempeſtas per mare.	16	15
24	B	ἑβδόμη φθίνοντος.	*Metrodoro*, Pluvia per mare, & aëris intemperies. *Ptol.* *Aetio*, Arcturus oritur. Aër alteratur.	17	16
25	C	ἕκτη φθίνοντος.	*Eudoxo*, Autumni principium. *Ptol.*	18	17
26	D	πέμπτη φθίνοντος.	*Eudoxo*, Humiditas. *Ptol.* *Aſſyriæ*, [Eteſiæ deſinunt:] ſignificant. *Plin.* *Aëtio*, Spica manè oritur.	19	18
27	E	τετάρτη φθίνοντος.	*Calippo*, & *Metrodoro*, Pluvia. *Ptol.* *Calippo*, Spica Virginis oritur. pluit.	20	19
28	F	τρίτη φθίνοντος.		21	20
29	G	δευτέρα φθίνοντος.	*Aetio*, Aëris maxima turbatio.	22	21
30	A	πρώτη φθίνοντος. ἢ τριακάς.	*Eudoxo*, Pluvia. *Hipparcho*, zephyrus vel auſter. *Ptol.*	23	22

[31. *In anno Intercalari: cui hîc addenda*, ἑνδεκάτη φθίνοντος.]

FINIS.